

YEDİ AÇIDAN NAMAZ

Ahmet TOMOR

YEDİ AÇIDAN
NAMAZ

Ahmet Tomor

► www.tomorhoca.com

İnternet ortamında
Ahmet Tomor'un
Sohbetlerine ve
Bütün eserlerine ulaşabilirsiniz.

Adapazarı 2009

Baskı, Cilt

Erkam Matbaası

Tel: (0212) 671 07 00

İsteme Adresi

Sakarya Caddesi No:6 Adapazarı

Tel: (0264) 274 16 31

İçindekiler

MUKADDİME.....	7
İBADET AÇISINDAN NAMAZ	12
MİRÂC AÇISINDAN NAMAZ.....	23
GÜNAHLARDAN KORUNMA AÇISINDAN NAMAZ	34
SEVAP AÇISINDAN NAMAZ.....	44
GÜNAH AÇISINDAN NAMAZ	56
SAĞLIK AÇISINDAN NAMAZ	63
FIKİH AÇISINDAN NAMAZ	70
ABDEST BÖLÜMÜ.....	72
ABDESTİ BOZAN ŞEYLER	76
ÖZÜR SAHİBİ OLMA	77
BÜYÜK HADES (GUSÛL) BÖLÜMÜ	79
SARGI ÜZERİNE MESH	82
SULARLA İLGİLİ BÖLÜM.....	83
TEYEMMÜMLE İLGİLİ BÖLÜM	84
KADINLARLA İLGİLİ BÖLÜM.....	87
MESTLER ÜZERİNE MESH	92
NECÂSETTEN TAHÂRET BÖLÜMÜ	94
SETR-İ AVRET BÖLÜMÜ.....	97
İSTİKBÂL-İ KIBLE BÖLÜMÜ.....	100
EZAN	103
NAMAZ VAKİTLERİ BÖLÜMÜ	105
NİYET BÖLÜMÜ	109
NAMAZIN RÜKÜNLERİ.....	111
NAMAZ NASIL KILINIR	117
CEMAAT'LE NAMAZ.....	128

NAMAZI BOZAN ŞEYLER	133
NAMAZIN MEKRUHLARI.....	137
HASTALARIN NAMAZI	140
NAMAZDA SEHİV SECDESİ	143
YOLCU VE YOLCU NAMAZI	147
KAZÂ NAMAZI	150
CUMÂ NAMAZI	154
TERÂVİH NAMAZI	158
BAYRAM NAMAZLARI	161
CENÂZE VE CENÂZE NAMAZI.....	164
KEFEN.....	169
CENÂZE NAMAZI	171
CENÂZENİN TAŞINMASI.....	173
MEZARA DEFİN.....	174

MUKADDİME (SUNUŞ)

*Y*üce Allah, hadîs-i kudsî de: "Gizli hazine idim. Bilinmek istedim ve mahlûkatı (varlıkları) yarattım." buyuruyor.

Bu kudsî hadiste, varlıkların yaratılmasındaki amacın Mârifetullah (bilinme) olduğu bildirilmektedir.

Bilinme, bilinçle olduğuna göre, varlıkların yaratılmasındaki asıl amaç, bilinçli varlıklardır. Diğer varlıklar, bilinçli varlıkların yararı için yaratılmışlardır.

Ruh ile sonsuzlaştırılan ve bilinçli varlıkların en üstünlerinden olan insanların aslî ve temel görevleri, Allah'ı bilmek, Allah'ı tanımak ve yalnızca Allah'a kul olmaktır.

İnsanların, Allah'ı bilmeleri, tanımaları, îman etmeleri ve yalnızca Allah'a kul olmaları, hurâfelere dayalı bâtil inançlar, sapık ideolojiler, sapık sistemler ve din karşıtı sapık rejimler gibi yapay, zorlama, baskı ve zorbalık olmayıp, insanın fitratına, duygularına ve doğal yapısına ve sağ duyusuna uygundur.

Çünkü demirin, çimentonun, milyarlarca kum taneciklerinin ve diğer yapı malzemelerinin kendilerinden var olup, plânsız, projesiz ve ustasız, mühendissiz, tesâdüf ve rastlantılarla bir araya gelerek kocaman sarayları oluşturduklarını iddiaya kalkışmak, ne derece delilik ve saçmalık ise...

Milyarlarca yıldızların kendiliklerinden var olup, plânsız, projesiz, yaratıcısız ve yöneticisiz tesâdüf ve rastlantılarla bir araya gelerek, kâinattaki denge ve düzeni oluşturduklarını iddiaya kalkışmak, daha delilik ve daha saçmalaktır.

Dünya, Ay, Güneş ve Yıldız'lar arasındaki mesâfe dengesini koruyan çekim gücü, kendiliğinden oluşan bir güç müdür?

Bir tek insanın bedeninde ayrı, ayrı türlerden oluşan 30 trilyona yakın canlı hücreleri kim yaratmıştır?

Bir bedende çift olan organlara, meselâ iki göze, iki kulağa, iki böbreğe, iki kola, iki ayağa eşit sayıda ve aynı tür hücreleri sevk ve idare eden kimdir?

Hayvanları yönlendiren içgüdü nedir?

Yumurtadan çıkan piliç, düşmanlarını nasıl tanır?

Kocaman inekten korkmayıp, kediden korkması ve uçan kuşlar arasında kartal ve doğan gibi kuşları ayırt edip tanınması ve korkması, hangi ilim ve hangi mantıkla açıklığa kavuşturulabilir?

İnsanları yönlendiren akıl ve ruh nedir?

Kan pıhtısı ile başlayan, çeşitli kimyasal ve fiziksel değişime uğradıktan sonra, genel anatomisi oluşan bedensel yapımızın insan şeklini alışında, cinsiyetimizin belirlenişinde, saçlarımızın, gözlerimizin renginden parmak izlerimize kadar, bedensel yapımızın oluşumunda zerre kadar etki, yetki ve seçeneğimiz var mıdır?

Yaratılışı, doğumu, yaşamı ve ölümü elinde olmayan ve kendi kaderini kendi belirleyemeyen insanın, madde ve madde ötesi bütün varlıkları yaratan, yöneten ve dilediği gibi yönlendiren yüce Allah'a "KUL" olmaktan başka bir seçeneği var mıdır?

Bu apaçık gerçekler karşısında putlarını savunamayanların, fikir özgürlüklerini kısıtlayarak ve hukuku kullanarak müslümanları susturmaya kalkışmalarının anlamı nedir?

Eski çağlarda yaşayan müşriklerin, inkârcılık ve putçuluk hareketleri, "küfr-ü cehlîden" (bilgisizlikten) kaynaklanıyordu. Bilim ve teknolojiden yoksun olan o devrin müşrikleri, bilmedikleri için inkâr ediyorlardı.

Ama inkârla iş bitmiyordu. Çünkü fitratlarından kaynaklanan inanç baskısı ve bundan oluşan ruhsal bunalım, onları inanca zorluyordu.

Yoğun inanç baskısından ve ruhsal bunalımdan kurtulmak için, yağmurdan kaçarken, doluya tutulmuşlar ve gökyüzündeki parlak yıldızları, Ay'ı ve Güneş'i yeryüzünü yöneten ilâhlar olarak kabullenmişler ve onların adına diktikleri taşlara tapınmaya başlamışlar.

Çağımızdaki putçuluk hareketleri ise, küfr-ü cehlîden, yani bilgisizlikten değil, küfr-ü inâdîden, inatçılıktan kaynaklanmaktadır.

Eski çağ müşriklerinin çarpılırim korkusu ile başlarını kaldırıp bakmaya korktukları yerlere, çağın insanı bilim ve teknoloji ile çıkmıştır.

Uzaya yerleşen, Ay'da yürüyen ve yıldızlara doğru tırmanan çağın insanı, Ay'ın, Güneş'in ve Yıldız'ların ilâh olmadığına ve olmayacağına kesinlikle inanmıştır.

Tapınılan taşların ve diğer maddelerin aslını oluşturan elementleri ve elementleri oluşturan atom yığınlarını didik didik araştırmış ve atomun çekirdeğini parçalayarak yeryüzünün hâlifesi olduğunu ve madde üzerindeki hâkimiyetini kanıtlamıştır.

Akıl, bilinç ve irade gücünden yoksun olan ve insanın elinde bir oyuncak olan maddenin ilâh olamayacağı gerçeğini açıkça ortaya çıkarmıştır.

Bu ilmî gerçeklere ve kesin belgelere rağmen hâlâ putçulukta direnen ve taşların önünde saygı duruşu yapan çağın müşrikleri, gerçekte taş devri insanının çok gerisinde kalmaktadırlar.

Taş devri müşrikleri, Dünya'dan daha büyük ve daha güçlü enerji kaynakları olan Güneş'i ve Yıldız'ları ilâhlaştırıp, onların adına diktikleri taşlara tapınırken...

Çağın müşrikleri, kendileri gibi hücre yığınınından oluşan ve ölünce çürüyüp toprağa dönüşecek olan kişileri ve onların görüşlerini ilâhlaştırıp, onların adına diktikleri taşlara tapmaktadırlar.

Bu dünya imtihan alanıdır. İman ise gaybîdir. Bazı gerçekler gizlidir, gelip insanın yüzüne çarpmazlar, düşünenler, ancak akıl duygusu ile o gerçeklere ulaşabilirler.

Yüce Allah, Kur'an'da; "Ey akıl sahipleri.." diye, akılları, düşünmeye ve gizli gerçeklere ulaşmaya davet ediyor.

Evet, bu dünya imtihan alanıdır ve Ahiret'in tarlasıdır. Gerçekte ceza veya ödüllendirme yeri değildir. Bu nedenle kıyamete kadar îman ve küfür kesintisiz devam edecektir.

Yüce Allah, inkârcı kâfirlerin ne rızkını keser ve ne de onları hemen cezalandırır.

Ancak, Yüce Allah'ın kesinlikle af etmediği, Ahiret'e ertelemediği ve bu dünyada şiddetle cezalandırdığı bir suç vardır;

O da zulümdür. Küfür devam eder, ama zulüm devam etmez.

Hıristiyan ve Yahudi fanatiklerin başlattığı İslâm düşmanlığını, halkı müslüman olan ülkelerde söz ve yetki sahibi olan sahte lâikler uygulamaya kalkışırsa ve müslümanlara zulüm ve zorbalığa yeltenirlerse..

Şu gerçeği unutmasınlar! Bu zulüm hem insanlığın ve hem dünyanın felâketlere uğramasına neden olur.

Çünkü, peygamberimizden önceki dönemlerde her kavme (topluma) ayrı, ayrı peygamberler gelirdi.

Hangi toplum peygamberine ve o peygambere iman edenlere, baskı, zulüm ve zorbalığa kalkışırsa, Allah yalnızca o toplumu helâk ederdi.

Nitekim Lût kavmini helâk etmeye giden melekler, Hazreti İbrahim'e uğramışlar ve Lût kavminin helâk edileceğini bildirmişlerdi.

İnsanlar kabullensin, kabullenmesin, Allah'ın şahitliği yeterlidir ve Hazreti Muhammed, tüm insanlara gönderilen son peygamberdir ve günümüzün koşulları çok farklıdır.

Hepimiz aynı uzay gemisinde yaşama zorunluluğundayız. Lütfen, yan yana ve birlikte yaşamasını öğrenelim.

Keser gibi yongaları yalnız kendimize yontmayalım. Balta gibi ortadan keselim.Yani adaleti eşit uygulayalım.

Kimsenin inancına, inancını öğrenmesine ve inancı doğrultusunda yaşamasına karışmayalım ve "Sizin dininiz sizin ve bizim dinimiz bizim" ilâhi emrini uygulayalım.

İBADET AÇISINDAN NAMAZ

*M*adde ve madde ötesi varlıkları, kâinattaki denge ve düzenin gereği birbirlerinin yararı için yaratan Yüce Allah, insanı kendisi için, kendisine bilinçli ibâdet etmesi için yaratmıştır.

Anatomisi ve fiziksel yapısı ile "ahsen-i takvîm" (en güzel şekil) de yarattığı insanı, "Ruh" ile sonsuzlaştırmış, "Akıl" ile bilinçlendirmiştir.

Nur'dan yarattığı meleklerini, Adem'e secde (saygı) yaptırarak, insanın diğer varlıklara karşı olan üstünlüğünü ve kendi katındaki değerini fiilen kanıtlamıştır.

Ancak, meyve ağacının değeri, meyvesi ile orantılı olduğu gibi;

İnsanın, Allah katındaki değeri de ibâdeti ile orantılıdır.

Yüce Allah buyuruyor; "Cinleri ve insanları ancak bana ibâdet yapmaları için yarattım" (Ezzâriyat - 56)

İnsanın, yalnızca Allah'a ibâdet edebilmesi için, önce nefsini (kendini) bilmesi gerekir.

Direksiyon başında babasının kucağına oturan çocuk, küçücük elleri ile direksiyonu hafifçe sağa sola çevirince arabayı ben götürüyorum diye sevinir.

Oysa kontağı açan, motoru çalıştıran, vitesi ayarlayan, gaza, debriyaja ve frene basan ve gerçekte direksiyonu kullanan babasıdır.

Direksiyonu hafifçe sağı, sola çevirmekle, arabayı ben götürüyorum diye sevinen ve şımaran çocuğun araba üzerindeki hâkimiyeti ne kadar sınırlı ve kısıtlı ise..

Doğumu, yaşamı ve ölümü elinde olmayan, kendi kaderini kendi yazamayan ve bedenindeki trilyonlarca hücreden bir tek hücreye sözünü geçiremeyen insanın, kendi bedeni üzerindeki hâkimiyeti de aynı derecede sınırlı ve kısıtlıdır.

Güneş'e oranla bir atom kadar küçük ve bir hiç olduğunu bilen kişinin, Dünya'yı, Ay'ı, Güneş'i ve Yıldız'ları yaratan, yöneten ve yönlendiren Yüce Allah'a kul olmaktan ve yalnızca Allah'a ibadet etmekten başka bir seçeneği yoktur.

İbâdet ne demektir?

"Abd" kökeninden gelen ibâdet, kulluk, tam teslimiyetçilik ve kesin ita'at demektir.

İbâdet edene "Âbid", ibâdet edilene "Ma'bud" denir. İbâdet edenin, Âbidin, bilinçli ve samimi olması ve ibâdet edilen Ma'bud' un gerçek ve hak Ma'bud olması şarttır.

Gerçek ve hak Ma'bud olarak, âlemlerin Rabbi olan Allah'a inanan ve îman edenlerin ilk görevi beş vakit namazdır.

İşini, gücünü bırakan, tatlı uykusundan fırlayan, abdestini alıp Allah huzurunda el bağlayıp, teslim olan ve secdeye kapanan kişi, ibadetin zirvesine ulaşmış ve Allah'a gerçek kul olmuştur.

Sevgili Peygamberimiz; "Namaz dinin direğidir. Namazını kılan, dinin direğini dikmiş ve namazı terk eden, dinin direğini yıkmıştır" buyurmuştur.

Namazla ilgili Kur'an'da, yüze yakın âyet-i kerîme ve sayısız hadîs-i şerif'ler vardır. Ancak bu hadîs-i şerif namazın önemini belirtme açısından yeterlidir.

Evet, dinin direğini yıkmak istemeyenler ve dinsiz kalmak istemeyenler, beş vakit namaza can simidi gibi sarılmalı ve namazı seve seve kılmalıdır.

Beş vakit namaz en büyük ilâhi emirdir ve farz-ı ayındır. Farz-ı ayın demek, üzerlerine namaz farz olanların, bu namazı bizzat kendilerinin kılmaları şart demektir.

Bir toplumda yalnızca hacıların, hocaların, emeklilerin ve âile içinde eşlerden birinin namaz kılması yeterli değildir. Nitekim toplumda ve aile içinde bazılarının yediği yemekle diğerlerinin karınları doymadığı gibi..

Namazda vekâlet geçersizdir. Bir kişinin işi, gücü, görevi, makamı ve rütbesi ne olursa olsun, beş vakit namazı kendisinin kılması şarttır.

Biz görev başındayız. Bizim çalışmalarımız da ibâdetdir gibi, İslâm'la bağdaşmayan, tutarsız şeytan fetvaları ile oyalanmayalım. Beş vakit namazı terk ederek, Allah'a isyan etmeyelim ve dinimizin direğini yıkmayalım.

Sevgili Peygamberimiz; "Her şeyin bir alâmeti (belirtisi) vardır. İmân'ın alâmeti, namazdır." buyurmuştur.

Namaz kılmak, imanın en açık belitisi olduğuna göre, namaz kılmamak da îmansızlığın belirtisi demektir.

Beş vakit namaz , gerçekten îmanın en açık belirtisidir. Gayr-i müslimlerin (Müslüman olmayanların) yoğun olduğu yerlerde ve yabancı dış ülkelerde, namaz kılan bir kişi, açıkça ben müslümanım demekte ve îmânını fiilen kanıtlamaktadır.

Beş vakit namaz, her insana farz mıdır?

Beş vakit namazın farz olması için öncelikle insan olmak gerekli, ama yeterli değildir. İnsan olmanın dışında;

1 - Müslüman olmak.

2 - Akıllı olmak.

3 - Bülûğa (Erginlik çağına) ermek.

4 - Kadınlar âdet ve nifastan temizlenmiş olmak.

Bu dört konuyu biraz daha açıklığa kavuşturalım.

● **1- İslâm dinini kabul edenlere "Müslüman" denir.**

İslâm dini, kıyâmete kadar gelecek olan bütün insanları ve tüm dünyayı kapsayan son ilâhî dindir. Bu nedenle, dil, renk ve ırk ayrımı yapmaksızın herkesi kabul eden, kucaklayan ve kardeş yapan bir dindir.

Bir kişinin daha önceki inancı ve yaşamı ne olursa olsun, İslâm'ı kabul edenler, müslümandır, kardeştir ve aynı haklara sahiptir.

Bir kişinin müslüman olabilmesi için, anlamını bilerek, inanarak kalbi ile onaylayarak, dili ile bir defa, "Eşhedü en lâilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Resûlüh" diye kelime-i şehâdeti getirmesi yeterlidir.

Allah'tan başka hak ve gerçek ilâh (Ma'bud) olmadığına ve Hazreti Muhammed'in, Allah'ın kulu ve peygamberi olduğuna inanan ve müslüman olan kişi, bu inancına bağlı kaldığı sürece müslümandır ve kesinlikle Cennet'e girecektir.

Cennet'e giriş, iki çeşittir.

Birincisi; Mahşer yerinde, ya hiç sorguya çekilmeden veya sorgulamadan sonra, Peygamberler, Sıddıklar, Şehidler, Evliyalar ve Salihlerle birlikte mânevi feyizler, ruhsal zevkler ve büyük coşku ile hiç azap görmeden Cennet'e girmek.

İkincisi; Mahşer yerindeki sorgulamada, sevâbı az ve günahı çok gelenler, günahları kadar yanmak üzere Cehennem'e atılacaklar, günahlarından arındıktan ve Cennet hayatına uyum sağlayacak duruma geldikten sonra Cennet'e gireceklerdir.

Allah'tan başka rabb'ler edinenler, İslâm karşıtı kişileri ve onların görüşlerini ilâhlaştırıp, putlaştıranlar ve İslâm dışı ideoloji ve sistemleri benimseyip, bunların kurbanı olanlar, inanç açısından İslâm dininden çıktıkları için, bunların Cennet'e girmeleri haramdır ve Cehennem'de sürekli kalacaklardır.

● 2- Allah'ın en büyük nimetlerinden biri olan "Akıl", ilâhi bir lûtuftur. Yani Yüce Allah dilediği varlıklarına bu nimeti vermiştir.

İlâhi emirlere muhâtap olan, bilinçsiz hücreler, et ve kemik yığınları değil, ancak akıllardır.

Yüce Allah, Kur'an'da; "Ey akıl sahipleri.." diye akıllara hitap etmekte, emir ve yasaklarını onlara bildirmektedir.

Malı olmayan fakirlere, zekât ve hac gibi ibâdetler farz olmadığı gibi, akli olmayanlara da namaz ve oruç gibi ibâdetler farz değildir.

Doğuştan akli olmayanlara, sonradan aklını yitirenlere veya yaşlılık nedeniyle ağır bunama dönemine girenlere beş vakit namaz ve oruç farz değildir. Ayrıca bir gün, bir geceden (24 saatten) fazla ve altı namaz vakti kadar veya daha fazla baygın halde ve komada kalanlara da, bu hastalıkları devam ettiği sürece namaz farz olmadığından, bu hastalar sağlığa kavuştuktan sonra da bu namazları kazâ etmezler.

Eğer baygınlık ve koma hali, 24 saat (beş namaz vakti) veya daha az olursa, bu hastalar sağlığa kavuştukları zaman baygın ve koma halinde kılamadıkları namazlarını kazâ ederler.

“Aklın yolu birdir” derler, doğrudur. Çünkü en akıllı ve en bilinçli varlıklar olan ve nefsâni duyguları olmayan meleklerin arasında, hiç bir görüş ayrılığı ve görüş ayrılığın-
dan kaynaklanan tartışmalar olmaz.

İnsanların ve cinlerin kendi aralarındaki görüş ayrılıkları ve görüş ayrılığından kaynaklanan tartışmalar, kavgalar ve savaşlar, şehvet, öfke, ihtiras, kin ve benlik gibi nefsâni duyguların akılları devre dışı bırakmasından ileri gelen olaylardır.

Dinsiz ve dengesiz bir yaşamın kurbanı olanların ve şehvet gibi nefsâni duygularının etki ve baskısı ile akılları devre dışı kalanların, çıplaklığı savunmaları ve baş örtüsü-
ne karşı olmaları, onların açısından doğaldır.

● **3- Bülûğ (erginlik) çağına ermeyen çocuklara beş vakit namaz farz değildir. Çocukların bülûğa ermesi, bedensel yapılarına, psikolojik duyarlılıklarına ve yaşadıkları iklim şartlarına göre farklı olabilir.**

Genelde kızlar 9 yaşından ve erkekler 12 yaşından sonra bülûğa ererler.

15 yaşına gelen kız veya erkeklerde, bülûğa erme belirtileri olmasa da, bu yaştan sonra, şer'an (dînî açıdan) bülûğa ermiş olurlar.

Erkekler ilk ihtilâm olmaları ile ve kızlar, 3 günden az olmamak üzere ilk âdet kanını görmeleri ile bülûğa ermiş olurlar.

Bülûğâ eren kızlara ilk âdet kanından temizlendikleri anda, beş vakit namazı kılmaları ve örtünmeleri farz olur.

Bülûğâ eren, yani gece ilk defa ihtilâm (rüyada cünüp) olan erkeklere, o gecenin yatsı namazından başlamak üzere, beş vakit namaz farz olur.

Çocuklar, ana-babanın elinde ilâhi emânettir. İslâm fıtratı üzere doğan ve tertemiz bir halde ana-babaya teslim edilen yavruları, korumak, kollamak ve Allah'ın emri doğrultusunda yetiştirmek, ana-babanın üzerine farzdır.

Çocukların sağlığını korumak da ana-babanın görevidir. Özellikle gebelik ve emzirme dönemlerinde sigara, alkol ve uyuşturucu kullananlar ve çocukların yattığı kapalı odalarda sigara içenler, yavrularının sağlığına zarar verdikleri için Allah katında sorumludurlar.

Çocuğun sağ kulağına ezan ve sol kulağına kâmet okuyarak, İslâm'a uygun ve anlamı güzel olan bir isim takmalı ve konuşacağı zaman, önce Allah demesini öğretmeli ve sık sık tekrarlamalıdır.

Yavrunun doğal gıdası, ilâhî formüle dayalı ana sütüdür. Zorunlu nedenlere dayanmadıkça ana sütünden ayrılmamalıdır.

Çünkü el değmeden, plastik ve metal kaplara girmeden, elektronik cihazlardan geçmeden, havadan etkilenmeden ve dış ısı ile besin kaybına uğramadan, taptâze ve âb-ı hayat (hayat suyu) gibi anaların göğsünden fışkıran ana sütü, doğal ve genel besleyiciliği yanında, hastalıklara karşı koruyucu özellikleri de vardır.

Helâl lokma yiyen, iyi huylu ve sağlıklı bir anneden iki yaşına kadar süt emen yavrulara, her açıdan ana sütü yerterlidir.

Yavrusunu seven, onun gerçek ve kalıcı geleceğini düşünen ve Cennet'e hazırlamak isteyen ana-babalar, yavrularını her türlü kötü ve çirkin sözlerden, günah işlenen ve özellikle belirli kanalları izlemekten, ateşten korur gibi korumalıdır.

Yüce Allah buyuruyor; "Ey mü'minler! Kendinizi ve ehlinizi (eş ve çocuklarınızı) yakacağı taş ve insan olan ateşten koruyun." Tahrim-6

Çocuklar 7 yaşına yaklaşınca, namazın önemi vurgulanmalı, namazla ilgili ön bilgilerin ve kısa surelerle, duâların öğretilmesine başlanmalıdır.

Sevgili Peygamberimiz; "Çocuklarınız 7 yaşına gelince, onlara namazı emredin ve 10 yaşına gelince kılmazlarsa (hafifçe) vurun." buyuruyor.

En büyük müşid ve en büyük eğitimci olan Peygamberimizin bu emri doğrultusunda yavrularımızı 7 yaşında namaza başlatalım. Severek, okşayarak ve bazen sevdikleri şeyleri alarak, ödüllendirerek namaza alıştıralım ve namazı sevdirmeye çalışalım.

Sünnet cemiyeti dolayısı ile bir ev sohbetinde, çocukların dini eğitimleri ve 7 yaşında namaza başlatılmaları konusunu anlatırken, ilkökul müdürü olduğunu söyleyen biri sözümü keserek aynen şunları söyledi;

"Çocukların 7 yaşında namaza başlatılmaları ve 10 yaşından sonra baskı uygulanarak namaza zorlanmaları, çocukların özgürlük haklarına, insanlık haklarına ve genel ahlâk ve hukuk kurallarına saygısızlık değil midir?"

Müdür beyin bu insancıl (!) yaklaşımlı sorusu üzerine konuyu değiştirmek zorunda kaldım ve müdür beyin içerisinde bulunduğu, yaşadığı, uyguladığı ama farkında olmadığı sistemi örnek vererek cevaplandırmaya çalıştım;

"Müdür bey! dedim. Beş yıllık (o zaman öyle idi) ilk öğretim yasaları belirlenmiş, zorunlu ve temel bir eğitimidir.

7 ve daha yukarı yaştaki çocuklar, sabahın kör karanlığında, tatlı uykularından zorla uyandırılmakta ve sıcak yataklarından zorla kaldırılmaktadırlar.

Tatlı uykularından ve sıcak yataklarından zorla kaldırılan çocuklar, yarı aç, yarı uykulu bir halde ve kışın soğuk günlerinde, kar, tipi, yağmur ve fırtına altında üşüyerek ve ıslanarak okula gitme zorunluğundadırlar.

Ayrıca büyük kentlerde o saatteki yoğun trafiğin arasında körebe gibi kaçarak, koşarak ve trafik canavarından kıl payı kurtularak okula gitmektedirler.

Veliler bu uygulamayı yürütme ve gerekli hallerde zor kullanma ve baskı yapma zorunluğundadırlar."

Müdür beye dönerek, "Sayın müdür bey!" dedim.

"Doğumla, ölüm arasında sınırlı ve kısıtlı olan kısacık dünya hayatı için, çekilen bunca çileleri, sıkıntıları ve hatta ölüm tehlikelerini hoşgörü ile ve doğal karşılıyorsunuz.

Diğer yanda, Allah'ın, İslâm fıtratı (İslamî yaşantı) üzere yarattığı yavruların, doğal yaşamlarının bir gereği olan beş vakit namazı, ana-babalarının yanı başında ve sıcacık odada kılmalarını, neden bu derece abarttığınızı ve yadırgadığınızı anlayamadım." dedim

Müdür bey, doğrusu kendisinden hiç beklemediğim bir olgunlukla boynuma sarıldı ve benim gibi bir âcizden özür diledi.

Sevgili din kardeşlerim!

Binbir güçlkle yetiştirmeye çalıştığımız ve üzerine titrediğimiz yavrularımızın haydut, terörist olmalarını istemi-

yorsak, ileride bizleri sevmelerini, saymalarını, vatana, millete yararlı olmalarını ve en önemlisi mahşer yerinde yakalarımıza yapışıp, bizlerden davacı olmamalarını istiyorsak, çok sevdiğimiz yavrularımızı, peygamberimizin emir ve irşatları doğrultusunda yetiştirmeye çalışalım.

Münâfıklar gibi önce ekmek, sonra din demeyelim ve sahâbeler gibi, her yerde, her konuda ve her zaman dîni ön plânda tutalım.

Yavrularımızı 7 yaşında namaza başlatalım. 10 yaşına geldikleri zaman daha duyarlı olalım ve başta Kur'an olmak üzere gerekli temel ve genel dînî bilgileri öğretelim.

● 4- Âdet ve nifas (lohusalık) halinde kadınlara, bu halleri devam ettiği sürece namaz farz değildir.

Ruhla sonsuzlaştırılan ve sonsuzluk âlemi için yaratılan insanların özlemlerinde ve bilinç altlarında doğal olarak ölümsüz bir yaşamın, özlemi ve isteği vardır.

Genç, sağlıklı, dinamik, sorunsuz ve hayat dolu insanlarda bu özlem ve istek daha güçlüdür.

Şeytan, Hz. Adem ile Hz. Havvâ'ya işte bu açıdan yaklaştı. Uzun yıllar cennette kaldığı için, yalnızca kendisinin bildiği bir sırrı ifşâ ediyormuş gibi davrandı ve Allah adına yemin ederek, o yasaklanmış ağacın meyvesinden yiyenlerin ölümsüz hayata kavuşacağını söyledi.

Hz. Adem korktu ve irkildi ama genç, dinamik, sağlıklı, sorunsuz ve hayat dolu bir kadın olan Hz. Havvâ, hemen o ağacın meyvesinden yedi, eli ile Hz. Adem'in ağzına götürerek yemesi için ısrar etti ve yedirdi.

Allah tarafından cezalandırılan Adem ve Havvâ, cennetten sürülüp, yaşam şartları en güç olan Dünya gezege-

nine indirildiler. Suçu önce işleyen ve eşi Adem'i suç işlemeğe teşvik eden Havvâ, ayrıca her ay adet kanı görmekle cezalandırıldı.

Kadınlardan her ay gelen ağır kokulu, kara, kırmızı ve sarı renkli kana, adet (aybaşı) kanı denir.

Adet kanı 3 günden az ve 10 günden fazla olmaz.

Aşağıdaki kanlar, âdet ve nifas kanı olmayıp, burundan ve kesilen parmaktan gelen kanlar gibi yalnızca abdesti bozarlar.

İstihâze adı verilen bu kanlar, namaza, oruca, Kur'an okumaya engel olmadığı gibi, hanımların eşleri ile münâsebette bulunmalarına da engel olmazlar.

3 günden az gelip kesilen kanlar.

Âdet günlerinde, 10 günden fazla gelen kanlar.

İki adet arasında, 15 gün geçmeden önce gelen kanlar.

9 yaşından küçük kızlardan gelen kanlar.

Adetten kesilmiş kadınlardan gelen kanlar.

Gebe kadınlardan gelen kanlar.

Doğumdan sonra 40 günden fazla gelen kanlar.

MÎRÂC AÇISINDAN NAMAZ

Mîrâc nedir?

Mîrâc; yüceldi, yükselme çıktı anlamındaki "arece" fiilinin miftah vezninde ism-i âletidir.

Miftah; (anahtar) kapalı kapıları açan bir âlet olduğu gibi, Mîrâc da madde ötesi melekût âleminin kapılarını açan, mânevî araçtır.

Madde ötesi bir varlık olan ve âlem-i ervahtan gelen ruhun, madde ötesi âlemlerde mânevî feyizler ve ruhsal zevklerle huzur bulması ve tatmin olmasıdır.

Mîrâc, peygamberlerin ve evliyâların "seyr-i sülûk" u, yani Allah yolunda mânevî ve rûhânî yolculuğudur.

Bütün peygamberlerin ve evliyâların, ruhsal olgunluklarına ve Allah katındaki derecelerine göre, rûhânî mîrâcları vardır.

Ruh ve bedenle birlikte yapılan ve Mekke'deki Mescid-i Haram' dan önce Kudüs' teki, Mescid-i Aksâ'ya ve oradan yedi kat gökleri, Sidre-i Müntehâ'yı ve Melekler Alemini aşarak "Kabe Kavseyn" makâmına kadar uzanan Mîrâc, Hâtem'ül Enbiyâ ve Makâm-ı Mahmud sahibi olan sevgili Peygamberimize lûtfedilen özel bir Mîrâc'tır.

Cebrâil'in, "ileri geçersen yanarım" diye aczini itiraf ettiği ve peygamberlerin gıpta ettiği bu Mîrâc, akıl ve hayaller ötesi bir olay olduğu için, müşrikleri çıldırtıp Eşfel-i Sâ-

filîn'e yuvarlamış ve Ebû Bekir'i sıddîkiyet makâmına yüceltmiştir.

Sonsuz merhamet sahibi olan yüce Allah, bizleri de bu kutsal Mîrâc nîmetinden yoksun bırakmamış ve peygamberimizin dili ile bunu haber vermiştir.

Sevgili peygamberimiz; "Namaz, mü'min'lerin mîrâcıdır." hadîs-i şerîfi ile, çok sevdiği ümmetine bu müjdeyi vermiştir.

"Her şey aslına döner." topraktan yaratılan bedensel yapımızın ölünce çürüyüp tekrar toprağa dönüştüğü gibi.

Mîrâc gecesi farz kılınan ve Mîrâc'dan gelen namaz da, kılan kişileri tekrar Mîrâc'a taşır.

Evet, namaz mü'minlerin mîrâcıdır. Mü'min'ler, ancak namaz ile Mîrâc'ın mânevi fazîletlerinden ve ruhsal zevklerinden yararlanırlar ve namaz ile madde ötesi âlemlere yücelebilirler.

Beş vakit namazı kılanların herbiri, Mîrâc'ın mânevî fazîletlerinden ve ruhsal zevklerinden yararlanır mı?

"Namaz, mü'minlerin mîrâcıdır" hadîsinin aslı; "Essalâtu Mîrâcul mü'minîn" dir. Essalâtü' deki lâm ile Elmü'minîn' deki lâm, cins için değil ahd (belirlilik) içindir.

Her namaz, Mîrâc olmadığı gibi, her mü'minin kıldığı namaz da Mîrâc olmaz demektir.

Namazın gerçekten Mîrâc olabilmesi ve kılan kişiyi mânevî feyizlere, ruhsal zevklere ve madde ötesi âlemlere taşıyabilmesi için, önce namaz kılan kişinin gerçek mü'min olması, tevhid inancını kalbine yerleştirmesi gereklidir.

Tevhid ve şirk birbirinin zıddıdır. Tevhidin olduğu yerde şirk ve şirkin olduğu yerde tevhid olmaz.

Din karşıtı kişileri ilâhlaştıranlar, avuçları şişinceye kadar onları alkışlayanlar ve onların, dînin temeline dinamit koymalarını kıllarını kıpırdatmadan, boyalı basında ve karnalarda zevkle izleyenler..

Sonra alelacele aldıkları abdestle, yatıp kalkıp namazlarını kılverenler, ne î mânın tadını, ne namazın tadını ve ne Mîrâc'ın tadını alamadıkları gibi, Cennet'in kokusunu da alamazlar.

Yüce Allah buyuruyor; "Gerçek mü'min'ler, kurtuluşa erdiler. Onlar namazlarında huşû edicilerdir. (Namazlarını huşû ve huzurla kılıcılarıdır.)" Mü'minûn 1-2

Gerçek mü'min-gerçek namaz. Artı-eksi uçları gibi, bu ikisi bir araya gelince, nice nice mânevi enerjiler, mânevi feyizler ve ruhsal zevkler oluşur ve kılınan namaz, gerçekten Mîrâc olur.

Sevgili din kardeşlerim!

Namazımızın gerçek Mîrâc olması ve bizleri mânevi feyizlere, ruhsal zevklere ve ilâhi huzura taşıyabilmesi için, öncelikle namazın alt yapısını oluşturan ön şartları yerine getirelim. İnanç, bilinç ve ihlâsı kendimize ilke edinelim.

Namazın ön şartları tuvalette başlar. Çünkü tuvaletine sıkışan kimsenin, tuvalete gitmeden namaz kılması mekruhtur.

Ameller (işler) niyete bağlıdır. Namazı huşû ve huzurla kılabilmek ve kerâhetten sakınma amacı ile tuvalete girenlerin, namazla ilgili sevapları yazılmaya başlar.

Abdest, namazın anahtarı ve müslümanların şeytana karşı en etkili silahıdır.

Önceden abdest alarak, namazın vaktini bekleyenlere, şeytan yaklaşamaz. Onları önemsiz işlerle oyalayıp, namazın vaktini geirtemez.

Bu nedenle, gücümüzün yettiği ölçüde vakitten önce abdest alalım ve kendimizi namaza hazırlayalım.

Abdest veya gusül gibi maddî ve mânevi temizlikler yapıldıktan ve üst baş temizliği gözden geçirildikten sonra, namaz vakitlerini ilâhi randevu olarak algılamalı, ruhsal ve psikolojik açıdan namaza girişe hazırlanmalıdır.

İlâhi randevunun başlangıcını bildiren Ezan'lar okunmaya başlayınca, müezzinler, "Allâhü Ekber, Allâhü Ekber" deyince gönüller duygulanmalı, iş, güç bırakılmalı, yaşam durmalı ve tüm inananlar namaza koşmalıdır.

Ezan duâsından sonra ayağa kalkılır, kıbleye dönülür ve namaz için niyet edilir.

Namazın akışını etkileyecek olan niyet gerçekten çok önemlidir. Bu nedenle kalp ile yapılması farzdır.

Niyet, kişi ile Allah arasında bir sözleşmedir. Niyet ile âdet ve ibâdet ayrılır ve kişinin sevâbı niyeti ile orantılı olur.

Niyet, kişinin kendine gelişi, Allah huzurunda olduğunu hatırlayışı ve gafletten sıyrılıp çıkışıdır.

Niyet, kişi ile dünyası arasına çekilen kalın bir duvardır. Duvarın dış tarafında bitmeyen, tükenmeyen dünya işleri, ihtiras, tartışma, kavga ve gaflet..

Duvarın beri tarafında yalnızca Allah'a ibâdet.

"Niyet ettim Allah rızası için filân namazı kılmaya." derken, ağzından çıkan sözleri kulağı duymalı ve anlamını kalbinden geçirmelidir. Namazı gerçekten Allah rızası için kılmaya özen göstermeli ve Allah'ın rızasını amaç edinmelidir.

Niyetten sonra eller kaldırılarak ve "Allâhü Ekber" (En büyük Allah'tır) diye tekbir alınır.

Tekbirden sonra, Yüce Allah'a kayıtsız, şartsız, tam teslimiyet anlamında eller bağlanır.

Sol el, burun temizleme ve tahâret gibi aşağılık ve nef-sâni işlerde kullanıldığı için, ruhun, nefse ve hakkın, bâtila karşı üstünlüğünü kanıtlamak için, sağ el, sol elin üzerine konur.

Namaza, "Allâhü Ekber" (En büyük Allah'tır) diye girilir ve Allah'tan başka her şey önemini yitirir ve namazın dışındadır kalır.

Namaza giriş tekbiri farzdır ve bu tekbire, "Tahrîme Tekbiri" ve "İftitah Tekbiri" denir.

Tahrîme Tekbiri; Haram kılan tekbir demektir. Bu tekbirden önce kendine helâl olan yeme, içme, konuşma, iş, güç gibi şeyler artık haram kılınmış ve kişi âdeta melekleşmiştir.

İftitah Tekbiri; Açış ve fütûhât tekbiri demektir. "Allâhü Ekber" diye tekbir alan ve el bağlayıp, Yüce Allah'a teslim olan kişiye, madde ötesi melekût âleminin kapıları açılır ve ruhâni Mîrâcı başlar.

Dünya açısından hiç bir baskı ve dayatma olmadığı halde, yalnızca Allah'ın emrini yerine getirmek ve Yüce Allah'ın rızasını kazanmak için, işini, gücünü bırakan, tatlı uykusunu ve sıcak yatağını terk eden ve gereğinde baskılara karşı direnerek abdest alan ve el bağlayıp, ilâhi huzura yönelen kişi, yeme, içme gibi beşeri sıfatlardan arınıp melekler gibi ruhsal hâle dönüşünce..

Önce, meleklerin doğal ve temel gıdası olan tesbih, hamd ve tevhid anlamını taşıyan, Sübhâneke'yi okur.

Sübhâneke'nin sonunda, "Ve lâ ilâhe ğayrük" (Senden başka ilâh yoktur.) derken, putçuluğa dayalı sapık ideoloji-

leri, sapık sistemleri ve sahte ilâhları yok sayarak, tevhid inancını tazeler.

“Su uyur, düşman uyumaz.” derler. En tehlikeli ve en bilinçli düşmanımız olan şeytan, kalp ve damarlarımızda elektrik akımı gibi dolaşırken, nefsâni duygularımızı tahrik ederken ve kalbimize kötülükleri fısıldarken, huzurlu namaz kılamayacağımız için, “Eûzü billâhi mineş şeytânir raci’im” diye, (Şeytanın şerrinden her şeyi bilen, her şeyi gören ve sonsuz kudret sahibi olan Yüce Allah’a sığınırız.)

Sonra, “Bismillâhirrahmanirrahîm” diye, Allah’ın huzurunda olduğumuz bilinci ve Allah’ın bizleri gördüğü, bildiği ve dinlediği inancı ile yavaş yavaş içimize sindire sindire ve azçok anlamını düşünerek Fatiha ve zamm-ı sûreyi okuruz.

Özellikle, “İyyâke na’budü ve iyyâke nesteıyn” (Ancak sana ibâdet ederiz ve ancak senden yardım isteriz.) âyetini okurken, gerçekçi ve samimi olalım. Namazda ve namazın dışında bu âyetin anlamına bağlı kalalım. Yalnız Allah’a ibadet edelim, başka ilâhlar edinmeyelim. Yalnız Allah’tan yardım isteyelim ve sahte kurtarıcıları putlaştırmayalım.

Fâtiha ve zamm-ı sûreden sonra, Allah’ın sonsuz ve sınırsız kudreti ve büyüklüğü karşısında saygı ile eğilmek için rükû’a gidilir.

Rükû’a giderken yine “Allâhü Ekber” diye tekbir alırız. Rükû’da en az üç defa, ama yavaş yavaş “Sübhâne Rabbiyel Azîm” (Büyük ve azamet sahibi olan Rabbim! Seni noksan sıfatlardan tenzîh ederim.) dedikten sonra..

“Semi’allâhü limen hamideh” (Allah, kendisine hamd edenlerin hamdini/övgüsünü kabul eder.) diyerek rükû’dan doğruluruz.

Rükû'dan doğrulduktan sonra ayakta ve dimdik bir vaziyette "Rabbenâ lekel hamd" (Ey Rabbimiz! Hamd, övgü, şükür sana mahsustur.) der ve sonra "Allâhü Ekber" diye secdeye kapanırız.

Yüce Allah; "Secde et, yakın ol" (Alak - 19) buyuruyor.

Secde, ibâdetlerin özü ve kulun Allah'a en yakın olduğu, ruhsal ve mânevi halidir.

Secde, topraktan yaratılan insanın tekrar toprağa dönüşü, bir devranın, bir ömrün ve bir rekâtın tamamlanışı demektir.

Secde, alın ve toprağın, onur ve tevâzunun birleşmesidir.

Secde, Mîrâc açısından sıçrama noktasıdır.

Taş devri müşriklerine özenenler, tören ve kutlama adı altında putlaştırılan taşların önünde eğilirken, bizler, yalnızca Allah'a secde edilir inancı ve Allah huzurunda olduğumuz bilinci ile secdeye vardığımız zaman..

En az üç defa ama yavaş yavaş "Sübhâne Rabbiyel Âlâ" (Yüceler yücesi Rabbimi noksan sıfatlardan tenzih ederim.) dedikten sonra secdeden başımızı kaldırıp otururuz.

Secde etmediği için lânetlenen şeytanı kahretmek için, "Sizi topraktan yarattık, tekrar toprağa döndüreceğiz." âyetini uygulamak için ve secde halindeki ruhsal zevklere doymadığımız için, "Allâhü Ekber" diye ikinci secdeye gideriz.

İkinci secdeden sonra, "Allâhü Ekber" diye ayağa kalkış, kıyamet' te yeniden dirilip, kabirden kalkış demektir.

İkinci rekâтта el bağlayıp ayaktaki duruş, sorgulanmak üzere mahşer yerindeki bekleyiş demektir.

Rükû'dan doğrulduktan sonra ayakta ve dimdik bir vaziyette "Rabbenâ lekel hamd" (Ey Rabbimiz! Hamd, övgü, şükür sana mahsustur.) der ve sonra "Allâhü Ekber" diye secdeye kapanırız.

Yüce Allah; "Secde et, yakın ol" (Alak - 19) buyuruyor.

Secde, ibâdetlerin özü ve kulun Allah'a en yakın olduğu, ruhsal ve mânevi halidir.

Secde, topraktan yaratılan insanın tekrar toprağa dönüşü, bir devranın, bir ömrün ve bir rekâtın tamamlanışı demektir.

Secde, alın ve toprağın, onur ve tevâzunun birleşmesidir.

Secde, Mîrâc açısından sıçrama noktasıdır.

Taş devri müşriklerine özenenler, tören ve kutlama adı altında putlaştırılan taşların önünde eğilirken, bizler, yalnızca Allah'a secde edilir inancı ve Allah huzurunda olduğumuz bilinci ile secdeye vardığımız zaman..

En az üç defa ama yavaş yavaş "Sübhâne Rabbiyel Âlâ" (Yüceler yücesi Rabbimi noksan sıfatlardan tenzih ederim.) dedikten sonra secdeden başımızı kaldırıp oturuz.

Secde etmediği için lânetlenen şeytanı kahretmek için, "Sizi topraktan yarattık, tekrar toprağa döndüreceğiz." âyetini uygulamak için ve secde halindeki ruhsal zevklere doymadığımız için, "Allâhü Ekber" diye ikinci secdeye gideriz.

İkinci secdeden sonra, "Allâhü Ekber" diye ayağa kalkış, kıyamet' te yeniden dirilip, kabirden kalkış demektir.

İkinci rekâтта el bağlayıp ayaktaki duruş, sorgulanmak üzere mahşer yerindeki bekleyiş demektir.

Sonra, Rabbenâğfirliyy duâsı ile kendimizin, ana-babamızın ve tüm mü'minlerin hesap günü af edilip bağışlanmasını sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz'den dileriz.

Namaza başlarken Tahrîme Tekbiri ile bizlere haram kılınan yeme, içme ve konuşma gibi şeylerin tekrar helâl olması ve melekût âleminde, dünya âlemine dönebilmemiz için, önce sağımızdaki ve sonra solumuzdaki meleklerle selâm vererek namazdan çıkarız.

"Elkabrü sandûkul amel" (Kabir amel sandığıdır). Dünyanın en varlıklı ve en ünlü kişileri, madde olarak mezara beyaz bir kefenden başka bir şey götürmezken, insanların iyi ve çirkin amelleri (işleri) o kişi ile birlikte mezarına girecektir.

İnsanın iyi amelleri (sevapları) çok güzel, çok sevimli ve nûrânî şekillerde mezara gelecekler ve kıyâmete kadar o kişi ile arkadaşlık edeceklerdir.

Kötü ameller (günahlar) de, kara, korkunç, yılan, akrep ve ejderha şeklinde mezara gelecekler ve kıyâmete kadar o kişiye azap edeceklerdir.

İyi-güzel amellerin başında farz'lar gelir. Farzlar'ın başında her gün beş defa tekrarlanan Namaz gelir. Namaz ne derece inançlı, bilinçli, ihlâslı, dosdoğru ve güzel kılınırsa, o derece güzelleşir, nurlanır ve insanın mezarında en yakın ve en samimi arkadaşı olur.

Namaz, mânâ aleminde bir insana benzer. Namazın farzları, o insanın kalp, beyin, ciğer ve böbrekleri gibi hayâtî organlarıdır. Vâcipler, kol, bacak, göz, kulak gibi dış organlarıdır. Sünnetler, el ve ayak parmaklarıdır. Müstehaplar, kaş, kirpik ve saçlarıdır.

Farzların terki, hayâtî organların ölümü demektir. Vâciplerin terki, kolsuz, bacaksız ve gözsüz kalmak demektir.

Sünnetlerin terki, parmaksız kalmak demektir. Müstehapların terki, saçların dökülüp kel kalması demektir.

Namazlarımızın, Allah katında kabul olması, mezarda ve âhirette karşımıza sevimli, nurlu ve düzgün bir şekilde çıkması için, bid'at ve hurâfelerden kaçınma koşulu ile, namazın farzlarını, vâciplerini, sünnetlerini ve müstehaplarını en ince ayrıntılarına kadar yerine getirmeye çalışalım.

Unutmayalım! Her şeyin bir özü vardır. Gülün özü koku, şekerin özü tad ve sütün özü yağ olduğu gibi, insanın özü ruh, namazın özü ise huşû'dur.

Huşûsuz namaz, ruhsuz beden gibidir.

Huşû nedir?

Huzur ve sükûn demektir. Yani iç duygular Allah huzurunda, beden, hareketsiz ve sâkin demektir.

Kalp, yerleri, gökleri ve bütün varlıkları yaratan, yönen ve yönlendiren Yüce Allah'ın huzurunda.

Akıl, namazda ve namazda olduğunun bilincinde.

Hayal, Cennet'le, Cehennem'in tam ortasında.

Gözler, önde secde mahallinde.

Dil, Kur'an okumakta ve zikir etmekte.

Kulaklar, dilde ve dilin okuduğunu dinlemede.

Eller, sağı solu kaşımaksızın, hareketsiz ve üst üste.

Ayaklar, dağlar gibi sabit, hareketsiz ve yan yana.

Gönül, mânevi feyizler ve ruhsal zevklerle dolup taşmada.

Ruh, ilâhî cezbe ile melekût âleminde ve Mîrâc yolunda.

İşte, namazın canı ve rûhu olan huşû..

İşte, kişiyi Mîrâc'a, Cennet'e ve Cemâlullah'a taşıyacak olan namaz.

Yüce Allah buyuruyor; "Gerçek mü'minler felâha (Cehennem'den kurtulup Cennet'e) kavuştular.

Onlar, namazı huşû içinde kılıcılarıdır.

Onlar, lağfiyattan (günahlardan ve boş şeylerden) kaçınırlar." Mü'min: 1-2-3

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a inanan gerçek ve kesin îmana erişenler, gaflet perdelerini parçaladıkları için, namazlarını huşû, huzur, mânevi feyizler ve ruhsal zevklerle kılarlar.

Namazın dışında da Allah'ın huzurunda olduğu bilincini sürdürenler, sürekli Allah'ı ananlar, zikir edenler ve Allah yolunda, Allah'ın dîni için çalışanlar, her an mânevi feyizler ve ruhsal zevklerle dolup taştıkları için, her türlü günahlardan ve gereksiz boş şeylerden kaçınırlar.

GÜNAHLARDAN KORUNMA AÇISINDAN NAMAZ

*G*ünah ne demektir?

Günahın genel anlamı; Cehennem'e giden yol demektir. Bu yolun başlangıcında Allah'a, Peygamber'e isyan ve nefsâni duyguların isteği doğrultusunda çılgınca ve hayvanca bir yaşam vardır.

Günahların kökeni, öfke, şehvet, onur, kin, ihtiras ve benlik gibi nefsâni, hayvansal duygulardır.

Ruh ve nefis denilen iki karşıttan, yani melek'le, hayvansal hayatın birleşiminden yaratılan insanların hem sevap ve hem günah işleme yönünde eşit oranda eğilim, istek ve yetenekleri vardır.

İnsanı etkileyen Ruh ve Nefis, iki ayrı uçta bulunan zıt güçlerdir. Bunlardan birini sevindiren, diğerini gücendirmiş ve birine yaklaşan, diğerinden uzaklaşmış olur. İnsan, hangisine yaklaşırsa onun etki alanına girmiş olur.

Madde ötesi, ölümsüz bir varlık olan "RUH", insanın aslı ve değişmeyen gerçek kişiliğidir.

Bedensel yapıdaki hücresel ve organik değişiklikler, rûhu etkilemez. Başkasının gözü ile gören, başkasının böbreği ve kalbi ile yaşayanların ruhlarında bir değişim olmaz.

Âhiret âleminde yeni bedenleri ile birleşecek olan ruhların gerçek ve genel kişiliklerinde hiç bir değişim olmayacaktır.

Bedensel yaşamla sınırlı olan nefsâni duygular, insanın dünyasıdır. Bedensel yaşamın sona ermesi, nefsânî duyguların da sonudur.

Sevgili Peygamberimiz; "Dünyasını seven âhiretine ve âhiretini seven, dünyasına zarar verir. Ama siz, (ikisi çatıştığı zaman) sonsuz olanı, geçici olana tercih ediniz" buyurmuştur.

Sevgili Peygamberimizin irşadı doğrultusunda hareket edelim ve ruh-nefis çatışmasında tavrımızı sürekli ruhtan yana koyalım. Sonu pişmanlık olan geçici nefsâni zevkler için âhiretimize zarar vermeyelim.

Hayvansal nefsâni duygular, akar sulara benzerler. Akar sular dere yataklarının dışına çıkmadıkları sürece çevre için hayat ve enerji kaynaklarıdır.

Eğer dere yataklarını aşar, çevreye yayılır ve sele dönüşürlerse, çevre için felâket olurlar.

Nefsâni duygularda kalp ve damarlarda dolaştıkları sürece bedensel yaşam için, hayat ve enerji kaynağıdır.

Nefsâni duygular bir uyarı veya tahrik sonucu genişleyip dış organlara yansır ve eyleme dönüşürlerse, insanın hem dünyasına ve hem âhiretine korkunç zararlar verirler.

Özellikle nefsin en duyarlı ve en güçlü duyguları olan ve her türlü fuhşiyâtın ve münkerâtın (kötülüklerin) kökeni olan şehvet ve gazap (öfke), hafif bir uyarı veya tahrik sonucu hemen etkilenir ve genişlerler.

Bu etkilenme ve genişleme ile kalpte eyleme dönüşme yönünde bir istek ve eğilim başlar.

Bu istek ve eğilim, inançtan kaynaklanan Allah korkusu ile ânında önlenmezse, güçlenerek gerilim ve baskıya dönüşür. Bu gerilim ve baskı irâde gücünü aşarak ve aklın kontrolünden çıkarak dış organlara yansır ve eyleme (günaha) dönüşürse, freni patlayan araba gibi sonucun ne olacağı bilinemez.

Gerçekte bedensel yaşamımız için, hayat ve enerji kaynakları olan nefsâni duyguların, dış organlara yansiyarak günaha dönüşmelerini önlemek için can simidimiz olan beş vakit namaza sarılmamız şarttır.

Neden mi? Çünkü diğer ibâdetler sürekli olmadığı için, nefsâni duyguların aniden günaha dönüşmesinde yetersiz kalırlar.

Beş vakit namazı vaktinde ve düzenli bir şekilde kılanların gönülleri, abdest, namaz ve tesbihat gibi ibâdetlerle sürekli nurlandığı için, karanlığı seven ve karanlık ortamda gelişen nefsâni güçler, eyleme geçecek güce erişemezler.

Yüce Allah buyuruyor; "Sana vahyolunan kitabı (Kur'an'ı) oku ve (beş vakit) namazını dosdoğru ve güzelce kıl! Kesinlikle namaz, (her türlü) fuhşiyâttan ve münkerâtтан korur" Ankebût-45

Beş vakit namazı, vaktinde, dosdoğru ve güzelce kılanların, her çeşit fuhşiyattan ve münkerâtтан (kötülüklerden) korunacağı, Yüce Allah'ın kesin teminâtı altındadır.

Yüce Allah bu âyetinde, öncelikle Kur'an okumamızı emretmektedir. Çünkü Kur'an'a uymayan, Kur'an dışı ibâdetler, bid'at ve geçersiz olduğu gibi, Kur'an karşıtı işler de haramdır.

Kur'an'sız yaşam, dinsiz, dengesiz ve düzensiz bir yaşamdır.

Sevgili Peygamberimiz; "Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı okuyan, okumasını öğrenen ve başkalarına öğretendir." buyuruyor.

Kur'an, vahiy yoluyla ve Cebrâil aracılığı ile peygamberimize indirilen son ilâhî kitaptır ve Allah'ın koruması altındadır.

Allah'ın ilmi ve kudreti, sonsuz ve sınırsız olduğu gibi, Allah'ın kelâmı da, sonsuz ve sınırsızdır ve Kur'an, Allah kelâmıdır.

Bu nedenle Allah'ın kitabı olan Kur'an'ı okuyanlar, öğrenenler, öğretenler, Kur'an için çalışanlar ve Kur'an'daki ilâhî emirlerin doğrultusunda yaşayanlar, Allah katında insanların en hayırlısıdır.

Ancak hadis-i şerîfin mefhûm-u muhâlifine (karşıt anlamına) gelince, yani Kur'an'ı okumayanlar, okumasını öğrenmeyenler ve bildikleri halde başkalarına öğretmeyenler, ne yazık ki, insanların en hayırsızlarıdır demektir.

Sevgili din kardeşlerim!

İnsanların en hayırsız olmamak, Kur'an'dan kopmamak, mezara Kur'an'sız girmemek ve mahşer yerinde yüce Allah'a karşı, belirli kanallardaki sapık ve müstehcen filmleri seyretmekten, futbol maçlarını izlemekten, sapık sistemlerin, sapık ideolojilerini bilgi diye okumaktan ve okutmaktan, senin kitabın olan Kur'an'ı okumaya vakit bulamadım dememek için.

Lütfen ve Allah rızası için, Kur'an'a sahip çıkalım ve Kur'an'a yönelelim.

Âyeti kerime'de, "Kur'an oku!" emrinden sonra, "Eki-missalâh", "Namaz kıl!" emri gelmektedir.

Her emirde bir şart ve her şartın bir karşılığı vardır. "Namaz kıl!" emrindeki şart; "Kulum, sen, beş vakit namazını kılarsan" dır ve bu şartın karşılığı; "Kıldığın beş vakit namaz seni her türlü fuhşiyâttan ve münkerâttan kesinlikle koruyacaktır." demektir.

Şart yerine getirildiği anda, şartın karşılığı otomatikman yerine gelir.

Çamaşır makinesinin çalışması için, düğmeye basılması şarttır. Düğmeye basılarak şart yerine getirilirse, makina çalışmaya başlar.

Her namaz kişiyi kötülüklerden koruyabilir mi?

Abdullah İbni Abbas hazretlerinin sohbetine gelenlerden biri, gözlerini haramdan koruyamadığını, bir diğeri, dilini yalandan ve gıybetten koruyamadığını, bir diğeri, kızdığı zaman öfkesine hakim olamadığını, ve bir diğeri de, aşırı dünya sevgisinden dolayı haram kazançtan kendini koruyamadığını söylediler ve kurtuluş için bir çözüm önermesini rica ettiler.

Abdullah İbni Abbas, her birine, "Namazı daha güzel, daha doğru kıl!" diye cevap verince, dinleyenlerden biri; "Ya Abdullah! Arkadaşlarımız sana ayrı ayrı şikâyetlerde bulundular, sen ise, herbirine namazı daha güzel ve daha doğru kılın diye cevap verdin. Dayandığın kaynak nedir?" deyince.

"Sana vahiy olunan kitabı (Kur'an'ı) oku ve namazını dosdoğru ve güzelce kıl. Kuşkusuz namaz (her türlü) fuhşiyâttan ve münkerâttan korur." -Ankebût-45 âyetini okuyunca, dinleyenlerin hepsi tatmin oldular ve Allah'ın kesin teminatına güvendiler.

Namazın, sahibini (kılan kişiyi) her türlü kötülüklerden koruyacağı kesindir ve Allah'ın teminatı altındadır.

Ancak, Allah'ın teminatı, şartın tam ve noksansız olmasına bağlıdır.

Makinenin düğmesine hafifçe dokunulur ve güzelce basılmazsa makine çalışmaz.

Namaz da, tembel tembel ve gelişigüzel kılınırsa, sahibini kötülüklerden koruyamaz.

Çünkü "Essalâtü"deki Lâm, ahd (belirlilik) içindir. Yâni Kur'an'ın ve Sünnet'in belirlediği kurallar çerçevesinde, inanç, bilinç, huşû ve ihlâsla namazını dosdoğru ve güzelce kıl demektir.

Bu şartların doğrultusunda kılınan namazın sahibini (kılan kişiyi) her türlü fuhşiyâttan (yüz kızartıcı, çirkin günahlardan) ve münkerâttan (diğer kötülüklerden) koruyacağı, Allah'ın kesin teminatı altındadır.

Hz. Enes bildiriyor; "Ensardan bir genç hakkında peygamberimize, 'Ya Resûlâllah! Filân genç burada (mescidde) beş vakit namazını çok güzel kılıyor ama geceleri de bazı fuhşiyâttan geri kalmıyor.' diye şikayette bulundular.

Peygamberimiz; "Onun (güzel kıldığı) namazı, yakında onu her türlü fuhşiyâttan alıkoyacaktır." dedi ve gerçekten öyle oldu.

Yüce Allah, Mü'minûn sûresinin başında; "Kurtuluşa eren gerçek mü'minlerin namazlarını huşû ile kıldıklarını ve lağviyâttan, boş sözlerden ve gereksiz işlerden kaçındıklarını bildiriyor.

Cehennemden kurtularak, Cennet'e ve Cemâlûllah'a kavuşan ve ebedi kurtuluşa, mutluluğa eren gerçek mü'minler, namazlarını huşû, huzur ve ihlâsla dosdoğru ve güzelce kılıp, günah olmadığı halde her türlü boş sözler-

den, gereksiz ve anlamsız işlerden kaçınıp, Allah yolunda din için çalışırken.

Altınlı, marklı gün yapıp, doyasıya eğlenenlerin, belirli kanallardaki sapık yayınları ve müstehcen filmleri kaçırmayanların, beş yıldızlı otellerde eğlenenlerin, futbol maçlarını nefeslerini keserek izleyenlerin, Kur'an Kursları'nı kapatıp, Kur'an öğrenimini engelleyenleri, İmam Hatipleri kapatıp, inançlı, ahlâklı ve dürüst bir gençliğin yetişmesini engelleyenleri ve inançlı kızlarımızı, eli kanlı teröristler gibi yerlerde sürükleyenleri alkışlayanların kulakları çınlasın.

Sevgili din kardeşlerim.

Beş vakit namazda huzur vardır. Mânevi feyizler ve ruhsal zevkler vardır. Bunların da ötesinde, nice sırlar ve nice hikmetler vardır ki, dil ile anlatılamaz, kalem ile yazılamaz ve akıl bunları kavrayamaz.

Dost ve düşmanın bildiği bir gerçek vardır. Beş vakit namazlarını Kur'an'ın ve Sünnet'in belirlediği kurallar içerisinde inanç, bilinç, huşu ve ihlâs ile dosdoğru kılanlar, alkol, kumar, uyuşturucu, fuhuş, hırsızlık, dolandırıcılık, rüşvet, faiz ve adam öldürme gibi büyük ve çirkin suçları işlemedikleri gibi, güçleri nisbetinde küçük günahlardan da sakınırlar.

Tüm bunlara rağmen, insan bir beşerdir ve beşer hatasız olamaz. Bu açıdan bakıldığında, beş vakit namazı kılan müslümanların da yanılığa düşebileceği ve küçük de olsa bazı günahları işleyebileceği bir gerçektir.

Günahlardan korunma açısından en etkili ve en güvenilir silah, namaz olduğu gibi, günahların imha ve yok edilmesinde en etkili ve en güvenilir silah, yine namazdır.

Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste, peygamberimiz; "Bir kişi güzelce abdest alsın, tırnak altlarına kadar bede-

nindeki (Abdest organlarındaki) günahları dökülür." buyurmuştur.

Müslim, Tirmîzî ve İbni Mâce'nin rivayet ettikleri bir hadiste, peygamberimiz; "Büyük günahlardan sakınıldığı sürece, beş vakit namaz ile cuma namazı, diğer cumaya kadar, arada işlenen günahlara keffârettir (onları örter, gizler.)" buyurmuştur.

Buhârî ve Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz: "Sizden birinizin kapısı önünden bir nehir aksa ve (o kişi) her gün beş defa bu nehirde yıkansa, o kişide kir diye bir şey kalır mı?" (diye sorunca) Sahabeler: "Hayır, kir diye bir şey kalmaz" dediler.

Peygamberimiz; "Beş vakit namaz da böyledir. Allah, namaz ile günahları giderir." buyurdu.

Sahabelerden biri, bize göre küçük, ama ona göre dağlar gibi büyük bir günahın içinde kendini buluvermişti.

Allah'ı hatırladı, hemen tevbeye başladı ve ağlayarak mescide gitti. Allah korkusundan, tir, tir titreyerek ve ağlayarak ikindi namazını güçlükle kıldı.

Namazdan sonra Peygamberimize yaklaştı, ağlayarak suçunu anlattı ve ne yapması gerektiğini sordu.

Peygamberimiz daha cevap vermeden Cebrâil geldi ve "Haseneler seyyiâtı giderir" âyetini getirdi.

Bunun üzerine Peygamberimizin yüzü güldü ve ağlamakta olan sahabeye, "Kıldığın ikindi namazı ile o günahın bağışlandı" müjdesini verdi.

Namaz kılmayanların kulakları çınlasın ve Allah onlara da beş vakit namazı düzenli bir şekilde kılmayı nasip eylesin. Amin.

Beş vakit namazı inanç, bilinç ve ihlâsla kılanlar, büyük günahlardan sakınmaları koşulu ile abdest almaya başladıkları anda, damlayan abdest suları ile birlikte günahları dökülmeye başlar.

Namaz için el bağlayıp, Allah huzurunda dikildikleri ve gönülleri Yüce Mevlâ'ya yöneldiği zaman, günahları incele, incele yok olur gider.

Günahları yoksa?

Aldıkları sevapları katlana, katlana amel defterlerine yazılır, gönülleri nurlanır ve onlar daha kârlı çıkarlar.

Ya namaz kılmayanlar?

Onların işi gerçekten zor, hem de çok zor. Neden mi?

Abdest, namaz gibi günah savar silâhlardan ve ibâdetlerden yoksun olanların, en küçük günahları af edilmeksizin zerre, zerre amel defterlerine yazılır ve gönülleri günahlarla kararır.

Sürekli biriken ve büyüye, büyüye altından çıkılamaz hale gelen günahlarına, her gün, günde beş vakit kılmadıkları namazların büyük ve korkunç günahları da eklenince, Sırat köprüsü bu yükü çekemez ve bunlar Cehennem'e yuvarlanırlar giderler.

İşin çok daha acı bir yönü var.

Alınları secde görmeyenler, günde beş defa Allah'a isyan edenler, Kur'an'a sırt çeviren ve ezana kulak tıkayanlar.. Sanki onlara günah işleme hakkı ve imtiyazı verilmiş gibi, kendileri güle oynaya ve açıkça günah işlerken..

Hacıların, hocaların ve beş vakit namazı kılan müslümanların en küçük günahlarını eleştirir dururlar.

Yüce Allah insanları İslâm fitratı üzere ve eşit şartlarda

yaratmıştır. Dili, rengi ve ırkı ne olursa olsun, herkes Allah'ın kuludur ve Hazreti Âdem ile Havva'nın torunudur.

Ruh bedende ve can tende olduğu sürece, tevbe kapısı herkese açıktır.

Ey insanoğlu!

Makamın, mevkiin ve rütben ne olursa olsun,
İşin, gücün, yaşamın, çevren ne olursa olsun,
Tepeden, tırnağa günaha batmış da olsan,
Sapıtıp, taşlara, putlara, tapmış da olsan,
Alkolün, kumarın, fuhşun, kurbanı da olsan,
Uyuşturucunun bağımlısı, satıcısı da olsan,
Çağdaşlık adına çırıl, çıplak soyunmuş da olsan,
Hayân, iffetin, örtün, zorla alınmış da olsan,
Aldatılmış, pavyonlara satılmış da olsan,
Allah'tan ümidini kesme, seni o yarattı.
Sen onu unutsan da, o seni unutmadı.
Sayısız nimetleri hep senin için yarattı.
Yerleri, gökleri, Cennet'i senin için yarattı.
Sayılı nefeslerin damla, damla tükenmeden,
Azrâil, yakana yapışıp işini bitirmeden,
Tevbe et, koş, Allah'a koş!
Abdest al, namaza, felâha koş!
Yüzünü Kible'ye, gönlünü Rabbine dön.
Secde'ye kapan, yüce Allah'a dön.
Her aradığını namazda bulacaksın.
Tüm duygularınla tatmin olacaksın.
Vallahi kendini başka dünyalarda bulacaksın...

SEVAP AÇISINDAN NAMAZ

Cennet-Cehennem gibi, sevap-günah da, birbirinin tam zıddıdır. Sevabın genel anlamı, Cennet'e giden yol demektir. bu yolun başlangıcında, yani dünya bölümünde, islâm düşmanlarının zulûm, baskı ve zorbalıkları vardır.

İki yüzlü münafıkların sapıklık hareketleri ve sahte din istismarcılarının çıkar kavgaları vardır.

Diğer yandan, insanın kendi nefsinin hayvâni duygularının, günah işleme yönünde istek, eğilim ve hatta baskısı vardır.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen, Allah'ın inançlı, bilinçli ve ihlâslı kulları, başta beş vakit namaz olmak üzere, ibâdetlerden aldıkları mânevi feyizler ve ruhsal zevklerle bu engelleri aşar ve diğer insanları da kurtarmaya çalışırlar.

Aşırı soğuklardan korunmak için, daha fazla giyinmeye ve daha fazla kaloriye ihtiyacımız olduğu gibi.

Günümüzde sokağa taşan haramlardan korunabilmek için, daha güçlü ve daha bilinçli îmâna ve daha fazla sevaba ihtiyacımız vardır.

Allah'ın emirlerine ve rızasına uygun olma koşulu ile ve Allah rızası için yapılan her ibâdetin bir sevabı vardır.

Ancak sevapların başında Yüce Allah'ın kesin emirleri olan farzlar gelir. Farzların başında da beş vakit namaz gelir.

Her gün beş defa tekrarlanan ve sürekli bir ibâdet olan namaz, Allah'ı hatırlatır ve kişiyi Allah'ın huzuruna taşır.

Yüce Allah buyuruyor; "Ancak Allah benim. Benden başka ilâh yoktur. Yalnız bana ibâdet et ve beni hatırlaman için namaz kıl!" (Tâ hâ-14)

Dînin direği olan namaz, insanlara, Allah'ı hatırlatır. Allah'ın emirlerini, yasaklarını hatırlatır ve insanları haramlardan korur.

Yarı çıplak kadınların ve alkolik erkeklerin toplandığı sazlı cazlı düğün salonlarında ve gazinolarda, caz takımları, oyun havaları çalarken veya çıplak dansözler gösteri yaparken hiç kimse Allah'ı ve Allah'ın emir ve yasaklarını hatırlamaz.

Aksine alkolün etkisi, cazların coşkusu ve cinsel arzuların gerilimi ile daha fazla günah işleme yönünde birbirleri ile yarışır.

Sevgili kardeşlerim!

Bu dünya vefasızdır. Hiç kimseye yar olmamıştır, bizlere de olmayacaktır.

En üst makamlarda oturanlar, tüm yetkileri ellerinde toplayanlar ve ellerinde demir gibi sağlam tapuları bulunanlar, tüm mallarını, mülklerini bırakıp gitmişlerdir.

Ölüm, yalnız onların değil, hepimizin ve tüm canlıların müşterek kaderidir.

Vaktimiz gelince, sayılı nefeslerimiz tükenince, devletin tepesinde de olsak, tıp profesörü de olsak, beyaz kefenе bürünüp bu vefasız dünyadan göçüp gideceğiz.

Yaşam boyu hırsla, ihtirasla didinip biriktirdiğimiz mallar, arkamızda dövüş, kavga ve mahkeme kararı ile payla-

Her gün beş defa tekrarlanan ve sürekli bir ibâdet olan namaz, Allah'ı hatırlatır ve kişiyi Allah'ın huzuruna taşır.

Yüce Allah buyuruyor; "Ancak Allah benim. Benden başka ilâh yoktur. Yalnız bana ibâdet et ve beni hatırlaman için namaz kıl!" (Tâ hâ-14)

Dînin direği olan namaz, insanlara, Allah'ı hatırlatır. Allah'ın emirlerini, yasaklarını hatırlatır ve insanları haramlardan korur.

Yarı çıplak kadınların ve alkolik erkeklerin toplandığı sazlı cazlı düğün salonlarında ve gazinolarda, caz takımları, oyun havaları çalarken veya çıplak dansözler gösteri yaparken hiç kimse Allah'ı ve Allah'ın emir ve yasaklarını hatırlamaz.

Aksine alkolün etkisi, cazların coşkusu ve cinsel arzuların gerilimi ile daha fazla günah işleme yönünde birbirleri ile yarışır.

Sevgili kardeşlerim!

Bu dünya vefasızdır. Hiç kimseye yar olmamıştır, bizlere de olmayacaktır.

En üst makamlarda oturanlar, tüm yetkileri ellerinde toplayanlar ve ellerinde demir gibi sağlam tapuları bulunanlar, tüm mallarını, mülklerini bırakıp gitmişlerdir.

Ölüm, yalnız onların değil, hepimizin ve tüm canlıların müşterek kaderidir.

Vaktimiz gelince, sayılı nefeslerimiz tükenince, devletin tepesinde de olsak, tıp profesörü de olsak, beyaz kefene bürünüp bu vefasız dünyadan göçüp gideceğiz.

Yaşam boyu hırsla, ihtirasla didinip biriktirdiğimiz mallar, arkamızda dövüş, kavga ve mahkeme kararı ile payla-

Allah'ın inançlı, bilinçli ve ihlâslı kulları, her gün tam kırk rekât namaz kılmaktadırlar.

Bu kırk rekât namazda,
Kırk kıyam; Allah huzurunda ayakta dikilme,
Kırk rükû; Allah huzurunda ayakta eğilme,
Seksen secde; Allah huzurunda yerlere kapanma,
Yirmi bir kâ'de; Allah huzurunda oturma.

Namazın temel yapısını ve genel anatomisini oluşturan bu bedensel ibâdetler, namazın aslı ve rükûnlarıdır.

Taberânî ve Hâkîm'in rivayet ettikleri hadiste, Peygamberimiz; "Allah, yarattığı varlıklarına tevhidden (îmandan) sonra, namazdan daha sevimli bir şeyi farz kılmamıştır. Eğer Allah katında namazdan daha sevimli bir şey olsa idi, melekleri öyle ibâdet yaparlardı. Meleklerden bazıları (sürekli) rükûda, bazıları (sürekli) secdede, bazıları (sürekli) kıyamda ve bazıları (sürekli) kâ'de (oturma) halindedirler."

Namaz, îmandan sonra bütün ibâdetlerin aslı ve kökeni olduğu gibi, kıyam, rükû, secde ve kâ'de de namazın aslı ve kökenidir.

Kur'an, "Allah için kıyam edin, Allah için rükû ve secde edin." emirlerini tekrarlamakta ve özellikle "secde et, yakın ol." emri ile secdenin eşsiz bir ibâdet şekli olduğunu vurgulamaktadır.

Eşyalar zıddı ile bilinir. Putlaştırılan taşların önünde saygı amacı ile dikilenler ve amaçları ne olursa olsun, putlaştırılan taşların önünde rükû ve secde edercesine eğilenler, en büyük günaha girmiş ve Allah'a şirk koşmuş oldukları gibi..

Allah huzurunda olduğu inancı ve bilinci ile kıyam, rükû, secde ve kuûd yapanlar da en büyük sevabı kazanmış ve îmanın zirvesine ulaşmış olurlar.

Tirmizî'nin rivâyet ettiği hadiste, Peygamberimiz; "Kim ki, Allah'ın kitabından bir harf okursa, O'nun için bir hasene vardır. Bir haseneye on katı (sevap) verilir."

Âdet, nifas ve cünüp halinde olmama koşulu ile namazın dışında Kur'an'dan bir harf okuyana on sevap verilir.

Namazda kıraât (Kur'an okuma) farzdır ve namazın bir rüknüdür. Bu nedenle namazda okunan Kur'an'ın sevabı kat kat arttırılır.

İmam Beyhâkî'nin rivâyet ettiği hadiste, Peygamberimiz; "Kim ki (Âdet, nifas ve cünüplükten) temiz olduğu halde, Allah'ın kitabından bir harf dinlerse, on sevap yazılır, on günahı silinir ve derecesi on katı arttırılır.

Kim ki Allah'ın kitabından (Kur'an'dan) bir harfi, namazı oturarak kılarırken okursa, elli sevap yazılır, elli günahı silinir ve derecesi 50 kat arttırılır.

Kim ki Allah'ın kitabından bir harfi ayakta namaz kılarırken okursa, 100 sevap yazılır, 100 günahı silinir ve derecesi 100 kat arttırılır."

Bir günlük beş vakit (40 rekat) namazda, 40 Fatiha ile 33 zamm-ı sûre okunur.

Hâzin Tefsirin'e göre bir Fatiha'da (Besmele dahil) 140 harf vardır. 40 Fatiha'nın toplam harf sayısı 5.600 eder.

33 zamm-ı sûredeki toplam harf sayısı ise, kısa sûrelerin okunduğunu kabul edersek, 3.800 eder.

Bir günlük beş vakit namazda, Fatiha ve zamm-ı sûre olarak okunan toplam harf sayısı 9.400 ve bir aylık beş va-

kit namazda okunan toplam harf sayısı tam 282.000 eder.

Namazda okunan Kur'anın her harfine 100 sevap yazıldığına göre, bir aylık namazdaki yalnız Fatiha ve zamm-i sûrelerin toplam sevabı 28.200.000 eder.

Allah'ın vereceği sevap bununla sınırlı değildir. Yüce Allah, dilediğine kat kat fazlasını da verir.

Ayrıca her namazın sonunda tesbihata başlamadan önce bir Âyet-el Kürsî okunur.

Bir Âyet-el Kürsî'de 170 harf ve 5 Âyet-el Kürsî'de 850 harf vardır.

Bir ayda okunan Âyet-el Kürsî'nin toplam sayısı tam 25.500 eder.

Her gün beş vakit namazda duâlardan sonra da birer Fatiha okunur. Beş Fatiha'nın toplam sayısı 700 ve bir ayda okunan Fatiha'nın toplam harf sayısı 21.000 eder.

Bir aylık namazda Fatiha ve zamm-i sûre olarak okunan 282.000 harfe, bir aylık Âyet-el Kürsî'nin 25.500 ve bir aylık Fatiha'nın 21.000 harfini de ilave edersek tam 328.000 harf eder.

Müfessirlerin sultanı Abdullah İbni Abbas'a göre, Kur'an'ın toplam harf sayısı 323.671'dir.

Düzenli bir şekilde beş vakit namazı kılan gerçek müslümanlar, her ay Kur'an-ı Kerimi bir defa hatim etmekle birlikte, geriye fazla olarak 4.829 harfleri de kalmaktadır.

Peygamberimize gelen ilk ilâhi emirlerden biri, "Ve rab-beke fe kebbir..". (Müddessir-4)

Rabbini büyüklükle, Rabbini tekbirle an, anlamındaki bu ilâhi emri uygulamak için namaza tekbirle girilir.

13'ü farz olan "İftitah Tekbirleri" ve 201'i sünnet olan "İn-

tikel Tekbirleri" olmak üzere bir günlük beş vakit namazda 223 defa "Allahü Ekber" diye tekbir alınır.

Tirmîzi'deki bir hadiste, Peygamberimiz; "Tesbih (Süb-hânallah) mîzânın yarısını ve "Elhamdülillâh" mîzânın diğ-er yarısını doldurur. Tekbir ise yerle gök arasını doldurur." buyuruyor.

Namazın dışında inanarak ve Allah'ı büyükleme amacı ile alınan bir tekbir (Allahü Ekber)'in sevabı yerle gök ara-sını doldurduğuna göre, bir günlük namazda alınan 223 tekbirin sevabını düşünelim.

Diğ-er yandan, farz olan 13 iftitah tekbirinin ayrı bir özel-liği vardır.

Râmuz'daki bir hadiste peygamberimiz; "İmamla birlikte alınan iftitah tekbiri, bin deveden hayırlıdır." buyurmuştur.

Mâdenler, ağırlıkları açısından, parasal değerleri açı-sından, kullanıldığı yerler açısından ve insanlara sevimlilik-leri açısından farklı değerler taşıdıkları gibi..

Mâneviyat da aynen böyledir. Bazı kelimeler, (zikirler) sevap açısından, ağırlıkları açısından, ibâdetlerdeki yerle-ri açısından ve Allah'a sevimlilikleri açısından farklı değ-erlere ve özelliklere sahiptirler.

Buhârî ve Müslim'deki bir hadiste, Peygamberimiz; "İki kelime vardır ki, dilde hafif, mîzânda ağır ve Rahman (olan Allah'a) çok sevimlidirler. (Bunlar) "Süb-hânallâhi ve biham-dihî ve Sübhânallâhil azîm" dir.

Müslim'deki bir hadiste, Peygamberimiz; "Allah'a en sevimli kelâm dördtür. Sübhânallâhi velhamdü lillâhi velâ ilâhe illallâhü vallâhüekber'dir."

Bir günlük beş vakit namazda, 15 defa Sübhâneke'nin başında, 120 defa, "Süb-hâne Rabbiyel Azîm" diye rükû'da

ve 240 defa "Sübhâne Rabbiyel Alâ" diye secdede olmak üzere, 375 defa Azîm ve Alâ isimleri ile birlikte Yüce Allah tesbih, tenzîh edilir.

Yine bir günlük beş vakit namazda, 15 defa Sübhâneke' ۛ "ve bihamdik" diye, 40 defa Fatiha'nın başında "El-hamdü Lillâhi Rabbil Âlemîn" diye, 40 defa rûkû'dan doğrulurken, "Semi'allâhü limen hamideh" diye ve 40 defa rûkû'dan doğrulduktan sonra, "Rabbenâ lekel hamd" diye, 135 defa Yüce Allah'a hamededilir.

Namaz'ın dışında bir defa "Sübhânallah ve Elhamdülillah" demenin sevabını düşünelim ve namazda bu sevabın onlarca, yüzlerce defa katlandığını unutmayalım.

Yüce Allah buyuruyor; "Yedi kat gökler ve arz (dünya) ve bunlarda bulunanlar, Allah'ı tesbih ederler. Allah'ı hamd ile tesbih etmeyen bir şey yoktur. Ama siz, onların tesbihini anlayamazsınız." (İsra-44)

İşte! Beş vakit namazı kılan ve Yüce Allah'a kul olan gerçek müslümanlar, kâinatı kapsayan bu zikir halkasına dahil olmakta ve tüm varlıklarla birlikte Allah'ı tesbih, hamd ve tekbir ile zikir etmektedirler.

Allah'a inanan, îman eden ve inancı doğrultusunda yaşayan gerçek müslümanlar, kıldıkları her iki rekâtın sonunda ve günde 21 defa, Yüce Allah'ın lütuf ve rahmet kapısında oturup, "Ettehiyyâtü Lillâhi vessalâvâtü vettayyibât" söz ile beden ile ve mal ile yapılan bütün ibâdetler yalnızca Yüce Allah'adır diye Rabbül âlemin olan Allah'a tehiyyeler sunarlar.

"Esselâmü aleyke eyyühen nebiyyü ve rahmetullâhi ve berakâtühü" diye çok sevgili peygamberimize selam verirler ve yüce Allah'ın selâmını, rahmetini ve bereketlerini dilerler.

“Esselâmu aleynâ ve alâ ibâdillâhis sâlihîn” diye, gelip geçmiş ve halen hayatta olan bütün sâlih (iyi) kullara ve kendilerine, Allah’tan selâmet dilerler.

Ve sonunda Kelime-i şehâdeti getirerek, Allah’tan başka ilâh olmadığını ve Hazreti Muhammed’in, Allah’ın kulu ve peygamberi olduğunu tüm varlıklara ilân ederler.

Ka’de-i âhire denilen son oturumlarda, Ettehiyyâtü’den sonra Allâhümme salli alâ ve Allâhümme bârik alâ diye başlayan en değerli salâvat-ı şerîfeler okunur.

Yüce Allah buyuruyor; “Kuşkusuz Allah ve melekleri, o nebîye (Hazreti Muhammed’e) salât ederler. Ey îmân edenler, siz de ona salât edin ve tam teslimiyet ile selâm verin.” (Ahzap-56)

Müslim’in rivayet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz; “Kim bana bir salât-ı şerîfe getirirse, Allah ona on salât (rahmet) eder.”

İmam Beyhakî’ nin rivayet ettiği bir hadiste, peygamberimiz; “Kim bana bir salât ederse, Allah ona on salât (rahmet) eder, on günahını siler ve derecesini on kat artırır.”

Tirmîzî’nin rivâyet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz; “Kıyamet günü bana en yakın olanınız, bana en çok salâvat (-ı şerîfe) getireninizdir.”

Ebû Dâvud’un rivayet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz; “Kabrimi bayram (piknik, eğlence) yeri yapmayın. Ama bana salât edin. Nerede olursanız olunuz, salâtınız bana ulaşır.” buyuruyor.

Namazla bağlantılı her türlü ibâdetlerin sevapları kat kat çoğaltıldığı gibi, namazda okunan salâvat-ı şerîfelerin sevapları da kat kat çoğaltılır.

Beş vakit namazda, 15’i Allâhümme salli alâ ve 15’i Al-

lâhümme bârik alâ olmak üzere her gün tam 30 ve ayda 900 tane en değerli salâvat-ı şerîfeler okunmaktadır.

Son oturuşta salâvat-ı şerîfelerden sonra, namaz kılan kişi kendisi için, ana-babası için ve tüm din kardeşleri için duâ ve istiğfar anlamını taşıyan, Rabbenâ âtina ve Rabbenâğfirli gibi duâları okur.

Aynı inancı paylaşan, aynı yolun yolcusu olan ve sonsuzluk âlemi olan Cennet'te ebediyyen birlik ve beraberlik içerisinde yan yana yaşayacak olan bütün mü'minler (inanlar) kardeşlerdir.

Bu nedenle beş vakit namaz kılan yüz milyonlarca müslümandan her biri bütün din kardeşlerine duâ eder ve kendisi de yüz milyonların duâsına ortak olur.

Namazını kılıp uyuyanlar, işleri, güçleri ile uğraşanlar veya kara toprağın altında mezarlarında yatmakta olanlar, namaz kılmakta olan din kardeşlerinin duâlarından yararlanırlar.

Unutmayalım! Dünyada sürekli ezanlar okunmakta ve 24 saat hiç kesintisiz namaz kılınmaktadır.

İnkârcılıkta inatla direnenlere ve çağdaşlık adı altında taş devri insanı ile aynı inancı paylaşan ve aynı taşlara tapınanlara bir sözümüz yok.

Ama inandığı halde, nefsinden kaynaklanan tenbellik nedeni ile namazı ihmal edenleri Allah rızası için uyarıyorum.

Gelin. Siz de gelin. Allah'a inanan, kible'ye yönelen ve secdeye kapanan yüz milyonların arasına siz de katılın.

Peygamberlerin başını çektiğı bu toplumda, nice nice evliyâlar var, kutuplar var, yediler var, kırklar var, üç yüzler var, ricâlullah var ve Allah katında değerli nice sâlih kullar var.

Kibleye yönelerek ve alınınızı secdeye koyarak bu topluma katılırsanız, hem dünyada yaşadığınız sürece ve hem kabrinizde yaşadığınız sürece, bu kutsal ve seçkin toplumun duâsına ortak olursunuz.

Nesâî, Taberânî ve Dâr-e Kutnî'nin rivâyet ettikleri bir hadiste, Peygamberimiz; "Kim ki farz (vakit) namazlarının sonunda Âyet-el Kürsî'yi okursa, o kişinin (o an) Cennet'e girmesine ölümden başka engel yoktur."

Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz; "Kim ki vakit namazlarının sonunda 33 defa Allah'ı tesbih ederse, 33 defa Allah'a hamd ederse ve 33 defa Allah'ı tek-bir ederse ve yüzü tamamlamak için, "Lâ ilâhe illâllâhü vah-dehû lâ şerîke leh. Lehül mülkü ve lehül hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr" derse, deniz köpükleri kadar günahlar bağışlanır."

Namazın farz ve sünnetlerini kılan kişi, oturduğu yerde önce bir Âyetel Kürsî'yi okur ve sonra 33 defa "Sübhânal-lah", 33 defa "Elhamdülillah" ve 33 defa "Allahü ekber" der ve yüzü tamamlamak için bir defa, "Lâ ilâhe illâllâhü vah-dehû lâ şerîke leh, lehül mülkü ve lehül hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr" (Şerîki, ortağı ve dengi olmayan Yüce Allah, birdir, O'ndan başka ilâh yoktur. Mülk O'nundur. Medih, övgü, yalnız O'nadır ve O Yüce Allah, her şeye kâdirdir" derse, yaprak dökümü gibi günahları dökülür ve mîzanda ağır gelen sevaplar kazanır.

"Hayırlar, başka hayırları ve şerler, başka şerleri çeker." Dinin direği ve en büyük hayır olan namaz da, bu gibi hayırları çeker.

Bu gibi büyük hayırlar ve büyük sevaplar, beş vakit namazı düzenli bir şekilde kılan gerçek müslümanların namazın dışındaki yan gelirlidir.

Namazın sevapları ile ilgili bir şeyler yazmaya çalıştım. Gerçeği söylemek gerekirse, bu yazdıklarım, Allah katında kabul olunan bir vakit namazın sevabı yanında, denizden bir damla niteliğinde kalır.

Çünkü Rabb'ul Âlemîn olan O Yüce Allah'ın hazinesi o kadar boldur ki, şu kısacık dünya hayatında hikmetinin gereği, en sevmediği kullarına, torunlarının bile asırlarca yiyip tüketemeyeceği malları, mülkleri ve katrilyonlarla ifade edilemeyecek servetleri vermektedir.

İnanan, îmân eden, emrini tutan, el bağlayıp boyun bükken ve huzurunda secdeye kapanan sevdiği kullarına, sonsuzluk âlemi olan Cennet'te niye kat, kat fazlasını vermesin?

Yere atılan bir tek buğday, bir tek mısır tanesini yüzlerce katı çoğaltarak, sapı ile, samanı ile ve talaşı ile tekrar insanlara ve hayvanlara rızık olarak veren O Yüce Allah..

Bir tek kiraz çekirdeğinden, bir tek incir çekirdeğinden, önce koskocaman ağaçları yaratan, yemyeşil yapraklarla donatan ve sonra her yıl yüzlerce, binlerce meyveyi kullarına rızık olarak veren O yüceler yücesi Allah (Celle Celâ-lühû);

Namazda okunan Kur'an'ın her bir harfini, Tekbir'in, Tesbih'in, Tevhîd'in, Hamd'in, Tehıyyat'ın ve Salâvat'ın her bir harfini, yüzlerce, binlerce, onbinlerce katı çoğaltarak, niye mahşer yerindeki mîzânımıza koymasın?

İnancından dolayı, İslâmi yaşantısından dolayı, bu geçici dünyada ezilen, aşağılanan ve zulme uğrayan mazlum kullarını niye cennetinde ebedî mutlu etmesin?

GÜNAH AÇISINDAN NAMAZ

Ruhla sonsuzlaştırılan ve akılla bilinçlendirilen insan, ölünce bir saman çöpü gibi çürüyüp yok olmayacak ve mahşere kadar, dünyadaki inancı ve yaşantısı ile orantılı olarak, ya Cennet bahçesine dönüşen kabrinde rahat ve mutlu olacak veya Cehennem çukuruna dönüşen kabrinde azap olacaktır.

Hazreti İsrâfil, sûr'a üfürüp, "Ey çürüyen kemikler, kalkın!" diye bağırınca, kendini mahşerde bulacaktır.

Kıyâmet denilen o korkunç anda, maddesel ve fiziksel açıdan başka şekle dönüşen ve çok büyüyen dünya, yeni düzende Güneş'in çok yakınında olacak. Bu nedenle Dünya'yı, cehennemî bir sıcaklık kasıp kavuracak.

Yüce Allah buyuruyor; "O gün (kıyamet olayında) Dünya, başka bir dünyaya ve gökler de (başka düzene) dönüşürülecek" (İbrahim-48)

İşte, öyle bir ortamda Dünya'nın en az günah işlenen, en az kan dökülen ve o günkü düzende Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu yerinde mahşer yeri kurulacak ve sorgulama başlayacak.

(Hiç bir kaynağa dayanmayan âcizâne kanaatime göre, mahşer yeri güney kutbunda olabilir.)

İlâhî adâletin kesinlikle gerçekleşeceği, mazlumların, zalimlerden hakkını alacağı, her çeşit baskıcı sistemlerin ve zorbaların şiddetle cezalandırılacağı mahşer yerindeki

Mahkeme-i Kübrâ'da, önce amel defterleri dağılacak ve İlâhî Mîzan (tartı) kurulacak.

Yüce Allah buyuruyor; "O gün, vezin (tartı) haktır (gerçekleşecektir). Kimin mîzanları (sevapları) ağır gelirse, kurtuluşa erenler onlardır." (Araf-8)

Mahşer yerindeki sevap ve günahları belirleyen ilâhi mîzanda, sevapları ağır (çok) gelenler, hiç korku, hüzün duymadan; peygamberler, sıddıklar, şehidler, evliyalar ve salih mü'minlerle birlikte, mânevî feyizler, ruhsal zevkler ve sonsuz coşku ile Cennet'e gireceklerdir.

Sevapları hafif kalıp, günahları ağır basanlar da; şeytanlar'la, nemrutlar'la, firavunlar'la, Ebu Cehiller'le ve günümüzdeki onların uzantılarıyla birlikte, ateşten zincirlere bağlanıp Cehennem'e atılacaklardır.

Sevgili kardeşlerim!

Ellerimiz enselerimize bağlanıp, ayaklarımıza ateşten zincirler vurulup ve korkunç zebânîler tarafından yerlerde sürüklenip Cehennem'e atılmak istemiyorsak, Allah rızası için can simidimiz olan beş vakit namaza sarılalım.

Neden mi?

Zerre zerre (en küçük) günahların ve zerre zerre sevapların mîzâna konduğu günde, kabul olunan bir vakit namazın sevabı mîzandaki günah-sevap dengesini alt üst edeceği gibi, kılınmayan bir vakit namazın günahı da günah-sevap dengesini alt üst edecektir.

Taberânî'nin rivayet ettiği bir hadiste, Peygamberimiz; "Kiyâmet (mahşer) günü, kulun sorgulaması namazdan başlayacaktır. Eğer, beş vakit namazı tamam ise, felâha (Cennet'e) kavuşacak, namazı noksan ise hâb-ü hüsranda (Cehennem'de) kalacaktır."

Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste Peygamberimiz; "Kişi ile küfür (kâfirlik) arasındaki fark, namazı terk etmektir" buyurmuştur.

İslâmın temel ilkelerinin ikincisi olan beş vakit namaz, îmâna en yakın bir ibâdet olduğu gibi;

Beş vakit namazı terk etmek de, küfre (kâfirliğe) en yakın bir günahdır.

Beş vakit namazı kılmak ve kılmamak, birbirinin tam zıddı iki karşıt uçlardır.

Tekbirle başlayıp, selâmla noktalanın namazın son uzantısı, Cennet ve Cemâlüllah'tır.

Gafletle başlayıp, inatla noktalanın namazsızlığın son uzantısı, Cehennem ve azaptır.

Yüce Allah buyuruyor; "Mü'minler, kesinlikle felâha (Cennet'e ve Cemâlüllah'a) kavuştular. Onlar, namazlarında huşû edicilerdir (Namazlarını inanç, bilinç, ihlâs ve huşû ile kılıcılarıdır.). " (Mü'minûn 1-2)

Allah'a inanan ve namazlarını dosdoğru, güzelce ve huşû, huzur ile kılanlar, kesinlikle Cennet'e ve Cemâlüllah'a kavuşacaklardır.

Ya namaz kılmayanlar?

Cennet ehli Cennet'e ve Cehennem ehli Cehennem'e girdikten sonra, Cennet'tekiler mücrimlere (günahkârlara) soracaklar;

"Sizleri (en kızgın) Sakar Cehennem'ine sokan nedir?

Diyecekler ki, bizler namaz kılıcılarıdan değildik." (Müddessir 42-43)

En kızgın ve en korkunç Sakar Cehennem'inde yana yana kara kömüre dönen günahkârlara suçları sorulduğu

zaman, öncelikle namaz kılmadıklarını söyleyecekler ve namazsızlığın en büyük suç ve günah olduğunu itiraf edecekler.

İşte, namazsızlığın son uzantısı olan Cehennem ve korkunç azaplar.

Yüce Allah buyuruyor; "Onlardan (Peygamberlerden ve peygamberlere tâbî olanlardan) sonra öyle bir nesil geldi ki, namazlarını kılmadılar ve şehvetlerine (hayvansal duygularına) tâbî oldular. Onlar yakın bir gelecekte (Cehennem'deki) gayıya atılacaklardır." (Meryem-59)

Dinin direği ve mü'minlerin Mîrâcı olan ve insanları günahlardan koruyucu özelliği bulunan beş vakit namazdan kopanlar, şehvetlerinin ve hayvansal duygularının tutsağı olarak her türlü haramlara yönelirler ve sonuçta Cehennem'deki gayıya deryasında fokur fokur kaynarlar.

Namazın yerine, başka hayırlar ve başka sevaplar yapılsa olmaz mı? Beş vakit namaz şart mıdır?

Kendisinden trafik ehliyeti istenen kişinin, bunun yerine sağlık cüzdanı göstermesi, ne derece geçersiz, gülünç ve ahmaklık ise, Yüce Allah'ın "Namaz kıl!" emrine karşı, ben namaz kılmam ama, başka hayırlar yaparım demesi, daha geçersiz, daha gülünç, daha ahmaklık ve apaçık bir sapıklıktır.

İslâmın şartı beştir. Bu beş şartın ikincisi namazdır. Demek ki beş vakit namazın kılınması şarttır ve şartın genel anlamı, olmazsa olmaz demektir.

Sevgili Peygamberimiz; "Namaz dinin direğidir. Namazı kılan, dinin direğini dikmiş ve namazı terk eden, dinin direğini yıkmıştır." buyurmuştur.

Dinin direğini yıkan kişinin, nefsinin isteği doğrultusun-

da bir hayır yapmakla övünmesi ve ona güvenmesi, akılcı bir iş ve çıkar bir yol değildir.

Namazdan kopanlar ve namazın mânevî feyizlerinden, ruhsal zevklerinden yoksun kalanlar, dengesiz ve düzensiz bir yaşamın kurbanı olurlar. Kendilerini tatmin edebilmek, gönül darlığından ve ruhsal bunalımlardan kurtulmak için, nefislerinin hayvansal duygularına tâbî ve teslim olurlar.

Günlük beş vakit namazı kılmayanlar, her gün beş defa Yüce Allah'a isyan ederek, en büyük günahı işleyenler, diğer günahları işlemede bir sakınca görmezler ve sonuçta, akan kanların ve irinlerin toplandığı gayya'da fokur, fokur kaynayarak cezalarını çekerler.

Ancak, tevbe edip namaza başlayanlar ve düzenli bir şekilde kazâ namazlarını kılanlar, günahlarından kurtulunca, Dünya'da ruhsal huzura ve âhiret'te Cennet'e kavuşurlar.

Namaza başlamak istediği halde, bir türlü başlayamayan, nefsine ve şeytana yenilen kardeşlerime tavsiyem; "Siz, namazı düşünmeyin. Öncelikle namazın anahtarını ele geçirmeye çalışın. Yani, abdest alın."

Abdest, namazın anahtarı ve mü'minlerin silahıdır. Bir elinizde anahtar ve diğer elinizde silah olduğu zaman, şeytan yanınıza yaklaşmadığı gibi, nefsinizin tenbelliği, miskinliği gider ve rahatça namazı kılar ve gerçek mü'minlerden olursunuz.

Peki, gerçek mü'minler kimlerdir?

Yüce Allah buyuruyor; "Gerçek mü'minler ancak şunlardır ki, Allah'ın ismi anıldığı zaman (saygı ve sevgiden) kalpleri ürperir.

Onlara Allah'ın âyetleri okunduğu zaman îmânları (daha) güçlenir ve onlar, yalnızca Rab'lerine tevekkül ederler.

Onlar (beş vakit) namazlarını dosdoğru, güzelce kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızık (mal) dan Allah yolunda infak ederler.

İşte onlar, hakiki ve gerçek mü'minlerdir. Onlar için Rab'leri katında (mânevî) dereceler, günahlarının bağışlanması ve (Cennet'te) sonsuz, tükenmez nimetler vardır." (Enfal 2-3-4)

Alınları secde görmeyen, dine, irticâ ve dindarlara mürtecî diyen ve gerçek müslümanları din istismarcılığı ile suçlayıp, kendileri dinsizliği istismar edenler ve bundan bir çıkar sağlayanlara bir sözüm yok.

Ancak, önce nefsim ve sonra benim gibi yattığı yerde Cennet'i isteyen müslümanlara soruyorum;

O yüceler yücesi güzel Allah'ın, celle celâlühû ismi anıldığı zaman, gerçekten duygulanıyor ve kalplerimizde bir titreşim oluşuyor mu?

Yanımızda, O güzel Allah'ın kitabı Kur'an okunduğu zaman, Kur'an kurslarında okuyan yavruları gördüğümüz zaman, göğüslerimiz kabarıyor ve imânımız daha güçleniyor mu?

Geleceğimiz açısından hiç kuşku duymadan, kadere îmân edip, yalnızca Allah'a güvenip, tevekkül edebiliyoruz mu?

Baskı, zulüm ve zorbalıklar karşısında, Allah'ın dininden taviz vermeden namazımızı kılabiliyor ve başımızı örtbiliyor muyuz?

Beş vakit namazı hiç aksatmadan, vaktinde, dosdoğru ve en güzel bir şekilde kılmaya özen gösteriyor muyuz?

İslamın güçlenmesi ve bilinçli müslümanların yetişmesi için, Allah yolunda malımızı infak edebiliyor muyuz?

İnancımız ve yaşamımız, bu âyetlerle uyumlu ve paralel ise, "Elhamdülillâh" diye Allah'a şükürler edelim.

Aksi davranışta olanlar, Allah'ın adı anıldığı ve ezanlar okunduğu zaman, kılları kıpırdamayanlar ve kalpleri taş gibi duyarsız olanlar.

Yanlarında Kur'an okunduğu zaman sıkılanlar ve ezan sesinden rahatsız olanlar.

Kapanan Kur'an kurslarından, İmam-Hatip okullarından ve başları zorla açılan kızlardan dolayı kıvanç duyanlar.

İslâma saldıran boyalı basını okuyup, içine sindirenler.
Lütfen akılcı olsunlar, gerçekçi olsunlar, geçmişi unutmayıp, geleceği düşünsünler.

Yoktuk, yaratıldık, var olduk.

Bebektik, emekledik, yürüdük, koştuk, yetişkin olduk.

Evlendik, eşimiz, çocuklarımız oldu.

Çalıştık, malımız, mülkümüz, servetimiz oldu.

Unuttuk, Dünya'nın geçici olduğunu, zevklere daldık.

Yaşlanınca, eski günleri hastane kapılarında aradık.

Azrâil yapışınca yakamıza, iş işten geçecek.

En yakın dostlar ölünce, bizden ürperecek.

Kara topraktan başka yatacak yerimiz yok.

Allah birdir, başka Rabbimiz yok.

SAĞLIK AÇISINDAN NAMAZ

Canlı varlıkların bedensel ve duygusal açıdan sağlıklarını koruyabilmeleri, fitratlarına (yaratılış amaçlarına) uygun bir ortamda yaşamalarına bağlıdır.

Tatlı suda yaşaması gereken balıklar denize açılırlarsa ve yerin altında karanlıkta yaşaması gereken hayvan türleri, toprağın üzerine, ışığa çıkarlarsa, önce dengeleri sonra sağlıkları bozulur.

Madde âlemindeki tüm canlılar için geçerli olan bu İlâhî kural, insanlar için de geçerlidir.

Ancak, ruhlar âlemi ile madde âleminin (ruh ve beden) birleşiminden yaratılan insanların farklı bir özelliği vardır.

İnsanlar doğal dengelerini ve sağlıklarını koruyabilmeleri için, hem madde âlemindeki ve hem ruhlar âlemindeki kurallara uyma zorunluluğundadırlar.

Madde âleminde, atomun çekirdeği etrafında dönen elektronlardan, yıldızlara kadar canlı ve cansız tüm varlıklar, ilâhî iradenin emri doğrultusunda belirli hareketleri yaparlar.

Madde âleminden olan bedensel yapımızın da İlâhî iradenin emri doğrultusunda ve İlâhî iradenin belirlediği zamanlarda kıyam, rükû ve secde gibi, bedensel ibâdetleri yapması, doğal sağlığı ve âhiretteki mutluluğu açısından zorunludur.

Namazdan kopup, aşırı hırsla dünya'ya sarılanların ve alkol, kumar, fuhuş ve uyuşturucu gibi haramlara bağımlı olanların, doğal denge ve sağlıklarının bozulduğu bir gerçektir.

Madde ötesi ruhlar ve melekler âleminde ise, huzur ve istikrar vardır. Onların doğal gıdaları ilâhî aşk, ilâhî sevgi ve ilâhî cezbe'den kaynaklanan mânevî feyizler ve ruhsal zevklerdir.

Madde ötesi ölümsüz bir varlık olan ruhlarımızın doğal dengelerini koruyabilmeleri için, sükûn ve istikrar ortamında kılınan bir namaza, ilâhî huzura, mânevî feyizlere ve ruhsal zevklere ihtiyaçları vardır.

Aksi halde, ruhlarımızın doğal denge ve doğal sağlığı bozulur. Sıkıntı, gerilim, karamsarlık ve gönül darlığı ile başlayan ruhsal dengesizlik, Allah korusun ruhsal bunalıma dönüşürse, insanın hem dünyası, hem âhireti gider.

Genelde insanların çoğunluğu bedensel sağlığa ve bedensel gıdalara özen göstermekle birlikte, ruhsal sağlığı ve ruhsal gıdaları ihmal ederler.

Onlara göre insan denilen varlık, bilinçsiz hücrelerden oluşan et ve kemik yığınlarıdır.

Unuttukları bir nokta var ki, ruhsuz bedene insan denilmez. Ölen kişiye, yani ruhsuz bedene filânın cenazesi, cesedi veya nâşi denir.

Bedenler, ruh ile görür, ruh ile işitir, ruh ile konuşur ve ruh ile sevilir.

Ruhsuz bir beden (cenaze), kişinin en yakını da olsa, soğuk, sevimsiz ve ürpertici olur.

Eşini aşırı derecede seven bir erkek veya kadın, eşinin ruhsuz bedeni ile aynı yatakta kaç gece birlikte yatabilir?

Dinin direği ve mü'minlerin mirâcı olan beş vakit namaz, bedenleri, ruhları ve tüm duyguları kapsayan ve tatmin eden genel anlamlı bir ibâdetdir.

İnanç, bilinç, ihlâs ve huşû ile dosdoğru ve güzelce kılınan namazlarda, ruhlar, sükûn ve istikrar ortamında ilâhî huzura, mânevî feyizlere ve ruhsal zevklere kavuşurlar.

Akıl, hayal, görme ve işitme gibi duygular bir noktada toplanır. Kişi dağınıklıktan kurtulur ve beyin dinlenir.

Gönül, sevaplarla nurlanır, genişler, darlıktan ve sıkıntıdan kurtulur.

Bedendeki tüm eklemler çalışır, göbük yağları erir, kan dolaşımı dengelenir, beyinsel duygular ve tüm organlar zindelik kazanır.

Bedensel ve ruhsal sağlık açısından, huzur ve sükûn açısından ve psikolojik duygular açısından beş vakit namaz, tüm inananların doğal, temel gıdası ve enerji kaynağıdır.

Hangi açıdan bakılırsa bakılsın, beş vakit namaz gerçekten, dinin direği ve mü'minleri ilâhî huzura taşıyan bir mirâctır.

Direksiz ve temelsiz bir yapı olamayacağı gibi, namazsız bir din olamaz.

Bir vakit namazı kaçıranlar, tüm servetini ve mutluluğunu kaybetmiş gibi hüüzün duymalılar ve hemen o namazı kazâ ederek, servetlerini ve mutluluklarını yeniden kazanmaya çalışmalıdırlar.

Çok önemli bir gerçeği altını çizerek belirtelim. İbâdetlerdeki asıl amaç ve temel ilke ihlâstır. Yâni her türlü ibâdetleri yalnızca Allah rızası için yapmaktır.

İbâdetlerin, Allah katındaki değeri ve geçerliliği, kişinin ihlâsı ile orantılıdır.

Asıl amaçtan sapılmaması, ihlâsın zedelenmemesi ve niyetin bölünmemesi için, çok değerli İslâm âlimleri ibâdetleri sağlık açısından fazla ele almamışlar ve bu konuyu gündemde tutmamışlardır.

Bizler de onların yolunu izleyerek ve onların himmet ve şefaâtlerini Yüce Mevlâ'dan dileyerek bu konuyu burada noktalayalım.

Sevgili kardeşlerim!

Kendi araştırması ile İslâmı tanıyan ve müslüman olan bir Fransız doktoru, 1962 yılında umre için Mekke'ye gelmişti. Bir gece yatsı namazından sonra Harem-i Şerif'te, altın oluğun karşısında, neden ve nasıl müslüman olduğunu anlatmıştı. Anlatırken çok duygulanan ve zaman zaman ağlayan doktor, dinleyenleri de duygulandırmış ve ağlatmıştı.

Unutamadığım o geceyi yeniden yaşamak ve siz okurlarımla paylaşmak istedim.

Aradan uzun yıllar geçtiği için, anlattıklarını aynen aktarmam imkânsız. Aklımda kaldığı ölçüde yazmaya çalışacağım.

1950-1954 yılları arasında Cezayir'deki bir Fransız hastanesinde çalışan doktor, bazı müslüman hastaların belirli vakitlerde lâvabonun başında ayrı bir tür temizlik yaptıklarını görmüş ve ilgisini çekmiş.

İçinden gelen bir duygu ile hiç görmediği bu temizlik türünü ayrıntıları ile incelemeye karar veren doktor bakmış ki; önce eller, sonra sırası ile ağız, burun, yüz ve kollar dirsekleri ile birlikte üçer defa yıkanıyorlar.

Baş, kulaklar ve ense ıslak el ile birer defa sıvazlanıyorlar ve son olarak ayaklar, parmak araları ve topukları ile bir defa yıkanıyorlar.

Bu gördüklerini ayrıntıları ile izleyen ve gerekli notları alan doktor, işi biraz daha ileri götürmeye karar vermiş ve müslümanların bu temizlikten sonra ne yaptıklarını araştırmış.

Karşılaştığı görüntüler doktoru şaşkına uğratmış. Aynı yöne dönen müslümanlar, sessiz ve sakin bir ortamda ellerini bağlayıp Allah'a ibâdet ediyorlar.

Bu gördüklerinden etkilenen doktor, o gece hemen uyuyamamış ve ellerde başlayıp, ayaklarda tamamlanan bu değişik tür temizlik sistemini düşünmeye başlamış.

Önce eller, neden?

Eller, temizlik âleti olduğuna ve diğer organlar onlarla temizleneceğine göre, öncelikle ellerin temizlenmesi doğal ve zorunlu.

Sonra ağız?

Balgam ve tükrük gibi salgıların ve bu salgılarla, dış aralarında yuvalanan mikropların, bol su ile üç defa çalkalanıp dışarı atılması çok yerinde ve gerekli bir temizlik.

Sonra, burun?

Üç defa bol su ile yıkanan ve her yıkamada sert sümükürme ile mikroplardan ve sümük denilen pis ve yapışkan salgıdan arınan burun, solunum görevini rahatlıkla yapıyor.

Günde beş defa tekrarlanan ve dünyada yalnız müslümanlarca uygulanan bu temizlik sistemi ile, burun sürekli temizleniyor ve solunum yolu açık tutuluyor.

Sonra, yüz?

Ağız ve burun yüze dahil olmakla birlikte, önce onların yıkanması, önce alt yapının temizlenmesinden kaynaklanıyor.

İki avuçla yıkanan yüz, sıcak havalarda aşırı tuzlu ve mikroplu terden arındırılıyor, soğutma eylemi ile aşırı terleme önleniyor ve kan basıncı başka noktalara çekiliyor. Soğuk havalarda, soğuk su ile yıkanan yüzlerin direnci artıyor.

Sonra, kollar?

En çok çalışan, en çok kirlenen ve yorulan kollar, üç defa yıkanınca hem temizleniyor, hem su masajı ile dinlendiriyor.

Sonra, baş?

Doktor burada duruyor ve düşünüyor. Diğer organlar yıkandığı halde, baş neden yıkanmıyor?

Soğuk havalarda ve özellikle soğuk ülkelerde yaşayan müslümanların, günde beş defa başlarını yıkamaları halinde, bunun bir cinnet olabileceğini ve en güzel uygulanabilir sistemin, başların mesh edilmesi olduğunu kabulleniyor.

Sonra, ayaklar?

Tüm dünyada önemsenmeyen ve ihmal edilen temizliklerin başında, ayak temizliğinin geldiğini düşünüyor.

Müslümanların dışında, belirli aralıklarla ve düzenli bir şekilde ayak temizliği yapanları görmedim diyor.

Müslümanların abdest dediği bu temizlik sisteminin tüm insanlarca uygulanmasının çok yararlı olacağı kanısına varan doktor, sabah yatağından kalkınca, tüm ayrıntılarına özen göstererek abdest alıyor ve ilk uygulamaya kendinden başlıyor.

Abdest aldığı anda başında hafiflik, bedeninde zindelik, sinir sisteminde rahatlık, kalbinde sükûn ve gönlünde huzur oluştuğunu gören doktor, müslümanların abdest dediği bu temizlik sisteminin, temizliğin ve sağlığın ötesinde ruhsal ve psikolojik açılardan da yararlı olduğuna inanıyor.

Abdestten aldığı ruhsal güçle adım adım İslâma yaklaşan ve demir gibi sağlam irâde gücüne sahip olan doktor, din değişimi gibi en büyük ruhsal devrimi başarmada çok zorlanıyor.

Aklı ile fanatik hristiyanlığın arasında gidip gelirken ve kararsızlıktan bunalıma sürüklenirken, Allah'ın hidâyeti erişiyor ve eline Fransızca'ya çevrili bir Kur'an meâli geçiyor.

Eline aldığı Kur'an meâlini gelişi güzel açınca, Meryem sûresinin 75. ayeti ile karşılaşılıyor.

"Meryem oğlu Mesih (Hz. İsa) ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Annesi (Meryem) sıddikadır. İki de yemek yerlerdi. Bak! Ayetlerimizi onlara nasıl açıklıyoruz. Sonra yine bak! (düşün) Onlar gerçeklerden nasıl çevriliyorlar."

Doktor bu ayetin karşısında şaşkına uğruyor. O âna kadar ilâh olarak kabullendiği Hazreti İsa ve Annesi'nin yemek yediklerini, su içtiklerini ve sonra bunları tuvalete boşalttıklarını düşünüyor.

Ekmeğe, yemeğe, suya ve havaya muhtaç olanların ilâh olamayacağı kanısına varıyor.

Gönlünden kaynaklanan ve irâde gücünü aşan bir kararla doğruca Cezâyir müftülüğüne gidiyor. Anlamını bileerek ve inanarak Kelime-i Şehâdet getirerek müslüman oluyor ve Talhâ adını alıyor ve sonra oturup doyasıya açılıyor.

FIKİH AÇISINDAN NAMAZ

Fıkıh; Bilmek, anlamak, meselenin inceliklerini ve detaylarını kavramak demektir.

Bu nedenle fıkıh ilminin ayrı bir özelliği vardır. Çok dikkat isteyen, kelime kelime okunması, düşünülmesi ve üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur.

Anlaşılmadan okunan fıkıh kitaplarının hiçbir yararı olmadığı gibi, yanlış anlamalara ve ters yorumlara neden olabileceğinden dînî açıdan büyük zararı olabilir.

Virajsız, engelsiz, tenhâ ve düz yollarda uzun süre araç kullanan sürücülerin beyinsel duyguları enerji ve duyarlılığını kaybedince, baktıkları halde görmez ve işittikleri halde duymaz olurlar.

Uzun süre zikzaksız, heyecansız ve anlamsız kitapları okuyanların da beyinsel duyguları enerji ve duyarlılığını kaybeder.

Bunlarda yazıları karıştırmaya ve okuduklarını anlamamaya başlarlar.

Bu eserdeki fıkıh bölümünün, kolaylıkla anlaşılabilmesi ve daha yararlı olabilmesi için virajlı ve zikzaklı bir yol izlemeyi düşündüm ve bu nedenle "Fıkıh açısından namaz" bölümünü sorulu-cevaplı yazmayı uygun gördüm.

- S- Namaz'ın özü nedir?

C- Namaz'ın özü yani genel anatomisi farzlarıdır.

- S- Namaz'da kaç tane farz vardır?

C- Üzerinde ittifak olunan 12 farz vardır. Bunlardan altısı namazın dışında olup, bunlara "Şart" denir. Diğer altısı namazın içinde olup, bunlara da "Rükûn" denir.

- S- Şart ne demektir ve bu şartlar nelerdir?

C- Şart, olmazsa olmaz anlamında olup, şart olmadan meşrut (namaz) olmaz demektir.

Şartlar; 1- Hadesten tahâret 2- Necâsetten tahâret 3- Setr-i avret 4- İstikbâl-i kıble 5- Vakit 6- Niyettir.

- S- Hadesten tahâret ne demektir?

C- Abdestsizlik veya cünüplük haline, "Hades" denir. Abdest veya gusül almaya da, "Hadesten tahâret" denir. Abdestsizlik haline küçük hades ve cünüplük haline büyük hades denir.

ABDEST BÖLÜMÜ

- S- Hangi hallerde abdest alınması farz olur?

C- Farz olsun, nâfile olsun namaz kılmak için, cenâze namazı kılmak için, tilâvet secdesi yapmak için, Kur'an-ı Kerim'e dokunmak için abdest almak farz olur.

- S- Abdestin farzları nelerdir?

C- Bir defa yüzü yıkamak. Birer defa iki kolu dirsekleri ile birlikte yıkamak. Bir defa başının dörtte birini ıslak eli ile mesh etmek. Birer defa iki ayağını topukları ile birlikte yıkamak farzdır.

- S- Abdestin yalnızca farzlarını yerine getiren kişi, bu abdesti ile namaz kılabilir mi?

C- Suların bol olduğu yerlerde, abdestin sünnetlerini terk ederse mekruh olur.

Çeşmelerin akmadığı ve suların kıt olduğu yerlerde ke-râhetsiz (sakıncasız) kılabilir.

- S- Abdeste başlamadan önce, yapılması gerekenler nelerdir?

C- Tuvalete gitme zorunluluğu varken, abdest alınması ve namaz kılınması mekruh olduğu için, önce tuvalete gidilmesi, güzelce istincâ ve istibrâ yaptıktan sonra abdest alınması gerekir.

- S- İstincâ ve istibrâ ne demektir?

C- Tuvalette ön ve ardından gelen necâseti (pisliği) temizlemeğe "İstincâ" denir ve idrar sızıntısının kesilmesini beklemeye "İstibrâ" denir.

Gerek tuvalette ve gerek dışarıda ayakta işemek mekruhtur ve tıbbî açıdan zararlıdır.

Kişinin önü ve arkası kibleye gelmeyecek şekilde tuvalette oturmalı ve sol eli ile edep yerlerini yıkadıktan sonra, öksürerek, hareket ederek veya ayaklarını sertçe yere vurarak idrar sızıntısının kesilmesini biraz beklemelidir.

Tuvaletten çıkar çıkmaz abdest almaya başlayan kişiden, abdest alırken veya abdest aldıktan sonra bir damlacık idrar sızıntısı gelirse, abdesti bozulur.

İleri yaşlarda olanlardan daha fazla ve gençlerde daha az olmakla birlikte, her kişiden idrardan sonra akıntı gelebilir.

- S- Farzları, sünnetleri ve âdapları ile abdest nasıl alınır?

C- Abdest almaya "Besmele" ile niyet ederek başlamak sünnettir. Abdest alırken kibleye dönmek, dünya kelâmı konuşmamak ve özürsüz başkalarından yardım istemek abdestin âdaplarından. Abdest alırken suyu israf etmek mekruhtur.

Önce elleri bileklere kadar üç defa yıkamak sünnettir. Parmak aralarının kuru kalmaması için parmaklarla araları hillanılır (sıvazlanır) ve yüzük oynatılarak altı ıslatılır. (Erkeklerin altın yüzük takınmaları haramdır.)

Sağ eli ile üç defa ağzına su verir ve her seferinde ağzının içini güzelce çalkalar. Oruçlu olduğu zaman, boğazına su kaçmasın diye dikkatli davranır.

Ağız yıkanırken misvak kullanmak sünnettir. Misvak olmadığı zaman parmakları ile veya temiz (domuz kılından olmayan) diş fırçası ile dişlerini fırçalar.

Üç defa sağ eli ile burnuna su verir ve her seferinde sol eli ile burnunu temizler.

Alında saç bitiminden, çene altına ve iki kulak arasına yüz denir.

Yüzü bir defa yıkamak farzdır. İlk yıkamada yüzün tamamı ıslanır ve kuru yer kalmazsa farz yerine gelir. İkinci ve üçüncü yıkamalar sünnet yerine geçer.

Yüz yıkanırken, kaşların, bıyıkların ve seyrek sakalın hafifçe ovulması ve göz çukurlarının ıslanması gereklidir.

Kolları, dirsekleri ile beraber birer defa yıkamak farz, ikinci ve üçüncü yıkamalar sünnettir. Ayrıca sağdan başlamak ve önce sağ kolu yıkamak da sünnettir.

Dirseklerin tamamının yıkanması farz olduğu için kolları sıvarken buna dikkat edilmesi ve özellikle kış günlerinde kalın kazaklar giyildiği için daha dikkatli davranılması gereklidir.

Başın dörtte birini mesh etmek, (Hanefî'de) farzdır. Herkesin avuç içi başının dörtte biri kadardır.

Parmaklarla birlikte avuç içinin tamamı ıslatılarak alın tarafından başın üstüne konulur ve hafifçe oynatılarak, farz yerine gelmiş olur.

Dileyen iki avucunu ıslatarak, iki eli ile başının tamamını mesh ederse, hem farz ve hem de sünnet sevabı alır. Buna "Kaplama mesh" denir. Hanefî'de sünnet, Malikî'de farz'dır.

Başını mesh ettikten sonra, parmaklarının uç ve iç tarafları ile kulaklarını ve parmaklarının dış tarafı ile ensesini mesh eder. Boyun mesh edilmez.

Son olarak, önce sağ ve sonra sol ayağını yıkar. Sık olan ayak parmaklarının aralarını, elinin parmakları ile hilâller ve ayağının tabanını avucu ile ovalar. Ökçelerini ve Kur'an'da "Kâ'beyn" denilen, ayak bileklerinde şişliği oluşturan kemiklerin üstüne kadar her tarafını güzelce yıkar.

Abdest alırken ara vermemek, sırası ile yıkamak ve ovmak sünnettir.

ABDESTİ BOZAN ŞEYLER

- S- Alınan abdest ne zamana kadar geçerlidir?

C- Bozuluncaya kadar geçerlidir.

- S- Abdest nasıl bozulur?

C- İnsanın ön ve ardından gelen necâset ve yellenme, bedeninin dışına çıkan akıcı kan, irin ve sarı su, ağızdan gelen kan, tükürükten fazla veya tükürükle eşit olursa abdesti bozar, tükürükten az olursa bozamaz. Ağız dolusu kusma abdesti bozar. Aynı yerde azar azar gelip, toplamı ağız dolusuna ulaşırsa yine bozar.

Ağrılı gözden gelen yaş, irin ve sarı su.

Yere uzanarak veya birşeye kuvvetlice yaslanarak uyuma.

Bayılma, cinnet geçirme ve sarhoş olma.

- S- Ağlamak abdesti bozar mı?

C- Ağlamak abdesti bozmadığı gibi, gerek ağlama ve gerek gülme sonucu ağrılı olmayan gözlerden gelen yaşlar da abdesti bozamaz.

Ancak namazda, yanındaki kişi duyacak kadar sesli gülme, hem namazı hem abdesti bozar.

Bir yere dayanmadan ve namazdaki uyuma abdesti bozamaz. Burun akıntısı, tükürük, balgam, yaradan çıkan kurt ve çocuğu emzirme de abdesti bozamaz.

ÖZÜR SAHİBİ OLMA

- S- Özür sahibi ne demektir?

C- Yarısından, çıbanından veya ameliyat olduğu yerden sürekli kan ve irin gibi akıntılar gelenler.

Sürekli idrarı damlayan veya yellenenler,

Normal adet günlerinin dışında sürekli kanaması olanlara, özür sahibi denir.

- S- Özür sahibi olanlar nasıl abdest alırlar?

C- Özür sahibi olanlar vaktin girişinde (ezan okuyunca) abdest alırlar ve bu abdestleri ile o vaktin içerisinde diledikleri kadar farz, sünnet ve nâfile namazı kılar ve Kur'an okuyabilirler.

Bu vaktin çıkışı ile abdestleri bozulur ve öbür vaktin namazını kılabilmeleri için yeniden abdest almaları gerekir.

Örneği; Akşam ezanında abdest alan özür sahibi, bu abdesti ile yatsı vaktine kadar dilediği ibâdetleri yapar. Yatsı vaktinin girmesi ile bu abdesti bozulmuş olur.

- S- Özür sahipliği nasıl başlar ve ne zaman sona erer?

C- Başlangıçta kişinin özür sahibi olabilmesi için, özü-
nün (akıntısının) sürekli gelmesi ve abdest alıp namazını
kılacak kadar durmaması gerekir.

Daha sonraki vakitlerde özü-
nün sürekli ve kesintisiz gel-
mesi şart değildir. Her namaz vakti içerisinde, bir defada
gelmesi yeterlidir.

Eğer bir namaz vakti içerisinde, meselâ öğle-ikindi veya ikindi-akşam arasında bir damla akıntısı gelmezse, o zaman sahibi özür olmaktan çıkar ve sonraki vakitlerde, abdest alırken veya namaz kılarken özüünden bir damla akıntı gelse, abdesti ve namazı bozulmuş olur.

● S- Özür sahibi olanlardan sürekli akıntı geldiği halde abdestleri bozulmaz mı?

C- Özür sahibi olmanın özelliği budur. Özürlü oldukları yerden gelen kan, irin veya idrar abdestlerini bozamaz. Ancak özürlü oldukları yerin dışında, başka yerlerinden bir damla abdestlerini bozar.

Örneği; Sürekli idrar akıntısından özürlü olan kişinin burnundan bir damla kan gelse veya yellense abdesti bozulur.

● S- Özür sahibi olanlar, kanlı, idrarlı çamaşırları ile namaz kılabilirler mi?

C- Akıntıları aralıklarla duruyorsa ve namaz kılarken gelmeyeceği kanaatine varılırsa ve çamaşırlarını değiştirme imkânları varsa, namaz kılarken çamaşırlarını değiştirmeleri gerekir.

Aksi halde, yani namazda akıntının devam edeceği kuşku varsa veya değiştirme imkânı yoksa, kanlı, irinli, idrarlı çamaşırları ile namaz kılmalarında hiç bir sakınca yoktur.

Böyle yarım abdestle, kanlı, irinli ve idrarlı çamaşırlarla namaz kılmaktansa, yıkanıp temizlendikten sonra kazâ ederim diye, sakın bir vakit namazı kazaya bırakmamalı, şeytanın oyuncağı olmamalı ve gönül huzuru ile namazları vaktinde kılmalıdır.

BÜYÜK HADES (GUSÜL) BÖLÜMÜ

● S- Gusül abdesti kimlere farz olur?

C- Gusül abdestinin farz olması için..

1- Erkeğin tenâsül organının haşefesi (sünnet olan miktarı) kadına dahil olmakla, inzal (boşalma) olsun, ya da olmasın, hem erkeğe ve hem kadına gusül farz olur.

2- İhtilâm (rüyada cünüp) olan erkeğe ve kadına gusül farz olur.

Uyandığı zaman klotunda veya edep yerlerinde cünüplük eseri (yaşlık) gören kişi, rüyada ihtilâm olduğunu hatırlasın veya hatırlamasın, kendisine gusül farz olur.

Rüyada ihtilâm olduğunu gören, ama uyandığı zaman üzerinde hiç bir yaşlık izine rastlamayan kişiye gusül farz olmaz.

3- Âdet kanından temizlenen kadınlara gusül farz olur.

4- Nifas (doğum) kanından temizlenen kadınlara gusül farz olur.

● S- Guslün farzları kaçtır?

C- Guslün farzları üçtür.

1- Ağız içinin tamamını bir defa yıkamak

2- Burun içinini üst kısmına kadar bir defa yıkamak

3- Bütün bedenini hiç kuru yer kalmama koşulu ile bir defa yıkamak.

● S- Farzları ve sünnetleri ile gusül abdesti nasıl alınır?

C- İhtilâm olan veya eşi ile münasebette bulunan kişi, önce tuvalete gider, idrarını yapar ve tenâsül yolunu temizler.

Banyoya sol ayakla girilir, önü ve arkası kıbleye gelmeyecek şekilde oturulur.

Önce elini yıkar, sonra sol eli ile edep yerlerini ve necâset bulaşan yerleri güzelce yıkar.

Bedeninin her hangi bir yerinde, altına su geçirmeyen yağlı boya türü veya sakız gibi bir şey yapışmışsa, onları temizler ve sonra Besmele'yi içinden söyleyerek, gusül abdesti almaya niyet eder ve namaz abdesti gibi, güzelce abdest alır.

Abdest aldıktan sonra, önce başını, sonra sağ omuzundan başlayarak sağ tarafını ve sol omuzundan başlayarak sol tarafını yıkar.

Gusülde, baştan ayağa kadar bedeninin her tarafını bir defa yıkamak farz, ikinci ve üçüncü yıkamalar sünnettir.

Gusül abdestinde bedendeki tüm kılların diplerinin ıslanması şarttır. Bu nedenle, saç, kaş, bıyık ve sakal bulunan yerlerin ovulması gereklidir.

Göbeğin içi küçük parmakla ıslatılır, küpeler ve yüzükler hafifçe oynatılarak altları ıslatılır.

Gusül'den önce abdest alan, ağzına, burnuna üçer defa su veren ve bedeninin tamamını üç defa yıkayan kişi, hem farzları ve hem sünnetleri yerine getirmiş ve en güzel bir şekilde gusül abdesti almıştır.

Varsayıma dayalı evhamlarla, zanlarla ve acabalarla oyalanmamalı, zamanı ve suyu boşa harcamamalı ve şeytanın oyuncağı olmamalıdır.

● S- Vedi ve mezi nedir ve bunlardan dolayı gusül gerekir mi?

C- Vedi, boza kıvamında beyaz bir su olup, idrardan sonra gelen bir akıntıdır.

Mezi, vedi'den daha ince beyaz bir su olup, eşler arasındaki oynaşmadan sonra gelen hafif bir akıntıdır.

Gerek vedi ve gerek mezinin gelmesi ile kişi cünüp olmaz, gusül gerekmez, yalnızca namaz abdesti bozulur.

SARGI ÜZERİNE MESH

● S- Kolunda, ayağında sargı bulunanlar, nasıl abdest alırlar?

C- Kolunda, ayağında veya bedenin başka yerlerinde, yara bantı, sargı veya alçı bulunanlar, bunları söküp altlarını yıkamaları sakıncalı ise veya sargıların sökülmesi zor ve sakıncalı ise gerek abdest ve gerek gusülde sağlam yerlerini yıkarlar ve sargının üzerine mesh ederler.

Açıkta olan yaraların yıkanması, üzerine ıslak el ile mesh edilmesi sakıncalı ise yaraların etrafı yıkanır ve yaralara dokunulmaz.

SULARLA İLGİLİ BÖLÜM

- S- Hangi sularla abdest ve gusül câiz (geçerli) olur?

C- Sular, "mutlak su" ve "mukayyed (kayıtlı) su" olmak üzere iki kısımdır.

Mutlak sular; Yağmur suları, deniz suları, göl suları, dere suları, kuyu suları, menbâ suları ve eriyen kar suları gibi doğal sulardır.

Bu gibi sular doğal özelliklerini korudukları sürece, bunlarla abdest alınır ve gusül yapılır.

Akar sulara, göl sularına ve yüzeyi ona on (10x10=100) ziradan (orta parmağın ucu ile dirsek arasına zira denir) büyük olan havuzlara, necis (pis) maddeler karışırsa, o necis maddeler suyun doğal özelliği olan rengini, tadını ve kokusunu değiştirmedeği sürece, o sular temiz sayılır.

Yüzeyi ona on (10x10=100) ziradan küçük olan havuzlara, durgun sulara, kuyulara ve her çeşit su kaplarına kan, irin, idrar ve alkol gibi necis maddeler karışırsa, bu gibi suların tamamı necis olur ve bu sularla abdest alınması, gusül yapılması câiz olmaz.

Mukayyed su; Saf ve doğal olmayan sulardır. Portakal suyu, üzüm suyu ve karpuz gibi meyve suları ile, fasulye, nohut ve etin kaynatıldığı sulardır.

Bu gibi sularla, abdest ve gusül olmaz.

TEYEMMÜMLE İLGİLİ BÖLÜM

● S- Abdest veya gusül gereken kişi su bulamazsa ne yapar?

C- Teyemmüm yapar.

● S- Teyemmüm ne demektir?

C- Sözlükte, bir şeyi kast etmektir. Şeriatta, hadesten temizlenme amacı ile temiz topraktan yararlanmaktır.

● S- Teyemmüm ne gibi durumlarda yapılır?

C- Suyun hakikaten (gerçekten) veya hükmen bulunmadığı durumlarda yapılır.

● S- Suyun hakikaten bulunmaması ne demektir?

C- Abdest alması veya gusül yapması gereken bir yolcu, bulunduğu yerde suyun olabileceği kanaatine varırsa, sağa ve sola doğru 300'er adım kadar giderek araştırması veya yöre halkından birini görürse, o kişiye sorması gerekir.

İster araştırıp soruşturduktan sonra, ister araştırmaya gerek duymadan, o yörede suyun olmayacağı kanaatine vardıktan sonra.

Ya da suyun bulunduğu yere, en azından bir mil (yaklaşık iki kilometre) uzaklıkta olduğunu öğrendikten sonra, bir mil yürüme zorunluluğu olmadığı için, abdest veya gusül için teyemmüm yapar ve namazını kılar.

- S- Suyun hükmen bulunmaması ne demektir?

C- Derelerin, çeşmelerin şarıl şarıl aktığı bir yerin yakınında tutuklu bulunan kişinin, o sulardan abdest alması engelleniyorsa, o kişi için hükmen su yok demektir.

Abdest alması gereken kişinin, abdest âzâlarının yarısından çoğu ve gusûl yapması gereken kişinin bedeninin yarısından çoğu yaralı olup, su değdirmesi sakıncalı ise, o kişi için hükmen su yok demektir.

İhtilâm olan, eşi ile münâsebette bulunan veya âdet kanından temizlenen kadına, bedenine su değdirmesi tıbbi açıdan yasaklanmış ve bu yasaklama, müslüman olan uzman doktorlar tarafından yapılmışsa, bunlar için de hükmen su yok demektir.

Özürleri nedeni ile sulardan yararlanma imkânı olmayanlar, gerek abdest ve gerek gusûl için teyemmüm yaparlar ve gönül huzuru ile namazlarını kılarlar.

- S- Teyemmüm yapılması câiz olan maddeler nelerdir?

C- Tertemiz kuru toprakla ve toprak cinsinden sayılan taş, kum, tuğla ve kiremit gibi şeylerle teyemmüm yapılır.

Yanında kül olan ağaç türü bitkilerle ve aşırı ısıtılınca eriyen demir türü madenlerle teyemmüm câiz olmaz.

- S- Teyemmüm nasıl yapılır?

C- Teyemmüm yapacak olan kişi, önce iki kolunu dirseklerinin üstüne kadar güzelce sıvar, parmağındaki yüzüğü çıkarır ve niyet eder.

Namaz kılmak için veya ibâdet yapmak için niyet eden kişi, bu teyemmümü ile dilediği ibâdeti yapar.

Cünüp olan bir kişi veya âdet kanından temizlenen bir kadın, "Niyet ettim hadesten tahârete." derse, hem cünüp-

lükten temizlenmiş olur ve hem bu teyemmümü ile namaz kılabilir.

Niyetten sonra iki avucunun tamamını toprağın üzerine hafifçe vurur, ileri, geri hareket ettirir ve eline yapışan tozların dökülmesi için iki elinin baş parmaklarını birbirine çırpar.

Ve iki eli ile yüzünü yıkıyormuş gibi her tarafını güzelce bir defa mesh eder.

Sonra iki elini tekrar toprağa vurur ve sol elinin dört parmağı ile sağ kolunun parmak uçlarından başlayarak dirseğine kadar yavaşça mesh eder.

Dirseği de mesh ettikten sonra sağ kolunu çevirir ve sol elinin avucu ile sağ kolunu bileğe kadar mesh eder ve sol elinin baş parmağını, sağ elinin baş parmağının dış tarafından gezdirerek sağ kolunun meshini tamamlar.

Sonra sağ eli ile aynı şekilde sol kolunu mesh eder ve teyemmüm tamamlanmış olur.

- S- Teyemmüm abdesti ne zamana kadar geçerlidir?
C- Bozuluncaya kadar geçerlidir.
- S- Teyemmüm abdesti nasıl bozulur?

C- Abdesti bozan her şey, teyemmümü de bozar. Ayrıca, sudan yararlanma imkânı olan bir kişinin yeterli miktarda suyu görmesi ile de teyemmüm abdesti bozulur.

KADINLARLA İLGİLİ BÖLÜM

- S- Kadınlardan kaç çeşit kan gelir?

C- Âdet (aybaşı) kanı, nifas (doğum) kanı ve istihâze (özür) kanı olmak üzere üç çeşit kan gelir.

- S- Âdet kanı nedir?

C- 9 yaşını dolduran kızlarla, 55 yaş arasındaki kadınlardan, hastalık dışı, rahimlerinden gelen ağır kokulu kandır.

- S- Kadınların âdet günleri kaç gündür?

C- En azı geceleri ile birlikte üç gün ve en çoğu on gündür. Üç günden az gelip kesilen veya on günden fazla gelen kanlar, âdet kanı olmayıp, istihâze kanıdır.

- S- İki âdet arasında kaç gün geçmesi gereklidir.

C- İki âdet arasında gebelik olmadığı halde bazen aylarca zaman geçebilir. Çoğunluğun sınırı yoktur.

Ancak, iki âdet arasında 15 gün dolmadan önce gelen kanlar, âdet kanı olmayıp, istihâze kanıdır.

- S- İki âdet arasında 15 gün geçmeden kanaması olan kadın nasıl hareket eder?

C- Gelen kan, adet kanı olmayıp istihaze kanı olduğu için, namazını kılar, orucunu tutar ve eşi ile münâsebette bulunabilir.

● S- Nifas kanı nedir?

C- İster canlı, ister ölü doğsun, doğumdan sonra gelen kana, nifas kanı denir.

● S- Düşüklerden sonra gelen kan da nifas kanı mıdır?

C- El, ayak ve parmak gibi organları belirginleşmiş düşüklerden sonra gelen kanlar, nifas kanı olup, kadın da lohusa hükmündedir.

● S- Nifas kanı kaç gündür?

C- Azında sınırlama yoktur. Temizlendiği gün yıkanır ve namazını kılar.

Nifasın en çoğu ise 40 gündür. 40 günden sonra gelen kanlar nifas kanı olmayıp, istihâze kanıdır.

● S- İstihâze kanı nedir?

C- Âdet ve nifas kanı gibi rahimden gelmeyip, ayrı bir damardan gelen, temiz ve kokusuz bir kandır.

● S- İstihâze kanının hükmü nedir?

C- İstihâze kanı, burundan veya kesilen parmaktan gelen kanlar gibi yalnızca abdesti bozar.

Kadınların namaz kılmalarına, oruç tutmalarına, Kur'an okumalarına ve eşleri ile cinsel münasebette bulunmalarına engel olmaz.

● S- Kadınlardan gelen hangi kanlar, istihâze kanıdır?

C- 9 yaşını doldurmamış kızlardan gelen kanlar, adet kesilen kadınlardan gelen kanlar, gebe hanımlardan gelen kanlar, iki adet arasında 15 gün geçmeden gelen kanlar, üç günden az gelip kesilen veya on günden fazla gelen kanlar ve doğumdan sonra 40 günden fazla gelen kanlar istihâze kanıdır.

● S- Âdet ve nifas halindeki kadınlara ne gibi şeyler yasaktır.?

C- Namaz kılmaları, oruç tutmaları, Kur'an okumaları, Kur'an'a veya Kur'an'dan ayetler yazılı kağıtlara dokunmaları, câmilere, mescitlere girmeleri, tavaf etmeleri ve eşleri ile cinsel münasebette bulunmaları haramdır.

● S- Âdet ve nifas halindeki kadınlar hangi ibâdetleri yaparlar?

C- Kur'an okumanın dışında dil ile yapılan ibadetlerin herbirini yapabilirler. "Lâilâhe illâllah" ve "Allah Allah" diye Yüce Allah'ı sürekli zikir ederler. "Sübhânallâhi ve bihamdihî, Sübhânallâhi velhamdü lillâhi velâ ilâhe illâllâhü vallâhü ekber" gibi tesbihatlarla Yüce Allah'ı tesbih ederler.

Sevgili Peygamberimize bol bol salâvât-ı şerife getirir ve her türlü duâları okurlar.

Ayrıca Kur'an'a dokunmama koşulu ile yavrularına hece hece Kur'an okumasını öğretirler.

● S- Âdet ve nifas halindeki kadınların, eşleri ile birlikte yatmalarında bir sakınca var mıdır?

C- Göbekleri ile dizleri arasını sıcaklığı hissettirmeyecek bir şey ile örtmeleri, kalın pijama türü bir şey giymeleri koşulu ile eşleriyle birlikte yatmalarında hiç bir sakınca yoktur.

● S- Âdet kanından temizlenen kadınlar, yıkanmadan önce eşleri ile cinsel münasebette bulunabilirler mi?

C- Âdetleri tam on gün olanlar, yıkanmadan önce eşleri ile cinsel münasebette bulunabilirler.

Âdet günleri on günden daha az olanların, âdet kanından temizlendikten sonra, ya üzerinden bir namaz vakti ka-

dar zamanın geçmesi veya yıkanma şartı ile eşleri ile cinsel münasebette bulunabilirler.

● S- Âdet ve nifas günlerinde kılınmayan namazların kazâsı gerekir mi?

C- Hayır, gerekmez. Âdetli ve nifaslı kadınlardan namazın farziyyeti sâkıt olduğu için, farz olmayan bir şeyin kazâsı da olmaz.

● S- Ramazan orucunun kazâsı gerekir mi?

C- Evet, gerekir. Ramazan orucunun farziyyeti sâkıt olmaz. Ancak o durumda tutmaları haram olduğu için, bayramdan sonra kazâ edilmesi farz olur.

● S- Belirli âdeti on günden az olan bir kadından, âdet gününden fazla kan gelirse, ne yapar?

C- Âdet günleri değişebileceğinden, on günün tamamlanmasını bekler.

On günden önce veya tam on günde temizlenirse, âdeti temizlendiği günün sayısına çıkmış olur.

Eğer on gün tamam olduğu halde kanama devam ederse ve o kadının âdet günleri meselâ 7 gün ise, 7. günden sonra gelen kanlar istihâze kanı olduğu için, yıkandıktan sonra o günlerin namazını kazâ etmesi gerekir.

● S- İçinde bulunduğu vaktin namazını kılmadan, o vaktin sonuna doğru âdetini gören kadın, temizlendikten sonra o vaktin namazını kazâ eder mi?

C- Hayır, etmez. Çünkü namazla ilgili hükümler, namazın son vaktine bağlıdır.

Örneği; İkinci vaktinde temiz olan ama işle güçle uğraşıp hemen namazını kılamayan bir kadın, vaktin sonunda

yani akşam üzeri âdetini görürse, vaktin sonunda âdetli olduğu için, o günün ikindi namazını kazâ etmez.

Eğer bunun aksi olursa, yani ikindi vaktinde âdet halinde bulunan bir kadın, akşam üzeri âdetinden temizlenirse, vaktin sonunda temiz olduğundan, o günkü ikindi namazını kazâ etmesi gerekir.

MESTLER ÜZERİNE MESH

- S- Mest nedir?

C- Deri ve keçe gibi şeylerden yapılan ve bileğe kadar ayağın her tarafını örten iç ayakkabılara mest denir.

- S- Hangi tür mest'lerin üzerine mesh yapılabilir?

C- Mest'lerin üzerine mesh yapılabilmesi için..

Mest'in abdestte ayakların yıkanılması farz olan yerleri örtmüş olması.

Mest'in, abdest alınıp ve ayaklar yıkandıktan sonra giyilmiş olması.

Mest'in bağlanmaksızın dik durabilecek şekilde kalın olması.

Mest'in en azından üç mil (yaklaşık 6 km) lik bir yürüyüşe dayanıklı olması.

Mest'in altına su geçirmeyen deri türü şeylerden yapılmış olması.

Mest'lerde, en küçük ayak parmaklarına göre, üç parmak miktarı sökük ve delik olmaması gereklidir.

- S- Mest'lerin üzerine nasıl mesh yapılır?

C- Sağ eli ile sağ ayağını ve sol eli ile sol ayağını mesh etmek için, önce iki elini ıslatır.

Islak parmaklarını açarak ve yatırarak mest'lerin üzeri-

ne ve parmak ucundan bileğe doğru bastırarak ıslak parmakları ile bir defa mesh eder.

● S- Mest'ler üzerine mesh yapma süreci ne kadardır?

C- Gece yatarken mest'lerini çıkarmayan mukîmler için bir gün bir gece (24 saat) ve 90 km'yi aşan yolculuğa çıkanlar için üç gün üç gece (72 saat) dır.

● S- Bu süreç, mest'lerin giyildiği anda mı başlar?

C- Hayır. Mest'leri giymeden önce, abdest alıp ayaklarını yıkadığı abdestin bozulduğu andan itibaren başlar.

● S- Meshi bozan şeyler nelerdir?

C- Mukîm ve yolcular için belirli sürecin dolması ile, ayaklardan her ikisinin, birinin veya bir ayağının yarından çoğunun mest'in dışına çıkması ile,

Mest'in içine su girmesi halinde, her iki ayağının, bir ayağının veya bir ayağının yarından çoğunun ıslanması ile,

Guslü icab ettiren cünüplük halinin meydana gelmesi ile mest'ler üzerine mesh yapmanın hükmü bozulur.

Abdest alınırken her iki mest'te çıkarılıp ayaklar yıkanır.

NECÂSETTEN TAHÂRET BÖLÜMÜ

- S- Necâsetten tahâret ne demektir?

C- Şer'an (dini açıdan), necis (pis) olan şeylerden temizlenmeye, necâsetten tahâret denir.

- S- Kaç çeşit necâset vardır?

C- Necâset-i gâlıza (ağır necâset) ve necâset-i hafife (hafif necâset) olmak üzere iki necâset vardır.

- S- Necâset-i gâlıza (ağır necâsetler) nelerdir?

C- İnsanın bedeninden çıkan ve abdesti bozan her şey necâset-i gâlızadır.

İnsanın ön ve ardından gelen idrar ve pislikler, meni, mezi, vedi, kan, irin, ağız dolusu kusma ve kadınlardan gelen her çeşit kanlar necâset-i gâlızadır.

Başta domuz, fil ve köpek olmak üzere eti yenmeyen hayvanların ön ve arkalarından gelen pislikler,

Eti yenen hayvanlardan inek, manda, tavuk, ördek, kaz ve hindilerin tersleri (arkadan gelen pislikleri) ve şarap gibi alkollü içkiler.

- S- Necâset-i gâlızanın hükmü nedir?

C- Namaz kılacak kimsenin, bedeninde, çorabından takkesine veya baş örtüsüne kadar tüm çamaşırlarında ve namaz kılacağı yerde bir dirhem (2.8 gr.) den fazla katı necâset veya parmaklar hariç, avuç içi yüzeyinden fazla sıvı

halinde necâset varsa, bunların temizlenmesi farz olur.

Katı necâset bir dirhem (2.8 gr) ve sıvı halindeki necâset parmaklar hariç avuç içi yüzeyi kadar olursa, bu miktar necâsetin temizlenmesi vâcib olur.

Bu miktar necâsetle kılınan namaz tahrîmen mekruh olup, bu namazın tekrar kılınması vâcib olur.

Eğer necâset bu ölçüden daha az olursa, temizliği sünnet olur.

● S- Necâset-i hafife (hafif necâset) ler nelerdir?

C- Atın ve eti yenen sığır, manda, deve, koyun ve keçinin idrarları ile eti yenmeyen kuşlarla, koyun ve keçinin arkadan gelen pislikleride necaseti hafifedir.

● S- Necaseti hafifenin hükmü nedir?

C- Sürekli hayvanlarla uğraşanların, at ve deve üzerinde Allah yolunda cihad edenlerin, özellikle hayvanların idrarından sakınmaları imkansızdır. Bu nedenle yüce dinimiz onlara kolaylık sağlamış ve necâset-i hafife denilen pislikler, bedenine veya giyilen çamaşırların dörtte birini kapsamayınca, namaza engel olmayacağı bildirilmiştir.

● S- Necâsetler ne ile ve nasıl temizlenirler?

C- Deniz, göl, dere ve yağmur suları gibi her türlü temiz sularla temizlenirler. Ayrıca süt gibi yağlı sıvıların dışında, sirke, gül suyu ve meyve suları ile de temizlenirler.

Bir çamaşıra bulaşan necâset, kan gibi görünür cinsten ise o necâsetin izi eseri kayboluncaya kadar yıkanması gerekir ve bu yıkanmada belirli bir sayı yoktur.

Necâset idrar ve alkol gibi görünmeyen cinsten ise üç defa yıkanır ve her yıkamada, yıkayan kişinin gücü nisbetinde damlalar kesilinceye kadar sıkılır.

Halı, kilim, battaniye, manto ve palto gibi, sıkılmayan eşyalara necâset bulaşırca, bunlar da üç defa yıkanır ve her yıkamada bir yere asılarak damlaların kesilmesi beklenir.

● S- Necis çamaşırlarla temiz çamaşırlar birlikte yıkanabilir mi?

C- Çamaşır leğeni veya çamaşır makinesine bir damla kan, irin ve idrar gibi necâset bulaşırca, çamaşır leğeni, çamaşır makinesi içindeki suyun tamamı ve çamaşırların hepsi necis olurlar.

Necis leğende veya necis makinede yıkanan çamaşırlar temizlenemezler. Çünkü leğen ve bidon gibi kaplara necâset bulaşırca, bunların üç defa yıkanması ve her yıkamada ters çevrilip damlamanın kesilmesini beklemek veya kuru temiz bezle kurulamak gerektiğinden, necis çamaşırların, necâset değen yerleri ayrı bir yerde üç defa yıkanır ve her yıkamada sıkılarak şartlanırsa diğer çamaşırlarla birlikte yıkanabilirler.

SETR-İ AVRET BÖLÜMÜ

- S- Setr-i avret ne demektir?

C- Başkalarının bakması haram olan yerlere "avret" (edep) yeri ve bu yerlerin örtülmesine "setr-i avret"denir.

- S- Namazda setr-i avret nedir?

C- Namazda setr-i avret farzdır ve namazın ön şartlarından biridir.

- S- Erkeklerin avret (müstehcen) yeri neresidir?

C- Göbeğin altından diz kapaklarının altına kadar olan yer erkeklerde avret yeridir ve örtülmesi farzdır.

- S- Yanlızca avret yerini örten bir erkek, bu şekilde namaz kılabilir mi?

C- Başka giyecekleri varken, bu şekilde namaz kılması mekruhtur. Başka giyecekleri yoksa ya da tüm elbiseleri necâsete bulaşmış ise neciste olsa yalnız avret yerini örter ve namazını kılar.

- S- Kadınların avret yeri neresidir?

C- Kadının yüzü, el ve ayaklarının bilekten aşağı kısımları avret değildir. Bunların dışında bütün bedeni avrettir ve örtünmesi farzdır.

- S- Kadınların dar ve ince elbiselerle namaz kılmaları câiz midir?

C- Derinin rengini belirleyecek şekilde ince ve şeffaf giysi ve baş örtüsü ile namaz kılmaları câiz (geçerli) değildir.

Dar ve sıkı pijama türü şeylerle namaz kılmaları mekruhtur.

● S- Namazın dışında setr-i avret (örtünme) farz mıdır?

C- Bir kişi kapalı bir yerde ve yalnızca bulunduğu sürece, bu kişiye setr-i avret farz değildir.

Eğer yanına biri gelir veya kendisi dışarı çıkacak olursa, o zaman setr-i avret farz olur.

● S- Bir erkeğe evinde ve en yakınlarının yanında setr-i avret farz mıdır?

C- Evet, farzdır. Meşru nikâhli eşinin dışında, annesinin, babasının, erkek ve kız kardeşlerinin ve yetişkin çocuklarının yanında kısa şortla dolaşması haramdır.

Bir erkeğe kısa şortla dolaşmak, dizlerini ve dizlerinin üst kısımlarını açmak haram olduğu gibi, başkalarının bu yerlere bakması da haramdır.

● S- Kadınlara kaç çeşit setr-i avret (örtünme) farzdır?

C- Kadınlara meşru nikâhli eşlerinin dışında üç çeşit örtünme farzdır.

1- Bir kadının, başka kadınlara göbeğinin altından, dizinin altına kadar olan yerlerini göstermesi haramdır.

Bir genç kızın, yalnızca annesinin veya kız kardeşlerinin bulunduğu odada, dizinden yukarı kısa etekle, şortla dolaşması haramdır. Açan ve bakanlar günaha ortaktır.

2- Kadınlar, mahremi olan (ebedi nikâhı düşmeyen) erkeklerin yanında, başlarını, kollarını ve dizden aşağı ayaklarını örtmeden oturabilirler.

3- Kadınlar, mahremi olmayan erkeklere yüz ve avuçlarından başka yerlerini göstermezler ve onlarla yalnızca bir arada oturamazlar.

● S- Kadınlara mahrem olan erkekler kimlerdir?

C- Öz baba, süt baba, kayın baba, üvey baba ve dedeler. Öz oğul, süt oğul, damat, üvey oğul ve torunlar. Öz kardeş, süt kardeş ve yeğenler. Öz amca, öz dayı, süt amca, süt dayı.

Bu erkekler, kadının mahremidir. Kadın, mahremi olan erkeklerin yanında kısa kollu ve başı açık olduğu halde oturabilir, onlarla yalnız kalabilir, yolculuk yapabilir ve Hacc'a gidebilir.

● S- Amca oğlu, dayı oğlu, teyze oğlu, hala oğlu ve eniş-teler, kadına mahrem değil midir?

C- Hayır, mahrem değildir. Bunlar şer'an (dini açıdan) yabancı hükmündedirler. Kadının bunların yanında başını, boynunu açması, bileğini ve bileziklerini göstermesi ve bunlarla birlikte yalnızca birarada oturması haramdır.

Çağdaş kadınlar, plajlarda yarı çıplak dolaşırken, yatak kıyafetleri ile sokaklarda dolaşırken, barlarda, pavyonlarda ve içkili gazinolarda erkeklerle kadeh tokuştururken, her türlü fuhuş serbest bırakılsın ve zînâ suç sayılmasın diye medyada yazılar çıkarırken ve inançlı hanımlara baskı yapı-lıp başörtüsü yasaklanırken..

İnanç, bilinç ve ihlâsla, İslâmî tesettüre bürünenler ve aile içi münasebetlerde mahrem ve gayr-i mahremi uygulayanlar, hiç kuşkusuz Allah'ın en sevgili kulları ve cennet bülbülleridirler.

İSTİKBÂL-İ KİBLE BÖLÜMÜ

- S- İstikbâl-i Kible ne demektir?

C- Kible'ye, kible cihetine dönmeye "İstikbâl-i Kible" denir.

- S- Kible nedir?

C- Mekke'de bulunan ve Kâbe denilen kutsal bina müslümanların kiblesi'dir.

- S- Namazda, kible'ye dönmek nedir?

C- Namazda, kible'ye dönmek farzdır ve namazın ön şartlarından biridir.

● S- Kâbe'nin çevresindeki yüksek binalarda ve Mekke'nin dağlarında namaz kılanlar, Kâbe'nin üzerindeki havaya ve çukur yerlerdeki zemin katlarda namaz kılanlar da Kabe'nin altındaki toprağa doğru namaz kıldıklarına göre, Kabe'nin alt ve üst kısımları da kible'midir.

C- Yüzey olarak hatim denilen kısım dahil, Kâbe'nin kapsadığı yer kible'nin sınırındır.

Üstte yedi kat göklere ve altta yedi kat yerin altına (Dünya'nın merkezine) kadar olan yerler, kible hükmündedir.

● S- Kâbe denilen kutsal bina, tüm özellikleri korunarak dünyanın başka bir yerine götürülse, orası kible olur mu?

C- Hayır, olmaz. Çünkü asıl kible, Kâbe'nin yapısı değil, yedi kat göklere ve yedi kat yerlere kadar olan Kâbe'nin bulunduğu yerdir.

● S- Namaz kılarken, Kâbe'ye tam isabet şart mıdır?

C- Mescid-i Haram'da ve Mekke'de, Kâbe'yi görerek namaz kılanların, Kâbe'nin bir noktasına tam isabet etmeleri şarttır.

Mekke'nin dışında bulunanların ve Kâbe'yi görmeyenlerin, kible cihetine dönmeleri yeterlidir.

● S- Yabancı bir yerde kible cihetini bilemeyen kişinin ne yapması gerekir?

C- Yakınında yöre halkından sözüne güvenilir bir müslüman varsa, ona sorması, böyle bir kimse yoksa, kendi görüşüne göre araştırması ve karar verdiği cihete dönüp namazını kılması gerekir.

● S- Gerekli soruşturmayı veya araştırmayı yaparak namazını kılan kişi namazdan sonra yanıldığını öğrenirse ne yapması gerekir?

C- Namazı tamamdır, hiç birşey gerekmez. Ancak soracak kişi olduğu halde sormadan veya araştırmadan namazını kılar ve sonradan yanıldığını öğrenirse, o namazın îâdesi farz olur.

● S- Kible cihetinde görüş ayrılığına düşen yolcular ne yaparlar?

C- Aynı cihette anlaşılanlar, kendi aralarında cemaât yaparlar. Ayrı görüşte olanların herbiri, kendi görüşüne göre ayrı cihetlere dönerek, namazı ayrı ayrı kılarlar.

Kendi görüşüne ters düştüğü halde, cemaâte uyan kişinin namazı sahih olmaz ve îâdesi gerekir.

● S- Hastalık gibi nedenlerle kible'ye dönmeye gücü yetmeyenler, namazı nasıl kılarlar?

C- Bir hastanın kendiliğinden kible'ye dönmeye gücü yetmiyorsa ve kible'ye çevirecek bir yardımcısı da yoksa, bulunduğu halde kible'ye dönmeden namazını kılar.

Kible'ye döndüğü takdirde, arkadan düşman veya yırtıcı hayvan saldırısından korkanlar da, kible'ye dönmeden namazlarını kılabirler.

Otobüs, tren, vapur ve uçak gibi araçlarda namaz kılanlarda güçleri yettiği ölçüde kible'ye dönmeye çalışarak namazlarını kılarlar.

EZAN

Ezan nedir?

Namaz vakitlerini bildirmek için, belirli vakitlerde ve belirli kelimelerle okunan özel bildiriye ezan denir.

Ezan okunması nedir?

İçinde cemaat ile namaz kılınan câmi ve mescid'lerde beş vakit farz namazı ile cuma namazı için ezan okunması sünneti müekked'dir.

Câmilerde, mescidler'de ve yerleşim bölgeleri'nin dışında ezan'sız ve ikamet'siz namaz kılınması mekruh'tur.

Ezan'ı kimler'in okuması daha sevaptır?

Sevgili Peygamberimiz; Ezan'ı siz'in için hayırlınız okusun buyurmuştur ki, bu nedenle..

Allah'tan korkan, haram'lardan sakınan, islâmi yaşantısına özen gösteren ve ayrıca namaz vakitleri ile ezan'ın sünnetlerini iyi bilen kişiler tarafından okunması daha sevaptır.

Fâsıklar'ın yani açıkça günah işleyenlerin ve cahillerin ezan okuması mekruh'tur.

Ezan, nerede ve nasıl okunur?

Câmi ve mescid'lerde minârelerin şerefesinden, minâre olmayan yerlerde ise, yüksekçe bir yerde, ayakta ve kible'ye karşı, ancak hayya alâs-salah'ta sağ tarafa ve hayya alal felâh'ta sol tarafa dönülerek okunması sünnet'tir.

Ezan'ın câmi'nin içinde yada minâreye çıkmadan aşağıda ve oturarak okunması mekruh'tur.

Ezan okunurken müslüman'ların ne yapması gerekir?

Okunan ezan'ı saygı ile dinlemek ve okuyanla birlikte aynı kelimeleri tekrarlamak, yalnızca hayya alâs-salah ile hayya alel-felâh'ta Lâhavle velâ kuvvete illa billâh demek, ezan duasını okumak ve sonra namaza koşmak, bütün müslümanların dini görevidir.

Her ezan saygı ile dinlenir ve ezan duâsı okunur'mu?

Hayır!. Ancak dini açıdan geçerli olan ezan'lar saygı ile dinlenir ve sonunda ezan duâsı okunur.

Dini açı'dan geçersiz ezan'lar hangileridir?

Ezan'ın dini açıdan geçerli olabilmesi için, okuyan kişinin, a- İnsan olması.

b- Erkek olması.

c- Akıllı olması şarttır.

Eğitilmiş papağan kuşu'nun okuduğu ezan bant'tan okunan ezan ve merkezi sistem'lerde minâreler'deki telsiz cihazlar'ından yankı şeklinde okunan ezanlar'la, kadın'ın, deli'nin, sarhoş'un ve akıllı gelişme'miş çocuğun okuduğu ezan'lar, dini açıdan geçersizdir.

Bu ezan'ların saygı ile dinlenme'mesi, aksine kalben buğuz edilmesi (kızılması) gerekir.

Tâbiin'den biri Abdullah Bin Ömer'e, ben seni Allah için seviyorum deyince, Abdullah Bin Ömer; ben'de sana Allah için buğuz ediyorum (kızıyorum) dedi. Nedenini sorunca, çünkü sen ezan'ı, teganni ile okuyorsun diye cevap verdi, (Riyâzüssâlihîn).

NAMAZ VAKİTLERİ BÖLÜMÜ

● S- Namaz vakitleri nedir?

C- Namaz vakitleri, namazın farz olmasının şartıdır. Şart olmadan, yani namazın vakti gelmeden namaz farz olmaz.

Namazın şartı olan vakit gelince, o anda hayatta bulunan, ergenlik çağına eren ve akıllı olan bütün müslümanlara, o vaktin namazını kılmaları farz-ı ayın olur.

● S- Namazları vaktinde kılmak farz mıdır?

C- Beş vakit namazın her birini vaktinde kılmak farzdır. Namaz vakitleri, şeytanlara ve nefsânî duygulara karşı ilân edilmiş, mânevî seferberlik anlamındadır. Bu nedenle tüm inananların işlerini güçlerini bırakarak, uykularını ve tatillerini yarıda keserek namaza koşmaları gerekir.

● S- Sabah namazının vakti ne zamandır?

C- Takvimlerde imsak vakti denilen, fecr-i sâdık'ın, (doğu ufkunda etrafa yayılan beyazlığın) başlaması ile güneşin doğuşu arasındaki zaman, sabah namazının vaktidir.

Güneşin doğması ile sabah namazının vakti geçeceği ve güneş doğarken namaz kılınamayacağı için, sabah namazını güneş doğmadan önce kılmak farzdır.

Güneş doğmadan önce namazını tamamlayan ve selâm verip namazdan çıkan kişi, tesbîhat ve duâsını güneş doğarken de yapabilir.

Güneşin doğması ile, sabah namazının vakti çıkar ve o âna kadar kılınmayan sabah namazı kazâyâ kalmış olur.

Sabah namazı vaktinde uyumak ve özürsüz sabah namazını kazâyâ bırakmak haramdır.

Güçlü irâde taşımadan, gerekli önlemleri almadan yatmak ve sabah namazına kalkmamayı âdet haline getirmek, dînî duyarsızlığın ve îman zaâfiyetinin göstergesidir.

Arzu etmediği halde uyuya kalan ve üzerine güneş doğan kişi, o gün öğleye kadar sünnetiyle birlikte sabah namazının farzını kazâ olarak kılar, öğleden sonraya kalırsa yalnızca farzını kazâ eder ve sünnetten yoksun kalır.

- S- Öğle namazının vakti ne zamandır?

C- Doğudan sürekli yükselişe geçen güneş, en tepe noktaya ulaştıktan sonra, inişe geçmek üzere batıya kayar. Güneşin batıya kaymasına "zevâl vakti" denir. Zevâl vakti öğle namazının başlangıç vaktidir.

Zevâl vaktinde güneş tam tepede olduğu için, gölgelerin en kısa olduğu zamandır ve bu gölgeye "fey-i zevâl" denir.

Fey-i zevâl denilen gölgenin dışında, her cismin gölgesi kendi boyunda olunca, "asr-ı evvel" denilen ikinci vakti girer ve öğlenin vakti çıkar. İmâm-ı Ebû Yusuf ile İmâm-ı Muhammed'in ve üç mezheb imamının içtihadı böyledir ve takvimlerdeki ikinci vakti bu içtihadı göredir.

İmâm-ı Âzam'a göre, fey-i zevâl'in dışında her cismin gölgesi kendisinin iki katı olunca ikinci vakti girer ve buna asr-ı sâni denir.

- S- İkinci namazının vakti ne zamandır?

C- Bu iki içtihadı göre, öğle vaktinin çıkması ile ikinci

namazının vakti başlar ve güneş batıncaya kadar ikindinin vakti devam eder.

İsfirârüş şems'e (güneşin sararmasına) yaklaşık olarak güneşin batışına 40-50 dakika kalıncaya kadar ikindi namazını geciktirmek tahrîmen mekruhtur.

Tahrîmen mekruhta olsa, ikindi namazını güneş batmadan önce vaktinde kılmak, akşamdan sonra kılarım diye kazâya bırakmaktan daha ehvendir.

● S- Akşam namazının vakti ne zamandır?

C- Güneşin batışı ile akşam namazının vakti başlar ve güneşin battığı ufuktaki kırmızılık kayboluncaya kadar akşam namazının vaktidir.

Bu vakit, İmâm-ı Ebû Yusuf, İmâm-ı Muhammed ve üç mezheb imamının içtihadına göredir.

İmâm-ı Âzam'a göre, ufuktaki kırmızılıktan sonra çıkan beyazlığın kaybolmasına kadardır.

Akşam namazını, acele edip ilk vaktinde kılmak sünnettir, yıldızların çoğalmasına kadar geciktirmek mekruhtur.

● S- Yatsı namazının vakti ne zamandır?

C- İki görüşe göre, akşam vaktinin çıkması ile yatsı namazı vakti girer ve fecr-i sâdık'a kadar devam eder.

Fecr-i sâdık denilen imsak vakti ile yatsı, vitir ve tehecüt namazlarının ve oruçlular için yeme, içme zamanı biter ve sabah namazının vakti başlar.

Yatsı namazını gecenin üçte birine kadar tehir etmek, müstehaptır, gecenin yarısından sonraya bırakmak mekruhtur.

● S- Hangi vakitlerde namaz kılınmaz?

C- Üç vakitte farz, vâcip, nâfile ve kazâ namazı kılınması tahrîmen mekruhtur;

1. Güneş doğarken ve güneş doğmasından sonra 40-45 dakikalık bir zaman geçinceye kadar,

2. Güneş tepe noktasında iken, zevâl vaktine kadar, yaklaşık olarak öğle ezanına yarım saat kala,

3. Güneşin sararması ve bakanın gözlerini kamaştırır hale gelmesinden, güneşin batışına kadar olan zamanda hiçbir namaz kılınmaz. İster kazâ ve ister edâ olsun bu üç vakitte kılınan farzların iâdesi gerekir. Yalnız o günün ikindi namazı kerâhet-i tahrime ile de olsa kılınır ve iâdesi gerekmez.

Ayrıca nâfile namaz kılınması mekruh olan iki vakit daha vardır. Bu iki vakitte farz ve kazâ kılınması geçerlidir, nâfile kılınması mekruhtur;

1. İmsak vakti ile güneşin doğmasından 40-45 dakika geçinceye kadar, sabah namazının sünnetinden başka nâfile namaz kılınmaz, farz ve kazâ namazları kılınır.

2. İkinci namazının farzını kılan kişiye, ikindi namazının farzından sonra nâfile kılması mekruh olur. Ancak güneşin sararması vaktine kadar kazâ namazı kılabilir.

NİYET BÖLÜMÜ

- S- Niyet ne demektir?

C- Sözlükte; Dilediği bir şeyi yapmayı kalben azmetmeye niyet denir. Şeriatta; Bir işi, bir ibâdeti Allah'ın rızasını kazanmak için kalben azmetmeye niyet denir.

- S- Namazda niyet nedir?

C- Namaza niyet ederek başlamak farzdır ve namazın ön şartlarından biridir.

- S- Niyet kalp ile mi ya da dil ile mi yapılmalıdır?

C- Niyet, Ef'âli Kulûb (kalp fiilin)'den olduğu için, kalp ile yapılması yani kalbin yapacağı işi bilmesi ve buna azmetmesi farzdır. Dil ile söylenmesi müstehab (güzel)'dir.

- S- Farz namazlarda nasıl niyet edilir?

C- Farz namazlarda, vitir, bayram, nezir (Adak) gibi vâcip namazlarda ve tilâvet secdesinde bunların belirtilmesi lazımdır.

Örneği; "Niyet ettim Allah rızası için bugünkü sabah namazının farzını kılmaya." diye niyet edilebildiği gibi, vaktinde kılınan farz namazı için; "Niyet ettim Allah rızası için bu vaktin farzını kılmaya" diye de niyet edilebilir.

Cumâ namazında; "Bu vaktin farzına.." denilmeyip, "Cuma namazının farzına.." denilmesi gereklidir.

Namazın rekâtları belirlidir, söylenmesine gerek yoktur.

- S- Nâfile namazlarda nasıl niyet edilir?

C- Sünnet ve tüm nâfile namazlarda mutlak niyet yani "Allah rızası için namaz kılmaya niyet ettim." demek yeterlidir.

Ancak "Sabah namazının sünnetine.." veya "Öğle namazının ilk sünnetine, son sünnetine.." diye kıldığı namazı belirlemek daha iyidir.

- S- İmâma uyan kişi nasıl niyet eder?

C- Normal niyetini yaptıktan sonra "Uydum hazır olan imâma" denir.

- S- İmam olan kişi nasıl niyet eder?

C- İmam da normal niyetinden sonra "Ene İmâmün Li-men Tebi'atniy" (Bana uyanlara imam oldum.) der.

- S- Niyet ne zaman yapılmalıdır?

C- Niyetin, iftitah tekbirine yakın olması ve niyet ile iftitah tekbirinin arasına yeme, içme ve konuşma gibi dünya işlerinin girmemesi gereklidir.

NAMAZIN RÜKÜNLERİ

- S- Rükûn ne demektir?

C- Sözlükte; Bir şeyin yanına, cüz'üne (parçasına) ve yaslanılan güçlü bir şeye rükûn denir.

Fıkıhta; Namazın dışındaki farzlara "şart" denildiği gibi, namazın içindeki farzlara da "rükûn" denir.

- S- Şart ile rükûn arasındaki farklar nelerdir?

C- Şartlar, namazın alt yapısı ve temelidir. Namazdan önce bu şartların yerine getirilmesi farz (şart) olduğu gibi, namaz süresince de bu şartların bulunması yine şarttır.

Örneğin; Namazdan önce hadesten tahâret (abdest almak) şart olduğu gibi, namazın sonuna kadar abdestli olmak da şarttır. Bu nedenle namaz esnasında abdesti bozulan kişinin namazı da bozulur.

Şart ve rükûn arasındaki bir diğer farklılık da, şartları yerine getirenler, meselâ, abdest alan, necâsetten arınan ve setr-i avret yapanlar, yeme, içme ve konuşma gibi dünya işlerini yapabilirler. Halbuki namaz arasında bunların yapılması haramdır ve namazı bozar.

- S- Namazın rükûnları nelerdir?

C- İftitah tekbiri, kıyam, kıra'at, rükû, secde ve namazın sonunda teşehhüd (Ettethiyâtü okuyacak) miktarı oturaktır.

● S- İftitah tekbiri nedir?

C- Namaza giriş tekbirine iftitah veya tahrime tekbiri denir. Bu tekbirin "Allahü Ekber" diye alınması, tekbir alacak kişinin -dilsizlik gibi bir özü yoksa- kendisi işitecek kadar sesli alması, farz ve vâcip olan namazlarda bu tekbiri ayakta alacak kadar gücü olanların iftitah tekbirini ayakta almaları farzdır.

İmama rükû'da yetişen bir kişi, iftitah tekbirini ayakta alır ve sonra rükû'a gider. Eğer iftitah tekbirini rükû'a giderken alırsa, namaza girmemiş olur ve o namazın îâdesi gerekir.

● S- Kıyam nedir?

C- Namazda ayakta durmaya "Kıyam" denir. Farz, vâcip ve cenâze namazlarında kıyam farzdır.

Bir âyet okuyacak kadar ayakta durulması farz, Fatiha ve zamm-ı sûre okuyacak kadar ayakta durulması vâciptir.

İlk rekâtın tamamında veya bir kısmında, ayakta duracak kadar gücü olanların, farz ve vâcip namazlarda oturarak başlamaları sahih (geçerli) olmaz.

Sünnet ve nâfile namazlarda, kıyam farz olmadığı için, hasta ve özürlü olmayanlar da bu namazları oturarak kılabilirler.

Ancak ayakta kılmak daha sevaptır. Gücü yettiği halde oturarak kılanların sevapları azalır.

● S- Kıra'at nedir?

C- Kur'an okumaya kıra'at denir. Namazda kıra'at yâni Kur'an okumak farzdır.

İmâm-ı Âzam'a göre bir âyet, İmâm-ı Ebû Yusuf ile İmâm-ı Muhammed'e göre ise, üç kısa âyet veya bir uzun âyet okunması farzdır.

Okumanın sahih (geçerli) olması için, okuyan kişinin kendisi işitecek miktarda sesli okuması lâzımdır. Aksi halde kıra'at yerine geçmez, tefekkür anlamına gelir.

Farz namazlarının yalnız iki rekâtında, vâcip, sünnet ve nâfile namazların her rekâtında kıra'at farzdır.

Yalnızca fatiha suresini veya yalnızca bir ayet ezberleyen kişi, başka sûreleri ezberleyinceye kadar her rekâta bildiğini okur ve namazı tamamdır.

● S- Rükû nedir?

C- Namazda ayaktaki eğilmeye rükû denir. Rükû, kıyam ile secde arası bedensel bir ibâdet ve mânen Allah huzurunda saygı ile eğilmektir.

Rükû'da parmaklar açık olduğu halde, eller, diz kapağının üzerine konur ve kollar dirsekten bükülmez.

Erkekler 90 derecelik açı oluşturacak şekilde eğilirler, sırt ve başları aynı hizada dümdüz durur.

Kadınlar daha az eğilirler.

● S- Secde nedir?

C- Namazda, Allah'ın huzurunda olduğu bilinci ve yüce Allah'a saygı amacı ile eğilip, yüzü yere koymaya secde denir.

Secde yedi âzâ ile yapılır. Bu âzâlar, iki ayak, iki diz, iki el ve yüzdür. Yüzden maksat alın ve burundur. Çünkü yanaklar ve çene ile secde yapılması câiz (geçerli) olmaz.

Alnın yere konulması farzdır. Alnında yarası olanlar, burnunları ile secde yaparlar. Alnında ve burnunda yarası olanlar veya sağlık açısından secde yapmaları sakıncalı olanlar îmâ ile yâni eğilerek boşluğa secde ederler.

Pamuk, sünger ve kaba yün gibi yumuşak ve esnek maddeler üzerine secde yapılması câiz olmaz. Secde de alnın yerin sertliğini duyması ve orada karar kılması şarttır.

Secdede iki ayağın veya birinin yerde olması şarttır. Secde eden kişi, dizlerine yaslanıp ayağının birini kaldırırsa mekruh olur. Eğer iki ayağını secde süresince yerden kesip kaldırırsa, secdesi geçersiz olur. Bu secdenin tekrar yapılması gerekir, aksi halde namazın îâdesi yani tekrar kılınması gerekir.

● S- Ka'de-i Âhîre nedir?

C- Farz, vâcip, sünnet ve nâfile gibi her namazın sonundaki oturuşa, Ka'de-i Âhire denir.

● S- Ka'de-i âhire'de ne miktar oturma farzdır?

C- Ka'de-i âhire'de (son oturuşta) teşehhüd miktarı yani "Ettehiyyâtü" duâsını sonuna kadar okuyacak miktarı oturmaktır, "Ettehiyyâtü" duâsını okumak vâcip'tir.

● S- Namazın başka farzları var mıdır?

C- Evet, biri İmâm-ı Âzam'a ve biri İmâm-ı Ebû Yusuf'a göre olmak üzere iki farzı daha vardır.

● S- İmâm-ı Âzam'a göre farz olan şey nedir?

C- İmâm-ı Âzam'a göre namaz kılan kişinin kendi irâdesine bağlı bir fiil ile namazdan çıkması farzdır. İmâmeyn'e göre yâni Ebû Yusuf ve Muhammed'e göre ise farz değildir.

Örneğin; Namazın son oturduğunda, Ettehiyyâtü'yü okuduktan ve selâm vermeden önce abdesti bozulan kişinin, İmâm-ı Ebû Yusuf ve İmâm-ı Muhammed'e göre namazı tamamdır.

İmâm-ı Âzam'a göre irâdesi dışında namazdan çıktığı ve bir farzı terk ettiği için namazı tamam değildir.

- S- İmâm-ı Ebû Yusuf'a göre farz olan şey nedir?

C- Tâ'dili erkândır. Yani rükûnlarda ve rükûnlar arasında itminan farzdır.

- S- Rükûnlarda itminan ne demektir?

C- Rükû'da ve iki secde'de, rükû ve secde halini aldıktan sonra tüm âzâların ve eklemlerin sükûn bulması ve en azından bir defa "Sübhânallah" diyecek miktarı durulmasıdır.

Rükû'da en azından üç defa "Sübhâne rabbiyel azîm" denilmesi sünnettir.

- S- Rükûnlar arası itmînân ne demektir?

C- Rükûdan, "Semi'allâhü limen hamideh" diyerek doğrulduktan sonra en azından bir defa "Sübhânallah" diyecek miktarı ayakta dimdik durmaktır.

Ayakta "Rabbenâ lekel hamd" demek sünnettir.

Ve birinci secdeden "Allahü Ekber" diyerek kalkıp oturduktan sonra bir defa "Sübhânallah" diyecek miktarı oturaktır.

- S- Ta'dil-i erkân'sız, tavuğun yem yemesi gibi alel acele kılınan namaz'ın hükmü nedir?

C- İmâm-ı Ebû Yusuf ile İmâm-ı Şâfi, İmâm-ı Mâlikî ve İmâm-ı Hanbelî hazretlerine göre ta'dil-i erkân farzdır.

Ta'dil-i erkân'sız, alel acele kılınan namazda farz terk edildiği için bu namaz sahih (geçerli) değildir. Bu namazın îâdesi yani tekrar kılınması farzdır.

İmâm-ı Âzâm ve İmâm-ı Muhammed'e göre ta'dil-i er-

kân, vâcip olduğu için sehven (dalgınlıkla) terk edilirse, sehv-i secde yapılması gereklidir.

Kasden terk edilmesi ise tahrîmen mekruh olduğu için namazın îâdesi vâcip olur.

Not: İşini gücünü, sıcak yatağını ve tatlı uykusunu bırakıp namaza koşan benim sevgili din kardeşlerim! Lütfen, Allah rızâsı için namazı güzel kılmaya özen gösterelim. Kesinlikle acele etmeyelim ve ta'dil-i erkâna dikkat edelim.

Önemli uyarı;

İnanan, inancı doğrultusunda yaşayan ve namazı bilinçli kılmak isteyen müslümanların, namazın farzlarını, vâciblerini ve âdaplarını öğrenmeleri ve bellemeleri üç açıdan zorunludur.

1. Namazın farzlarından birinin özürsüz terki ile namaz geçersiz olur ve bu namazın yeniden kılınması farz olur.

Vâciblerden birinin kasden terki, tahrîmen mekruh olur ve bu namazın yeniden kılınması vâcip olur.

2. Namazın içindeki farzlardan birinin têhiri (geciktirilmesi) vâciblerden birinin veya birkaçının sehven (yanlışlıkla) terki veya têhiri ile namazın sonunda sehiv secdesi vâcip olur.

3. Namazın farzlarını, vâciblerini, sünnetlerini ve âdaplarını iyi bilenler, namazla ilgisi olmayan her türlü hurâfelerden ve bid'atlerden sakınıp, Kur'an ve Sünnet'e göre namazlarını kılarlar.

NAMAZ NASIL KILINIR

● S- Farzları, vâcipleri, sünnetleri ve âdapları ile namaz nasıl kılınır?

C- Her yeni güne sabah namazının sünneti ile başlanıldığı için biz de bu konuya sabah namazının sünneti ile başlayalım.

Abdest, necâsetten tahâret ve setr-i avret gibi ön hazırlıklar tamamlandıktan sonra vakit gelince ayağa kalkılır ve kıbleye dönülür.

Kıyamda ayaklar birbirine paralel olarak yanyana konur ve iki ayak arasında dört parmak miktarı aralık bulundurulur ve niyet edilir. "Niyet ettim Allah rızası için bugünkü sabah namazının sünnetini kılmaya, döndüm kıbleye."

Niyetten sonra tekbir almak için eller kaldırılır. Elleri kaldırmak sünnettir. Özür nedeni ile ellerini kaldıramayanlar, ellerini kaldırmadan tekbir alırlar.

Erkekler, baş parmak uçları kulağın yumuşağına değecek kadar ellerini kaldırır. Parmaklar ne açık, ne bitişik kendi halinde ve avuçlar kıbleye dönük olur.

Kadınlar, parmak uçları omuz hizasına gelecek kadar, ellerini kaldırır ve "Allahü Ekber" (En büyük Allah'tır.) diye tekbir alırlar. Tekbir alırken "Allah" demek farz, "Ekber" demek vâcip'tir.

Tekbirden sonra sağ el, sol elin üzerine konularak eller bağlanır.

Erkekler, sağ elin baş ve küçük parmağını halka yaparak sol elin bileğini kavrarlar. Avuç içi ve diğer üç parmak sol elin üzerine konur ve göbek altında eller bağlanır. Kadınlar, parmaklarını halka yapmaksızın, sağ ellerini sol elin üzerine koyar ve göğüs üzerinde ellerini bağlarlar.

Eller sünnete uygun bir şekilde bağlandıktan sonra sübhâneke tesbihâtı okunur.

"Sübhâneke'llâhümme ve bihamdik ve tebârekesmük vete'âlâ ceddük ve lâilâhe ğayrük"

"Ey Allahım! Sana hamd eder, seni her türlü noksan sıfatlardan tenzîh ederim. Senin adın mübârektir ve senin azâmetin ve şânın pek yücedir. Senden başka ilâh yoktur."

Bu sübhâneke tesbihâtının farz,vâcip, sünnet ve her türlü nâfile namazların başında okunması sünnettir.

Sonra "Eûzü billâhi mineşşeytânirracîm" "Allah'ın rahmetinden kovulmuş olan şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım." der ve "Bismillâhirrahmânirrahîm" "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adı ile başlıyorum." diye Fâtiha'yı okumaya başlar.

Eûzü Besmele'yi söylemek sünnettir. Fâtiha'yı farz namazlarının ilk iki rekâtında ve diğer namazların her rekâtında zamm-ı sûre'den önce okumak vâciptir.

Farz namazlarının ilk iki rekâtında ve diğer namazların her rekâtında, Fatiha'dan sonra zamm-ı sûre okumak vâciptir.

● S- Zamm-ı sûre ne demektir?

C- Fatiha'dan başka, Kur'andan dilediği bir sûreyi veya âyeti okumak vâciptir.

Fatiha'dan başka yalnız bir sûre biliyorsa, her rekâttan Fatiha'dan sonra onu okur.

Fatiha ve zamm-ı sûre'den sonra "Allahü Ekber" diye tekbir alarak rükû'a gider.

Rükû'da parmakları açık olarak ellerini dizlerine koyar, sırtını ve başını aynı hizada düz tutar ve kollarını bedeninden ayrı tutar.

Kadınlar, erkekler kadar eğilmezler, parmaklarını açmazlar ve kollarını bedenlerine yapıştırırlar.

Rükû'da en az üç defa ama acele etmeden yavaş yavaş "Sübhâne Rabbiyel Azîm" "Büyük ve azâmet sahibi olan Rabbim, seni noksan sıfatlardan tenzîh ederim." dedikten sonra, rükû'dan doğrulurken "Semi'allâhü limen hamideh" 'Allah, kendisine hamd edenin hamdini iştir (kabul eder) der ve rükû'dan doğrulduktan sonra "Rabbenâ lekel hamd" veya "Rabbenâ velekel hamd" 'Ey Rabbimiz hamd, övgü yalnız sana aittir'.

Rükû'a giderken tekbir almak, rükû'da "Sübhâne Rabbiyel Azîm" diye tesbih etmek, rükû'dan kalkarken, "Semi'allâhü limen hamideh" veya "Rabbenâ lekel hamd" demek sünnet'tir.

Rükû'dan doğrulup âzâları sükûn bulduktan ve "Rabbenâ lekel hamd" dedikten sonra tekbir alarak secde'ye gider.

Secde'ye giderken önce dizler, sonra eller, sonra burun ve alın yere konur. Ayaklar dikilir ve parmaklar kible yönüne çevrilir.

Eller, parmaklar kapalı (bitişik) ve uçları baş hizasına gelecek şekilde yanyana konur ve iki elin arasına secde yapılır.

Erkekler karınlarını uyluklarına yapıştırmayıp, arada

boşluk bırakırlar. Kollarının bilekten yukarısını da yerden ve iki yanlarından ayırırlar.

Kadınlar daha toplu olabilmek için, karınlarını uyluklarına yapıştırır ve kollarını da yanlarına yanaştırırlar.

Secde'de en az üç defa "Sübhâne rabbiyel âlâ" "En yüce olan Rabbimi noksan sıfatlardan tenzih ederim" diye yüce Allah'ı tesbih ettikten sonra tekbir getirerek secdeden doğrulup oturur.

İki secde arasındaki oturuşlarda, Ka'de-i Ülâ ve Ka'de-i Âhire denilen namazın ilk ve son oturuşlarında erkekler sol ayaklarını yatırıp üzerine otururlar, sağ ayaklarını diker ve parmaklarını bükerek kible yönüne çevirirler.

Kadınlar teverruk yaparlar. Yani ayaklarını sağ taraftan dışarı çıkarırlar ve kaba yerleri ile yere otururlar.

Sonra tekbir alınarak ikinci secdeye gidilir ve birinci secdede okuduğu tesbihâtı okuduktan sonra, tekbir alınarak ayağa kalkılır.

Ayağa kalkışta önce başını, sonra ellerini ve daha sonra dizlerini yerden kaldırır.

İkinci rekâta kalkınca hemen ellerini bağlar ve Sübhâneke ile Eüzü'yü okumaz. Besmele ile Fatihâ'yı ve ardından zamm-ı sûreyi okur ve sonra tekbir alıp ikinci rekâtın rükû'una gider.

İkinci rekâtın rükû'unu ve iki secdesini tamamladıktan sonra ayağa kalkmaz, oturur ve Ettehiyyâtü'yü okur.

"Ettehiyyâtü lillâhi vessalâvâtü vettayyibât. Esselâmü aleyke eyyühen nebiyyü ve rahmetullâhi veberekâtüh. Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhissâlihîn. Eşhedü en lâ ilâhe illâllâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhü ve resûlüh."

Anlamı; "Bütün duâlar, zikirler, övgüler, (sözlü) bedenî ve mâlî ibâdetler, yüce Allah'a mahsustur. Ey şânı yüce Peygamber, selâm sana olsun, Allah'ın rahmeti ve bereketleri üzerine olsun. (Yüce Allah'ın) selâmı bizlere ve Allah'ın sâlih kullarına olsun. Şehâdet ederim ki Allah'tan başka gerçek ilâh yoktur. Ve şehâdet ederim ki Hazreti Muhammed, Allah'ın kulu ve peygamberidir".

Konumuz sabah namazı'nın sünneti idi. Sabah namazının sünneti iki rekâtlı bir namaz olduğundan, ikinci rekâtın sonundaki oturuş, ka'de-i âhire, yani farz olan son oturuştur. Bu nedenle Ettehiyyâtü duâsı'nın ardından hemen salâvat duâları okunur.

"Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ Âli Muhammed. Kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve alâ Âli İbrâhîm. İnneke hamîdün Mecîd.

Allâhümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ bârekte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîm. İnneke Hamîdün Mecîd."

Anlamı; "Ya Allah! Sevgili Peygamberimiz Muhammed'e ve âli'ne (O'na tabi olanlara) salât et, onlara rahmeti'ni artır, onlar'ın şeref ve izzetini yücelt. Hazreti İbrahim'e ve âli'ne salât ettiğin gibi. Kuşkusuz sen, Hamîd'sin, Mecîd'sin.

Ya Allah! Hazreti Muhammed'i ve âli'ni mübârek kıl, onların maddî, mânevî feyizlerini ve bereketlerini sürekli artır. Hazreti İbrahim ve âli'ni mübârek kıldığın gibi. Kesinlikle sen, Hamîd'sin, Mecîd'sin. Tüm medihler, övgüler, azâmet ve celâl yalnız sana mahsustur.

Farz olan son oturuşta "Ettehiyyâtü" duâsı'nı okumak vâcib ve salâvat-ı şerîfe'leri okumak Hanefî'de sünnet'tir.

Salâvât-ı şerîfe'lerden sonra namaz kılan kişinin kendisi, ebeveyni ve bütün mü'minler için duâ etmesi de sünnettir.

Bu nedenle salâvât-ı şerîfe'lerden sonra şu duâlar okunur.

"Rabbenâ âti'nâ fiddünyâ haseneten ve fil'âhireti haseneten ve kınâ azâbennâr.

Rabbenağfirlî ve livâlideyye ve lilmü'minîne yevme yekûmül hisâb."

Anlamı; "Ey Rabbimiz! Bizlere hem dünyada ve hem âhirette her şeyin en güzelini, en hayırlısını ver ve bizleri ateş (cehennem)in azâbından koru.

Ey Rabbimiz! Beni, ana-babamı ve bütün mü'minleri hesap günü (mahşerde) bağışla, günahlarımızı affeyle."

Duâlardan sonra, "Esselâmu aleyküm ve rahmetullâh" diye, önce sağa ve sonra sola selâm verilir. Selâm vermek vâcip ve selâm verirken yüzü sağa ve sola çevirmek sünnettir.

Yalnız kılan kişi selâm verirken, sağındaki ve solundaki meleklerle niyet eder.

Cemaâtle kılanlar, imamı, sağ ve soldaki cemaâtle melekleri niyet ederler.

Tahrîme (namaza giriş) tekbiri ile başlayan yeme, içme, konuşma ve gezinme gibi namazla ilgili yasaklar, selâmla kalkar.

Selâmdan sonra, "Allâhümme entesselâm ve minkesselâm tebârekte yâ zelcelâli vel ikrâm"ı okumak sünnettir.

"Ya Allah! Selâm sensin. Ve selâm (sağlık, selâmet) sendendir. Ey celâl, azâmet ve ikram sahibi olan Allah! sen ne yücesin".

● S - Sabah namazının farzı nasıl kılınır?

C - Farz namazları için ezan okunması vâcib'e yakın çok kuvvetli bir sünnet-i müekked'dir.

Şehirlerin mahallelerinde ve köylerinde ezan okunmazsa, tüm mahalle ve köy halkı günahkâr olurlar.

Ancak, ezan okunması kifâye yoluyla sünnet-i müekke-de olduğundan, köylerde ve mahallelerdeki cami ve mes-citlerdeki ezanlar yeterli olup, mahalle sakinleri sorumluluktan kurtulmuş olurlar.

Ezan okunan bir mahalledeki ev veya işyerinde namaz kılan erkeklerin yalnızca kamet getirmeleri sünnettir. Kadınlar kamet getirmezler.

Sabah namazı'nın farzından önce kamet getirilir ve sonra şöyle niyet edilir; "Niyet ettim Allah rızası için bu günkü sabah namazının veya bu vaktin farzını kılmaya, döndüm kibleye".

Cemaât ile kılınacaksa, bu niyetin sonunda, "Uydum hâzır olan îmâma" denilmesi şarttır. Aksi halde imama uyulmamış ve namaz geçersiz olur.

Sabah namazı'nın farzında Fatiha'dan sonra 40 âyet miktarı uzunca zamm-ı sûre okunması sünnettir. Bilmeyenler, öğreninceye kadar bildikleriyle yetinirler.

● S - Öğle namazı kaç rekâttir ve nasıl kılınır?

C - Öğle namazı on rekâttir. Önce dört rekât sünneti kılınır. Niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim Allah rızası için öğle namazının sünnetini kılmaya, döndüm kible'ye".

İkinci rekâtın sonundaki ilk oturuşta, yalnız Ettehiyyâtü okunup ayağa kalkılır. Üçüncü ve dördüncü rekâtlarda Besmele ile başlanarak Fatiha ve zamm-ı sûreler okunur.

Dördüncü rekâtın sonundaki oturuşta, Ettehiyyâtü'den sonra Allâhümme salli alâ ile Allâhümme bârik alâ okunur ve Rabbenâ duâlarından sonra selâm verilir.

İlk sünnetten sonra öğle namazının dört rekât farzı kılınır. İlk iki rekâtında, Fatiha ile birlikte zamm-ı sûreler okunur ve iki rekâtın sonundaki ilk oturuşta yalnız Ettehiyyâtü okunur ve hemen ayağa kalkılır.

Üç ve dört rekâtlı namazlardaki ilk oturuş vâcibdir. Bu oturmadaki, Ettehiyyâtü duâsını sonuna kadar okumak vâcibdir. Ettehiyyâtü bitince, farz olan kıyamı geciktirmemek için, hemen ayağa kalkılması da vâcibdir.

Bu vâciblerden biri veya birkaçı terk edilirse, namazın sonunda sehiv secdesi yapılması vâcib olur.

Üç ve dört rekâtlı farz namazların, üçüncü ve dördüncü rekâtlarında yalnız Fatiha okunur ve dördüncü rekâtın sonundaki oturuştan sonra selâm verilir.

Öğle namazının iki rekât son sünneti, sabah namazının sünneti gibi kılınır.

● S - İkinci namazı kaç rekâttır ve nasıl kılınır?

C - İkinci namazı dördü sünnet ve dördü farz olmak üzere sekiz rekâttır.

Önce dört rekât sünnet kılınır ve "Niyet ettim Allah rızası için ikinci namazı'nın sünneti'ni kılmaya, döndüm kibleye" diye niyet edilir.

İkinci namazının sünneti "Gayr-ı müekked", sünnet olduğu için, her iki rekâtı birer namaz sayılır. Bu nedenle ikinci rekâtın sonundaki oturuşta, Ettehiyyâtü'den sonra Allâhümme salli alâ ve Allâhümme bârik alâ okunur. Ancak, selâm verilmeyeceği için Rabbenâ duâları okunmadan üçün-

cü rekâta kalkılır ve üçüncü rekâta kalkışta, Sübhâneke ile Eûzü okunur ve sonra Besmele ile başlayıp Fatiha ve zamm-ı sûre okunur.

Dördüncü rekâta Besmele ile başlanır, Fatiha ve zamm-ı sûre okunduktan sonra rükû'a gidilir.

İkinci namazının farzı, niyet dışında, aynen öğle namazının farzı gibi kılınır.

Niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim, Allah rızası için bugünkü ikinci namazının farzını kılmaya, döndüm kible'ye".

● S - Akşam namazı kaç rekâttır ve nasıl kılınır?

C - Üçü farz ve ikisi sünnet olmak üzere beş rekâttır.

Önce farz kılınır ve niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim Allah rızası için bu günkü akşam namazının farzını kılmaya, döndüm kibleye."

Akşam namazının farzında da, ilk iki rekâta Fatiha ve zamm-ı sûre okunur.

İkinci rekâtın sonundaki ilk oturuşta yalnız Ettehiyyâtü okunur ve hemen ayağa kalkılır. Üçüncü rekâta yalnız Fatiha okunur.

Akşam namazı'nın sünneti de, niyetin dışında sabah ve öğle namazı'nın sünnetleri gibi kılınır.

● S - Yatsı namazı kaç rekâttır ve nasıl kılınır?

C - Yatsı namazı vitir namazı ile birlikte 13 rekâttır. Önce dört rekât sünnet kılınır.

Yatsı namazının ilk sünneti, ikindinin sünneti gibi gayr-ı müekked olduğu için, niyetin dışında aynen ikinci namazının sünneti gibi kılınır.

Sünnetten sonra, yatsı namazının dört rekât farzı kılınır

ve niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim, Allah rızası için bugünkü yatsı namazının farzını kılmaya, döndüm kible'ye"

Yatsı namazının farzı da aynen öğle ve ikindi namazlarının farzları gibi kılınır.

Farzdan sonra yatsı namazının iki rekât son sünneti kılınır. Sabah, öğle, akşam ve yatsı namazının iki rekâtlı sünnetleri ile tavaf namazı, abdest namazı, mescit namazı, işrak ve teheccüd namazları tüm iki rekâtlı namazlar, niyetin dışında aynen sabah namazının sünneti gibi kılınırlar.

Yatsı namazının son sünnetinden sonra üç rekât vitir namazı kılınır. Vitir namazı, İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe'ye göre vâcib, diğer müctehidlere göre sünnet-i müekkedtir.

Niyet şöyle yapılır; "Niyet ettim, Allah rızası için bugünkü vitir namazını kılmaya, döndüm kibleye."

Vitir namazı da diğer namazlar gibi kılınır. İlk oturuşta yalnız Ettehiyyâtü okunur ve üçüncü rekâta kalkışta, Besmele ile başlanarak Fatiha ve zamm-ı sûre okunur.

Üçüncü rekâтта zamm-ı sûre'den sonra, eller kaldırılarak, "Allahü ekber" diye kunut tekbiri alınır, eller bağlanır ve kunut duâları okunur.

"Allâhümme innâ nesteînüke ve nestağfiruke ve nestehdîk. Ve nû'minü bike ve netûbü ileyke ve netevkelü aleyke ve nûsnî aleykel hayre küllehû neşkürük ve lâ nekürük ve nahleu ve netrukü men yefcürük"

"Allahümme iyyâke na'budü veleke nusallî ve nescudü ve ileyke nes'â ve nahfid. Nercû rahmeteke ve nahşâ azâbek. İnne azâbeke bilkuffâri mülhik"

Anlamı; "Allahım! Biz senden yardım, mağfiret ve hidâyet dileriz. Sana îmân ederiz, sana tevbe ederiz, sana güvenir, tevekkül ederiz. Bütün hayırlar üzerine sana hamd

ederiz. Nimetlerine şükür ederiz. Nimetlerini ve seni inkâr etmeyiz. Sana isyan edenlerden kopar, ayrılır, onları terk ederiz.

Allahım! Biz ancak sana ibâdet ederiz, senin için namaz kılarız ve sana secde ederiz. Senin rızânı kazanmak için çalışır ve koşarız. Senin rahmetini umar, azâbından korkarız. Hiç kuşkusuz senin azâbın kâfirlere ulaşıcıdır.

Kunut duâları'nı bilmeyenler, öğreninceye kadar "Rabbenâ âtinâ" ve "Rabbenağfirliy" gibi duâları okuyabilirler.

Kunut tekbirini almayı unutarak rükû'a gidenler, namazın sonunda sehiv secdesi yaparlar.

CEMAAT'LE NAMAZ

- S - Cemaâtle namaz ne demektir?

C - Müslümanların belirli vakitlerde bir araya gelerek ve içlerinden birini imam tayin ederek, birlikte namaz kılmalarına cemaâtle namaz kılma denir.

- S - Cemaâtle namaz kılmanın hükmü nedir?

C - Cemaâtle namaz kılmak, vâcib derecesinde çok kuvvetli sünnet-i müekked'dir.

Ezan ve cemaât, İslâm'ın varlığının ve yaşantısının en açık alâmetidir. Erkeklerin geçerli özürü olmaksızın cemaâti terk etmeleri harama yakın tahrîmen mekruh'tur.

Terâvih namazının cemaatle kılınması sünnet-i kifâye'dir. Beş vakit namazın cemaatle kılınması sünneti aynîdir. Geçerli özrü olmadığı halde, cemaâti terk edip münferiden (tek başına) kılanlar sorumluluktan kurtulamazlar.

Cemaâtle kılınan bir vakit namaz, tek başına kılınan namazdan 27 derece daha üstündür.

Camilere namaz kılma amacı ile giden müslümanların her adımına bir hasene (on sevap) yazılır ve bir günahları silinir.

Namazdan önce ve namazdan sonra camide oturdukları sürece amel defterlerine sevap yazılır.

- S- Cami ve mescidlere gidemeyenler, kendi aralarında cemaat yapabilirler mi?

C- Yeryüzü Ümmet-i Muhammed'e mescid kılınmıştır. Evlerde, iş yerlerinde, kırsal alanlarda ve her türlü temiz mekânlarda bir araya gelen müslümanlar aralarından birini imam tayin ederek namazlarını cemaâtle kılarlar.

● S- Kimler imam olabilirler?

C- İmâmetin, yâni imam olabilmenin altı şartı vardır;

1. Müslüman olmaktır. İslâm dışı bâtil inançları ve sapık ideolojileri benimseyenler imam olamazlar.

2. Erkek olmaktır. Kadınlar imam olamazlar.

3. Akıllı olmaktır. Deli, bunak ve akli dengesi bozuk olanlar imam olamazlar. Kendi aralarında cemaât yapabilirler.

4. Bülûğa ermektir. Bülûğa ermeyen çocuklar bülûğa erenlere imam olamazlar. Kendi aralarında cemaât yapabilirler.

5. Kur'an'dan birkaç âyeti ezberden okuyabilmek. Anlamı değişmeyecek şekilde doğru ve düzgünce birkaç âyeti, meselâ; Fatiha ve İhlâs sûrelerini bilenler ve ezberden okuyabilenler başkalarına imam olabilirler.

6. Özürlü olmamaktır. Sürekli akıntısı olanlar, idrarı damlayanlar veya kanaması olanlar, özürlü olmayanlara imam olamazlar.

Ayrıca üstü başı temiz olmayanlarla, bazı harfleri düzgünce okuyamayan aşırı derecede kekeme ve peltek olanlar da imam olamazlar.

İşte bu özellikleri taşıyan her kişi imam olabilir. Ancak içlerinden daha âlim olanları, Kur'an'ı daha düzgün okuyanları ve daha takvâ olanları tercih etmelidirler.

● S- Cemaâtle namaz kılınırken, saflar nasıl düzenlenir?

C- Eğer cemaât olarak yalnız bir erkek olursa, topukları imamın topuğunun gerisinde olma koşulu ile imamın sağıında durur.

Eğer cemaât olarak iki erkek olursa, biri imamın tam arkasında ve diğeri de onun sağıında durur.

Eğer cemaât üç ve daha fazla sayıda erkek ve kadınlardan oluşursa önce erkekler imamın arkasında ve imami ortalayarak saf tutarlar. Kadınlarda erkeklerin arkasında ayrı bir saf oluştururlar.

Kadınlardan biri erkeklerin arasına karışır, o kadının sağıındaki, solundaki ve arkasındaki üç erkeğin namazı bozulur.

Kadının namazı bozulmaz. Ancak başkalarının namazının bozulmasına sebep olduğu için günaha girmiş olur.

● S- Bir erkek yalnızca eşi ile cemaât yapabilir mi?

C- Yalnızca eşi ile cemaât yapabildiği gibi, yalnızca annesi, kızı, kız kardeşi ve gelini gibi mahremleri ile de yapabilir.

● S- Bir erkek mahremi olmayan kadınlara evlerde imam olabilir mi?

C- Bir erkeğin mahremi olmayan kadınlara bir evde imam olabilmesi için, yanında başka bir erkeğin de bulunması, ya da eşinin veya annesi, kızı ve halası gibi bir mahreminin bulunması gereklidir.

● S- Cemaâtle namazda dikkat edilmesi gereken konular nelerdir?

C- Önce imamın abdestli olması, elbiselerinin necâsetten temiz olması ve cemaâtin önünde durması şarttır.

Cemaâtte kadınlarda varsa "Bana uyanlara imam ol-

dum." diye mutlaka niyet etmesi, tekbirleri cemaâtin işiteceği derecede sesli olması ve Kur'an'ı tegannîsiz okuması lâzımdır.

Sabah namazının iki rekâtında ve akşam ile yatsının ilk iki rekâtında Fatiha ile zamm-ı sûreleri cemaâtin işiteceği miktarı sesli okuması vâciptir.

Ayrıca cuma namazı ile iki bayram namazında, terâvih namazında ve Ramazan'da, vitir namazında da sesli okuması vâciptir.

Öğle ve ikinci namazlarında, akşamın üçüncü rekâtı ile yatsının üçüncü ve dördüncü rekâtlarında kendi işiteceği kadar gizli okuması vâciptir.

Bir imam yanılarak gizli okunması gereken yerde sesli ve sesli okunması gereken yerde gizli okursa, namazın sonunda sehiv secdesi yapması vâcip olur.

İmama uyan cemaât, ayakta yalnız Sübhâneke'yi okurlar. İmam sesli okuyorsa okunan Kur'an'ı dinlerler. Eğer gizli okuyorsa dinler gibi sükût ederler.

İmam sesli okurken Fatiha'nın sonunda, "Veleddâllîn" deyince, hem imam'ın ve hem de cemaatin gizlice "Âmîn" demeleri sünnet'tir.

İmam rükû'dan doğrulurken, "Semi'allâhü limen hamideh" deyince, cemaât'in "Rabbenâ lekel hamd" demesi sünnettir.

İmama uyanlar, Fatiha ve zamm-ı sûre'nin dışında bütün tekbirleri getirirler, rükû ve secde tesbihâtı ile Ettehiyyâtü, Sâlli, Bârik alâ ve duâlarını okurlar.

Selâmdan sonra cemaâten her biri, "Allâhümme entesselâm ve minkesselâm" duâsını okurlar. Cemaâten yalnızca bir kişinin (müezzinin) okuması yeterli değildir.

● S - Namaz'ın sonunda Âyet-el Kürsî'yi okumak ve Sübhânallah, Elhamdülillâh, Allahü Ekber gibi tesbihâtı imam veya müezzin ile birlikte yapmak sünnet midir?

C - Yalnızca farz namazlarını ve Ramazan'da, terâvih namazı ile vitir namazını, cemaât ile kılmak en fazîletli sünnet-i müekked'tir.

Gerek sünnetleri ve gerek namazın sonundaki tesbîhâtı, imam veya müezzin ile birlikte yapmak sünnet değildir.

NAMAZI BOZAN ŞEYLER

- S - Namazı bozan Şeyler nelerdir?

C - Namazı bozan Şeyler, söz ve fiil (iş) olmak üzere iki bölümden oluşur.

- S - Namazı bozan sözler nelerdir?

C - Bir anlam taŐısın veya taŐımasın, namazla ilgisi olmayan ve en az iki harften oluşan sesler, ister dalgınlıkla, ister hata ile ister kasten olsun, namazı bozar.

Bir hastalıktan veya başına gelen musıbetten (felâketten) dolayı ah, vah ve uf gibi sesler çıkaran veya sesli ağlayan kişinin namazı bozulur.

Zorunluluk olmaksızın ksren ve sesler çıkaran kişinin namazı bozulur.

Ancak, elinde olmaksızın ksren, ağır hastalık nedeni ile inleyen ve Allah korkusu ile veya Cennet'i, Cehennem'i hatırlayarak seslice ağlayanların namazı bozulmaz.

GözyaŐı ve sessiz ağlama, hangi nedenle olursa olsun namazı bozmad.

Namazda okunması meşrû olan Sübhânallah, Elhamdülillah gibi sözler, namaz dışı bir amaçla söylenirse namazı bozar.

Örneğin; Namaz kılariken, sevinçli bir haberi iŐiten kişi Elhamdülillah derse, önemli bir olayı iŐitince Sübhânallah,

Allahü Ekber derse veya verilen selâmı seslice alırsa namazı bozulur.

Kendisini arayanlara karşı, namazda olduğunu bildirmek için seslice okursa veya Sübhânallah, Allahü Ekber derse namazı bozulmaz.

Cemaât ile namaz kılınırken, imam kıra'atte tutulursa, eğer yeteri miktarı okumuş ise hemen rükû'a gitmesi veya başka âyete geçmesi gerekir. İmam başka âyete geçtikten veya rükû'a gittikten sonra cemaâten biri imamın yanlışıını söylese o kişinin namazı bozulur.

İmam başka ayete geçtikten sonra, o kişinin düzeltmesi ile önceki okuduğu yere dönerse, hem imamın ve hem de cemaâtin namazı bozulur.

Eğer imam takıldığı yerde duraklarsa, cemaâten biri yanıldığı yeri söyleyebilir ve namazı bozulmaz.

Münferiden (tek başına) namaz kılmakta olan kişi, Kur'an okuyan bir kişinin yanlışıını söylese veya cemaatle namaz kılmakta olan bir kişi, tâbi olduğu imamın dışında başka birinin okumasını düzeltirse, namazı bozulur. İmam da kendisine tâbi olan cemaâtın dışında başka birinin sözü ile kıraatını düzeltirse, namazı bozulur.

İmam, fiilî bir yanlışılık yaparsa, meselâ ikinci rekâta kalkacağı yerde oturur veya dördüncü rekâtın sonunda oturacağı yerde ayağa kalkarsa, cemaâten biri, Sübhânallah diye imamı uyarır. Bu uyarı kişinin kendi namazı ile ilgili olduğu için namazı bozulmaz.

● S - Namazı bozan fiiller (işler) nelerdir?

C - Namazda, amel-i kesîr (çok iş) namazı bozar.

Amel-i kesîr'in yorumunda fukahâ'nın çeşitli açıklama-

ları vardır. Anlaşılması ve uygulanması en kolay olanı şudur; Namazda iki el ile birlikte yapılan iş, takkeyi, baş örtüyü düzeltmek gibi amel-i kesîr'dir ve namazı bozar.

Bir elle yapılan iş, bir rükûn'da bir veya iki defa olursa ameli kalil'dir, mekruh olmakla birlikte namazı bozmez. Bir rükûn'da üç defa tekrarlanırsa amel-i kesîr'dir, namazı bozar.

Vurma, el ile de olsa, bir defa da olsa namazı bozar. Namazda önüne gelen ve kendisini rahatsız eden çocuğuna bir tokat vuran kişinin namazı bozulur.

Safları düzeltmek veya geçenlere yol vermek için, göğüs kıbleden ayrılmaksızın sağ veya sol tarafa bir secde miktarı (yaklaşık bir adım) yanaşmak ve kıbleye doğru en fazla bir iki adım yürümek namazı bozmez.

Bu hareketleri başkasının emri ile yaparsa, namazda Allah'tan başkasının emrini dinlediği için namazı bozulur.

Namazdan önce yenilen ve dişlerin arasında kalan nohut miktarı veya daha büyük bir şeyi yutmak, namazı bozar. Nohuttan küçük olursa namazı bozmez.

Namazda iken susam tanesi kadar bir şeyi ağza alıp yutmak veya açıkta namaz kılarken ağzına damlayan yağmuru yutmak namazı bozar. Hastalık, yara, yanık, sargı ve alçı gibi özürlerden dolayı olmayıp, su bulamadığı için teyemmümle namaz kılmakta olan kişinin namazda su görmesi ile namazı bozulur. Ancak gördüğü suyun, abdestte yıkanması farz olan organlarını birer defa yıkamaya yeterli miktarda olması ve o sudan yararlanma imkanının bulunması şarttır.

Sabah namazında Ettehiyyâtü okunmadan önce güneş doğarsa namaz bozulur.

Bu namazın güneş doğduktan 40-45 dakika sonra yeniden kazâ edilmesi farz olur.

Geç kalan o günün ikindi namazının farzı kılınırken güneş batarsa, namaz bozulmaz. Çünkü, güneşin batışı ile meşrû bir vakit, yani akşam namazının vakti girmiştir. Meşrû bir vaktin girişi ile namaz bozulmaz.

Sabah namazında bunun aksi olmuştur. Meşrû namaz vakti çıkmış ve kerâhet vakti girmiştir.

Not: İkinci namazını zorunlu sebepler olmaksızın, güneşin batışına yakın bir zamana kadar ertelemek tahrîmen mekruhtur.

Namazda ve kabristanda gülünlere Allah gazâb eder. Namazda tebessüm, yani sessizce gülümseme namazı bozmaz. Kişi kendisi işitecek derece sesli gülerse, namazı bozulur. Yanındakiler işitecek derecede kahkaha ile gülerse, hem abdesti ve hem de namazı bozulur.

NAMAZIN MEKRUHLARI

● S - Mekruh ne demektir?

C - Mekruh, mahbûb'un (sevilenin) karşıtı olup, sevimsiz, çirkin ve hoş olmayan bir şey demektir.

Biri "Tahrîmen" ve diğeri "Tenzîhen" olmak üzere iki çeşit mekruh vardır.

● S - Tahrîmen mekruh ne demektir?

C - Bir vâcibin terk edilmesine "Tahrîmen mekruh" denir ki, harama çok yakın demektir.

Bir vâcib, sehven (dalgınlıkla) terk edilirse, sehiv secdesi gerekir, kasden terk edilirse, namazın yeniden kılınması vâcib olur. Aksi halde günah olur.

● S - Tenzîhen mekruh ne demektir?

C - Sünnetlerin terk edilmesi "Tenzîhen mekruh"tur. Sünnet, kuvvetli müekked ise, terk edilmesi daha kuvvetli mekruh olur.

Sünnetlerin terkinden dolayı her ne kadar sehiv secdesi gerekmez ise de sevabın azalmasına neden olurlar.

● S - Namazdaki mekruhlara nelerdir?

C - Namazdaki mekruhlara başında tâ'dil-i erkân'ın terk edilmesi gelir ki, harama yakın tahrîmen mekruhtur.

● S - Ta'dil-i erkân ne demektir ?

C - Ta'dil; Bir şeyi yerli yerince ve dosdoğru yapmaktır.

Erkan; Rükû'nün çoğuludur. Yani namazın rükûnlarını yerli yerince ve dosdoğru yapmaya "Ta'dil-i Erkân" denir.

Rükû'da, rükû'dan doğrulup ayağa dikilince, secdelerde ve iki secde arasındaki oturuşta acele etmemeli, sükûnet ve huzurla namazı kılmalıdır.

İmamdan önce rükû ve secdeye varmak ve imamdan önce rükû ve secdeden kalkmak mekruhtur.

İster oturur vaziyette olsun, ister ayakta olsun, insanların yüzüne karşı, yanmakta olan ateşe karşı ve resimlere karşı namaz kılmak mekruhtur.

Üzerinde canlı türü, insan veya hayvan resmi bulunan giysilerle namaz kılmak mekruhtur.

Not: Köpek ve canlı türü resim bulunan evlere rahmet melekleri girmez.

Tuvalete gitme veya yellenme zorunluluğu varken namaz kılmak mekruhtur. Vakit dar olursa kılınabilir.

Yemek sofrası hazırken ve yemeğe iştahı var iken namaza başlamak mekruhtur. Önce yemek yenilir ve sonra namaz kılınır. Ancak vakit darsa aksi yapılır.

Namazda göz ucu ile etrafa bakınmak ve mânevi cezbe olmaksızın gözleri yummak mekruhtur.

Namazda bir sünneti terk etmek, meselâ; Sübhâneke'yi okumamak veya rükû ve secde tesbihlerini üçten az yapmak mekruhtur.

Farzların bir rekâtında aynı sûreyi bir kaç defa tekrar okumak mekruhtur.

Namazın ikinci rekâtlarında, birinci rekâttan üç ayet miktarı daha uzun okumak mekruhtur.

Namazın ikinci rekâtında, birinci rekâta okuduğu sûrenin daha yukarısından okumak mekruhtur. Arada bir kısa sûreyi atlamak da mekruhtur.

Örneği; Birinci rekâta, "İzâ câe" sûresini okuyan kişinin, ikinci rekâta "Kâfirûn" sûresini okuması mekruh olduğu gibi, "Tebbet" sûresini atlayıp "İhlâs" sûresini okuması da mekruh olur.

Not: Bu konunun daha iyi anlaşılabilmesi, Kur'an'daki sûrelerin tertip sırasını bilmek ve Kur'an'la barışık olunması ile mümkün olur.

Erkeklerin secde ederken, kollarını ve dirseklerini yere yatırmaları ve yanlarına yapıştırmaları mekruhtur. Kadınlarda mekruh değildir.

Namazda bir yere dayanmak ve özürsüz tek ayağı üzerinde namaz kılmak mekruhtur.

Namazda gerinmek ve esnemek mekruhtur. Ağzını kapayarak esnemeye engel olmaya çalışılmalıdır. Bu yetersiz olursa, sağ avucun içi veya sol elin tersi ile ağız kapatılmıdır.

HASTALARIN NAMAZI

● S - Ayakta durmaya gücü yetmeyenler, namazı nasıl kılarlar?

C - Yüce Allah, kullarına yapamayacakları ibâdetleri emretmez. Hastalık ve zaâfiyet nedeniyle ayakta duramayanlar, ayağa kalkınca başı dönenler veya hastalık sürecinin uzamasından korkanlar, namazlarını oturarak kılarlar.

Farz namazları ile vâcib olan namazlarda kıyam (ayakta durma) farzdır. Kıraat'ın yani Fatiha ve zamm-ı sûrenin ayakta okunması ve iftitah tekbirinin de ayakta alınması farzdır.

Bu üç farzdan birine gücü yetenlerin, meselâ; İftitah tekbirini ayakta almaya gücü yetenlerin oturarak namaza başlamaları câiz (geçerli) olmaz.

Duvarın yanında, duvara yaslanarak ayakta durmaya gücü olanların, oturarak namaz kılmaları câiz olmaz.

● S - Sünnet olan namazlarda, kıyam farz mıdır?

C - Hayır. Farz değildir. Bir özür olmaksızın sünnet olan namazları oturarak kılmak câizdir. Ancak özür olmaksızın oturularak kılınan namazların sevâbı azalır.

● S - Ayakta duramayan hastalar nasıl otururlar?

C - En güzel oturma şekli, erkekler için sağ ayağını di-

kip, sol ayağı üzerine oturma ve kadınlar için kabalari üzerine oturup, ayaklarını sağ taraftan dışarı çıkarmalarıdır.

Bu şekilde oturmakta zorlananlar, diledikleri gibi oturabilirler. İster bağdaş kurarak, ister ayaklarını kibleye doğru uzatırlar ve ister sırtlarını duvara yaslarlar.

Secde'ye varmaya güçleri yetmezse, önlerine yastık gibi şeyler koymayıp, boşluğa îma (işaret) ile secde yaparlar.

Secde ile rükû'u ayırt etmek için, rükû'da daha az eğilirler.

● S - Oturmaya da gücü olmayanlar, namazı nasıl kılarlar?

C - Ayakları kible'ye doğru olmak üzere sırt üstü yatarlar ve başlarının altına yüksekçe yastık koyarak, yüzlerini kible cihetine çevirirler.

Rükû ve secde yapacakları zaman, başlarını hafifçe kaldırarak, îma (işaret) ile namazlarını kılarlar.

Sırt üstü yatamayanlar, önleri kibleye doğru olmak üzere sağ taraflarına yatarlar.

Sağ tarafına yatamayanlar da önleri kibleye doğru olmak üzere, sol taraflarına yatarak namazı îma ile yani baş hareketi ile kılarlar.

● S - Kible'ye dönemeyen hasta, namazı nasıl kılar?

C - Yanında biri var ise, ondan kendisini kibleye çevirmesini ister. Yanında kimse yoksa veya kendisini kibleye çevirmezlerse bulunduğu halde namazını kılar.

● S - Bilinci kapalı olanlara namaz farz mıdır?

C - İmâm-ı Âzam'a göre, 24 saatten az ve İmâm-ı Muhammed'e göre beş vakit namazdan daha az bir süre baygın veya komada kalanlar, iyileşince bu namazlarını kazâ ederler.

Ancak, İmâm-ı Âzam'a göre, 24 saatten fazla ve İmâm-ı Muhammed'e göre beş vakitten fazla komada kalanlardan namazın farziyeti düşer ve bunlara, bu namazların kazâsı gerekmez.

NAMAZDA SEHİV SECDESİ

- S - Sehiv secdesi ne demektir?

C - Dalgınlık, gaflet ve yanılığa "Sehiv" denir. Bunlardan kaynaklanan noksanlığın giderilmesi için yapılan secdeye "Sehiv secdesi" denir.

- S - Sehiv secdesi hangi tür noksanlıkları giderir?

C - Vâciblerin sehven terk ve têhirinden kaynaklanan noksanlıklarla, farzların yalnızca têhirinden kaynaklanan noksanlıkları giderir.

- S - Namazdaki hangi yanılığlarda sehiv secdesi gerekir?

C - Bu konunun en güzel şekilde anlaşılması ve uygulanması, öncelikle namazın farzlarını ve vâciblerini iyi bilmeye bağlıdır.

Bununla birlikte bazı örnekler verelim;

Bütün namazlarda Fatiha'nın, zamm-ı sûreden önce okunması vâcibtir.

Dalgınlıkla Fatiha'yı okumadan zamm-ı sûreyi okuyan kişiye, vâcibi terk ettiği için sehiv secdesi gerekir.

Zamm-ı sûreden sonra Fatiha'yı okursa, yine sehiv secdesi gerekir. Burada vâcibin têhiri (ertelenmesi) söz konusudur.

İmam, sesli okunması vâcib olan yerde gizli ve gizli okunması vâcib olan yerde sesli okursa, meselâ; İkinci na-

mazında sesli okursa, vâcibi terk ettiği için, hem imama ve hem de cemaâte, sehiv secdesi gerekir.

İkinci veya dördüncü rekâta kalkması gereken kişi, yanılarak bir rükûn miktarı (üç defa Sübhânallah diyecek kadar) oturursa, farz olan kıyâmı têhir ettiği için, sehiv secdesi yapar.

Üç veya dört rekâtlı namazların ikinci rekâtında oturması gereken kişi, yanılarak ayağa kalkmaya çabalarsa bakar, eğer oturuş haline daha yakın ise ve dizleri yerden ke-silmemişse, hemen oturur, sehiv secdesi gerekmez.

Eğer kıyâma daha yakınsa veya dimdik ayakta ise, geri dönüp oturmaz. Vâcibi terk ettiği için sehiv secdesi yapar.

Farz namazlarında ilk oturuşta Ettehiyyâtü'yü okuduktan sonra hemen ayağa kalkacağı yerde, dalgınlıkla Allâhümme sallî alâ Muhammed diyecek kadar veya daha fazla oturursa, farz olan kıyâmı têhir ettiği için sehiv secdesi yapar.

Bütün namazlarda ka'de-i âhire (son oturuş) farzdır. Hiç oturmadan ayağa kalkan kişi, alnını secdeye koymadan önce dönüp oturursa, farzı têhir ettiği için sehiv secdesi yapar. Alnını secdeye koyduğu an, namazın farziyeti bâtil olup nâfileye dönüşür ve farz namazını yeniden kılar.

Cemaâtle namaz kılarken, imam yanılarak son oturuşu terk ederek ayağa kalkarsa, cemaât ayağa kalkmayıp oturarak imamı beklerler. Cemaâtın, "Sübhânallah" demesi ile imam geri dönüp oturursa, sehiv secdesi ile namazları tamamlanır.

İmam geri dönüp oturmazsa ve namaza devam ederse, alnını secdeye koyduğu anda, hem imamın ve hem de cemaâtın namazı bâtil olur.

- S - Sehiv secdesi nasıl yapılır?

C - Namazın son oturuşunda Ettehiyyâtü okunduktan sonra ve daha sağlam görüşe göre, Allâhümme sâlli alâ ve Allâhümme bârik alâ okunduktan sonra, imam yalnız sağ tarafa ve tek başına kılanlar iki tarafa selâm verdikten sonra tekbir alınarak secdeye gidilir.

İkinci secdeden sonra tekrar Ettehiyyâtü, Allâhümme sâlli ve bârik ile diğer duâlar okunur ve selâm verilerek namazdan çıkılır.

- S - Namazdaki bir kaç yanılğı için, bir sehiv secdesi yeterli midir ?

C - Evet, yeterlidir.

- S - Cemaâtle namaz kılarken, cemaâten biri yanlışlık yaparsa. meselâ ilk oturuşta Ettehiyyatü'den sonra Allahümme sallı duâlarını okursa, o kişiye sehiv secdesi gerekir mi?

C - Hayır, gerekmez.

- S - Namazda rekât sayısında çelişkiye düşen kişi ne yapar?

C- Başına ilk defa geliyormuş gibi çok ender karşılaştığı bir olay ise, hemen selâm vererek namazdan çıkar ve bu namazı yeni baştan kılar.

Beyinsel yorgunluk veya aşırı evhamlı olmasından dolayı ara sıra böyle bir durumla karşılaşıyorsa, zann-ı gâlibi ile yani iki zandan hangisi ağırlık kazanırsa onunla amel eder.

Örneği; İkinci veya üçüncü rekâta olduğu konusunda çelişkiye düşen kişi, mesela; Üçüncü rekâta olduğu konusundaki zannı ağırlık basar ve bu zannı güçlenirse, üçüncü rekâta olduğunu kabul eder ve namazını ona göre tamamlar.

Karar vermek için bir rükûn miktarı, yani bir secde yapacak kadar düşünmüşse, namazın sonunda sehiv secdesi yapar.

Eğer iki zandan biri ağırlık kazanmaz ve ikinci rekât ile üçüncü rekât hususunda eşit oranda çelişkide kalırsa, az olan rekât sayısını esas alır. Ancak çok olan rekât sayısını da gözardı etmez.

Örneğin; İkinci rekât ile üçüncü rekât konusunda eşit oranda çelişkiye düşen kişi, önce az olan ikinci rekâta göre oturur ve "Ettehiyyâtü" okur, sonra ayağa kalkar ve bir rekât daha kılınca yine oturur. Çünkü bu rekâtın üçüncü olma ihtimali olduğu gibi dördüncü olma ihtimali de vardır.

Dördüncü rekâttaki oturuş farz olduğu için, farzı terk ederse namazın farziyyeti iptal olur.

Eğer gerçekte üçüncü rekât ise yalnızca farz olan kıyamı têhir etmiş olur ki bu da sehiv secdesi ile tamamlanır.

Ettehiyyâtü'yü okuduktan sonra, üçüncü rekât olma ihtimaline karşı tekrar ayağa kalkar, bir rekât daha kılar ve sonunda sehiv secdesi yapar.

● S- Sehiv secdesi yapması gereken kişi, sehiv secdesini unutursa ne gerekir?

C- Namazı tamamdır ve hiç birşey gerekmez.

● S- İmama sonradan uyan kişi, imamın selâmından sonra namazını tamamlarken yanlışlık yaparsa, sehiv secdesi yapar mı?

C- İmama sonradan uyan kişi, imam selâm verdikten sonra tek başına namaz kılan gibidir, sehiv secdesi yapar.

YOLCU VE YOLCU NAMAZI

- S- Önce mukîm ne demektir?

C- Mukîm, yolcunun karşıtı olup, vatan-ı aslî veya vatan-ı ikâme'de oturanlara "mukîm" denir.

- S- Vatan-ı aslî ne demektir?

C- Bir kimsenin doğup büyüdüğü veya evlenip yerleştiği veya aslî vatan edinmek üzere temelli yerleştiği yere vatan-ı aslî denir.

- S- Vatan-ı ikâme ne demektir?

C- Bir kimsenin temelli yerleşmeye niyeti olmadan iş, güç, ziyaret veya öğrencilik gibi nedenlerle en az 15 gün veya daha fazla kalacağı yerlere vatan-ı ikâme denir.

Gerek vatan-ı aslî'de oturanlar ve gerek vatan-ı ikâme'de oturanlar ve bunların çevresinde 90 km.'nin altında yolculuk yapanlar, mukîm sayılırlar.

- S- Yolcu kime denir?

C- Vatan-ı aslî veya vatan-ı ikâme'den en az 90 km.'lik bir yolculuğa çıkanlara, yolcu denir.

- S- Yolculuk hali ne zaman başlar?

C- Niyet ve fiil ile başlar. Yâni en azından 90 km.'lik bir yolculuğa çıkma niyeti ile bulunduğu şehir, kasaba veya köyün, yerleşim bölgelerinin dışına çıkılması ile yolculuk hali başlar.

- S- Yolcular yolculuk süresince namazı nasıl kılarlar?

C- Buldukları yerleşim bölgelerinin dışına çıkanlar, dört rekâtlı öğle, ikindi ve yatsı namazlarının farzlarını ikişer rekât olarak kılarlar.

Sabah ve akşam namazının farzları ile vitir namazını ve diğer sünnetleri tam kılarlar.

Yolcular kendi aralarında cemaât yaparlarsa, dört rekâtlı farzları iki rekât kılarlar, mukim bir imama uyarlarsa, imamla birlikte dört rekât kılarlar.

- S- Yolcu olan kişi, dört rekâtlı namazı tam kılsa ne olur?

C- Öğle, ikindi ve yatsı'nın farzını unutarak dört rekât kılan kişi eğer ikinci rekâta oturmuş ise namazı tamamdır. Birşey gerekmez.

Eğer kasden dört rekât kılsa, sabah namazının farzını dört rekât kılmış gibi yâni farza nafileyi eklemiş gibi ke-râhet işlemiş olur.

- S- Yolcular başka ne gibi kolaylıklardan yararlanırlar?

C- Ramazan'da oruç tutmaları güç gelirse, yolculuk süresince oruç tutmayıp, bayramdan sonra kazâ ederler.

Yolculara cuma namazı farz olmadığı gibi bayram namazları ile kurban kesmeleri de vâcip olmaz.

Mest'lerini çıkarmamaları koşulu ile 3 gün 3 gece üzerine mesh yaparlar.

Kadınlar yanlarında eşleri veya mahremleri olmadan 90 km.'lik bir yolculuğa çıkamazlar.

- S- Yolculuk hali ne zaman sona erer?

C- Vatan-ı aslîsine dönüncüye kadar veya gittiği kasabada en az 15 gün kalmaya niyet ettiği zaman yolculuk hali sona erer ve mukîm sayılır.

İki yakın kasabada veya iki köyde 10'ar gün kalmaya niyet eden kişi yine yolcu sayılır. Eğer geceleri birinde kalıp, gündüzleri diğerine gidip dönerse o zaman mukîm olur.

● S- 15 gün veya aylarca, yıllarca kaldığı vatan-ı ikâme'den ayrılan kişi, tekrar oraya dönünce mukîm sayılır mı?

C- Vatan-ı ikâme üç şeyden biri ile bozulur. Vatan-ı ikâmeden 90 km. ayrılmakla, vatan-ı aslıye dönmekle veya başka bir yeri vatan-ı ikâme edinmekle.

Bu üç şeyden biri meydana geldikten sonra, eski vatan-ı ikâmesine dönen kişi, bu gidişinde orada 15 günden daha az kalacaksa yolcu sayılır.

● S- Vatan-ı aslî nasıl bozulur?

C- Vatan-ı aslî ancak misli ile yâni başka bir yeri vatan-ı aslî edinmek ile bozulur.

Bir kimse vatan-ı aslî'sini değiştirmeye ve başka bir yere temelli (sürekli) yerleşmeye karar verirse ve evli ise eşi ile birlikte oraya yerleşirse, yeni yerleştiği yer, vatan-ı aslî'si olur. Eski vatan-ı aslî'si, yeni yerleştiği yere 90 km. uzaklıkta ise oraya gidince yolcu hükmünde olur.

Sevgili Peygamberimiz ve muhâcirîn, hicretten sonra Mekte'ye gittikleri zaman dört rekatlı farzları ikişer rekât kılarlardı.

● S- Yolculuk halinde kazâya kalan namaz, mukîm halinde nasıl kazâ edilir?

C- Yolculuk halinde kazâya kalan namaz, mukîm halinde yine yolcu gibi kazâ edilir. Yâni kazâya kalan namaz, öğle, ikindi ve yatsı'nın farzları gibi dört rekâtli namaz ise iki rekât olarak kazâ edilir. Mukîm halinde kazâya kalan namazlarda yolculuk esnasında kazâ edilecek olursa, mukîm gibi dört rekâtli olarak kazâ edilir.

KAZÂ NAMAZI

- S- Kazâ namazı ne demektir?

C- Vaktinde kılınan namazlara "edâ" ve vakit çıktıktan sonra kılınan namazlara "kazâ" denir.

- S- Namazı kazâyâ bırakmak günah mıdır?

C- Beş vakit namaz farzdır ve namazın herbirini vaktinde kılmakta farzdır.

Farz, ilâhi emir demektir. Bir farzı terk etmek, yâni bir vakit namazı kazâyâ bırakmak, ilâhi emre isyandır ve en büyük günahlardandır.

Allah'a ve hesap gününe inanan müslümanlar, bir vakit namazı kazâyâ bırakmamak için ellerinden gelen gayreti son noktasına kadar kullanmalıdırlar.

- S- Kazâsı gerekmeyen namazlar var mıdır?

C- Evet, vardır. Kadınlar âdet ve nifas günlerinde kılmadıkları namazları kazâ etmezler.

Yattıkları yerde başlarını hafifçe kıvıldatarak (hareket ettirerek) îma ile namaz kılmaya gücü yetmeyen ağır hastalar, hastalıkları beş namaz vaktini aşan uzun bir süre devam ederse, hastalıkları halinde kılmadıkları namazları iyileştikten sonra kazâ etmezler.

Beş vakitten fazla delilik, bayılma ve komalık hali devam edenlerde, iyileştikten sonra bu namazları kazâ etmezler.

Ancak alkol ve uyuşturucu gibi haram şeylerle, beş vaktten fazla komada kalanlara, bu namazları kazâ etmeleri gerekir. Aksi halde âhirete namaz borcu ile giderler.

Bir namaz vakti çıkmadan, o vakit içinde ölenler, âhîret aleminde o namazdan sorumlu olmazlar.

● S- Kazâsı gereken namazlar nelerdir?

C- Beş vakit veya daha az bir zaman bayılan, deliren ve komada kalanlarla, yattıkları yerde başları ile imâ ederek namaz kılmaya gücü yetmeyenler, iyileştikleri zaman bu namazları kazâ ederler. Çünkü bir kaç vakit veya en çok beş vakit namazı kazâ etmede güçlük yoktur. Bu nedenle bunların kazâsı gerekir.

Vaktinde kılınmayan tüm farz namazlarının kazâ edilmesi farzdır.

Vaktinde kılınmayan vitir namazı ile başlanıp yarıda kalan sünnet ve nafil namazları ile nezredilen (Adak edilen) namazların kazâsı vâciptir.

Farzı ile birlikte kazâyâ kalan sabah namazının sünneti, aynı gün öğle namazından öncesine kadar farzı ile birlikte kazâ edilir.

Cemaâte yetişmek için terk edilen öğlenin ilk sünneti, farzdan sonra kazâ edilir. Daha sahih görüşe göre önce ilk sünnet kılınır ve arkasından son sünnet kılınır.

Cuma'nın ilk sünnetini kaçıranlar da, farzdan sonra kazâ edebilirler.

● S- Kazâ namazları nasıl kılınır?

C- Kendilerine namazın farz oluşu anından (Bulûğ çağından) itibaren üzerlerinde hiç kazâ namazı borcu olmayanlarla, kazâ namazı borcu hiç bir zaman beş vakti geç-

meyenlere, "Sâhib-i tertip" denir. Bunların özel durumu vardır.

Ne yazık ki zamanımızda sâhib-i tertip olma özelliğinde olanlar çok az ve hatta azdan da az olduğu için bu konunun üzerinde durmayacağız.

Sâhib-i tertip olma özelliğinden yoksun olanlar ve üzerlerinde aylarca, yıllarca birikmiş kazâ namazı borcu olanların, en önemli ve en âcil işleri bir an önce kazâ namazı borcundan ve vebâlından kurtulmaktır..

Bunun için önce oturup kazâ namazı borçlarını kesin rakamlarla hesaplamaya çalışmalıdırlar.

Bunda başarılı olamazlarsa, zann-ı gâlibe (varsayıma) dayalı bir tahminle ve kalplerini tatmin edecek şekilde bir hesap çıkarmalı ve bunları günlere bölerek, her gün düzenli bir şekilde kazâ namazını kılmalıdırlar.

Sâhib-i tertip olmayanlar, yâni üzerlerinde 6 vakit veya daha fazla kazâ namazı borcu olanlar, diledikleri zaman, diledikleri kadar ve diledikleri şekilde kazâlarını kılarlar.

Öğle namazının ardından kazâyâ kalan öğle namazını veya ikindinin ardından kazâyâ kalan ikindinin kazâsını kılma diye bir usûl ve tertip yoktur.

Erkekler kazâ namazı için önce sessizce bir ezan okurlar ve sonra her farz namazı için bir kâmet getirirler.

Dileyen en sonki kazâ namazından başlar ve niyeti şöyle yapar; "Niyet ettim, üzerimde en son kazâyâ kalmış sabah namazının farzını kılmaya", en son kazâyâ kalmış öğle namazının farzını kılmaya gibi.

Dileyen en önceki kazâ namazından başlar ve niyetini şöyle yapar; "Niyet ettim, üzerimde kazâyâ kalmış en önceki sabah namazının farzını kılmaya."

● S- Hangi vakitlerde kazâ namazı kılınamaz?

C- Yalnızca üç vakitte kazâ namazı kılınamaz;

1. Güneş doğarken ve güneşin doğuşundan 45 dakika geçinceye kadar,

2. Zevâl vakti yaklaşınca yani öğle ezânından az önceki bir zaman içerisinde,

3. Güneş batarken. Güneşin sararıp alçalışa geçtiği andan akşam ezânına kadar kazâ namazı kılınamaz.

Bu üç vakit dışında gece ve gündüz her zaman kazâ namazı kılınabilir.

● S- Kazâ namazı cemaâtle kılınabilir mi?

C- Aynı günün ve aynı vaktin namazını kılamayanlar, yalnızca o namazı cemaâtle kazâ edebilirler.

Camide görevli bir imam, bir vaktin namazını abdestsiz kıldırıldığını sonradan hatırlarsa, o namazda hazır bulunanlar imamla birlikte o namazı cemaâtle kazâ edebilirler.

● S - Kazâ namazı cemaâtle kılınırken, imam gizli mi, sesli mi okur?

C - Kılınan namaza bağlıdır. Akşam, yatsı ve sabah namazı gibi vaktinde sesli kılınan bir namazı kazâ ediyorlarsa ve günün ortasında da olsalar, imamın bu namazları sesli okuması vâcibdir.

Öğle veya ikinci namazını kazâ ediyorlarsa ve gecenin ortasında da olsalar, imamın bu namazlarda gizli okuması vâcibdir.

CUMÂ NAMAZI

- S - Cuma namazının diğer namazlardan farkı nedir?

C - Diğer namazlar evde, iş yerinde, tarlada veya yollarda kılınabildiği halde, cuma namazı yalnızca camilerde ve cemaâtle kılınabilir.

Yüce Allah buyuruyor; "Ey müminler! Cuma günü namaz için çağrı yapılınca (ezan okununca) Allah'ın zikri olan namaza koşun ve alış-verişi (her türlü dünya işini) bırakın. Eğer bilseniz sizin için en hayırlı olanı budur." Cuma-9

İlâhî emirle ve dini amaçla camilere koşan ve büyük bir kalabalık oluşturan müslümanlar, namazı müteakip Allah için, din için aralarında görüşürler, konuşurlar ve İslâm için yapılması gereken işler konusunda bilgi ve fikir alış-verişinde bulunurlar.

- S - Cuma namazı kimlere farzdır?

C - 1- Erkeklerle farzdır. Akıllı olan ve bulûğ çağına eren erkeklerle farz olup, kadınlara farz değildir.

Cuma namazı kadınlara farz olsaydı, genç hanımlar 3 aylık bebeklerini ve iki yaşındaki çocuklarını kime bırakabilirlerdi?

2- Hür olanlara farzdır. Kölelere, düşman elinde esir olanlara, tutuklu ve mahkum olanlara cuma namazı farz değildir.

3- Mukîm olanlara cuma namazı farzdır. Yolculara cuma namazı farz değildir.

4- Sağlıklı olanlara cuma namazı farzdır. Hastalara ve yaşlı olup camiye gitmeye gücü olmayanlara cuma namazı farz değildir.

Acilen müdahale yapılması veya ameliyata alınması gereken hastalarla uğraşan doktor ve yardımcılara da cumaya gitmeleri farz değildir.

5- Gözleri kör olanlara da cuma namazı farz değildir. İmâm-ı Ebû Yusuf ile İmâm-ı Muhammed'e göre götürüp getirecek yakını varsa farz olur.

6- Ayakları kötürüm olanlara da farz değildir.

Kendilerine cuma namazı farz olmayanlar, camiye giderlerse, cuma namazı kılabilirler.

Evlerinde, hastanelerde veya cezaevlerinde bulunanlar, imam cuma namazını kıldırdıktan sonra öğle namazını kılarlar.

Cuma'ya gidemeyenler, cuma kılınan beldelerde o gün öğle namazını cemaâtle kılamazlar.

● S - Cuma namazı nasıl kılınır?

C - Önce dört rekât Cuma'nın ilk sünneti kılınır. Cuma'nın sünnetleri, öğle namazının ilk sünneti gibi müekked olup, ilk oturuşta yalnız Ettehiyyâtü okunur ve niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim Allah rızâsı için cuma namazının sünnetini kılmaya".

Sonra imam, hutbeye çıkarak oturur ve karşısında iç ezan okunur. Hutbe farzdır. Bu nedenle imam hutbeye çıktıktan sonra namaz kılıyormuş gibi sessizce oturulur ve okunan hutbe dinlenir.

Hutbe okunurken konuşmak haramdır. Hatta yanında konuşanlara "sus" demek bile câiz değildir.

Hutbeden sonra cuma namazının iki rekât farzı cemaâtle kılınır ve niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim Allah rızâsı için cuma namazının farzını kılmaya, uydum hazır olan imâma".

Cuma namazının farzından sonra, Cuma'nın ilk sünneti gibi yine dört rekât sünnet kılınır ve niyeti ilk sünnet gibi yapılır.

Sonra ihtiyâtî tedbir olarak dört rekât zuhr-u âhir (âhir zuhur) namazı kılınır. Zuhr-u âhir, en sonki öğle namazı demektir.

Kılınan cuma namazında bir noksanlık olursa, zuhr-u âhir o günün öğle namazı yerine geçer. Cuma namazı tamam ise, üzerinde kazâya kalan en sonki öğlenin kazâsı yerine geçer. Üzerinde hiç kazâ namazı yoksa, nâfile namazı yerine geçer ve kesinlikle boşa geçmez.

Niyeti şöyle yapılır; "Niyet ettim Allah rızâsı için vaktine erişip, üzerimden sakıt olmayan zuhr-u âhir namazına".

Bu namaz farz namazları gibi kılınır. Yani ikinci ve üçüncü rekâtlarda yalnız Fatiha okunur.

Ancak, üzerinde hiç kazâ namazı borcu olmayanların üçüncü ve dördüncü rekâtlarda, Fatiha'dan sonra zamm-ı sûreleri okumaları daha iyidir.

En son olarak vaktin sünnetini kılmaya diye niyet edilerek iki rekât namaz kılınır ve cuma namazı tamam olur.

Not: Perşembe'yi, cuma'ya bağlayan geceye, cuma gecesi denir. Cuma gecesi ve cuma günü Allah katında çok fazîletlidir. Cuma gecesi veya cuma günü doğanlar, Allah'ın izni ile sapık ideolojilerin ve sapık sistemlerin kurbanı olmazlar.

Cuma günü içerisinde kesin olarak vakti bilinmeyen ve icâbet saati denilen çok kıymetli bir an vardır ki, o anda tüm kâinâtı, Allah'ın rahmeti kapsar ve kâfirlerin bile kabir azâbı durur.

Bu vakti yakalayabilmek için cuma namazından sonra da Allah'ı çok çok zikir etmeli ve peygamberimize bol bol salâvât-ı şerîfe getirmelidir.

Ayrıca vakti müsâit olanlar, başta ana-baba ve yakın akrabalar olmak üzere sıla-i rahim yapılmalı, hastalar ziyaret edilmeli ve ölümler de unutulmayıp, kabir ziyaretleri yapılmalıdır.

TERÂVİH NAMAZI

● S - Terâvih ne demektir?

C - Terâvih, tervihâ'nın çoğuludur. Tervihâ ise, huzurla oturmak, dinlenmek ve istirahat etmek demektir.

Terâvih namazının her dört rekâtına tervihâ denir. Çünkü, terâvih namazının her dört rekâtında oturmak, dinlenmek müstehabtır.

● S - Terâvih namazı nedir?

C - Terâvih namazı hem erkeklere ve hem kadınlara sünnet-i müekked'tir. Yılda bir defa gelen mübarek Ramazan ayının mânevî ve feyizli gecelerinden yararlanmak için, Ramazan gecelerinde yapılması gereken en fazîletli ibâdettir.

● S - Terâvih namazı nasıl kılınır ?

C - Terâvih namazı hem cemaâtle ve hem münferiden (tek başına) kılınır. Cemaâtle kılınması sünnet-i müekked olduğu için çok daha fazîletlidir.

Câmi ve mescitlere erken gitmek, ön saflarda oturmak, okunan Kur'an'ı, sohbeti dinlemek veya Allah'ın zikri ile meşgul olarak namaz vaktini beklemek ihlâslı ve bilinçli müslümanların namaz dışında yan gelirleridir.

Ezandan sonra önce yatsı namazının ilk sünneti münferiden (tek başına) kılınır.

Sonra müezzin kâmet getirir ve imamla birlikte cemaâtle yatsı namazının dört rekât farzı kılınır.

Farzdan sonra yatsı namazının iki rekât son sünneti kılınır ve biraz oturduktan sonra terâvih namazı için ayağa kalkılır.

Cemaâten her biri hem terâvih namazına ve hem imama uymaya niyet ederler.

Terâvih namazının tamamı bir namaz hükmünde olduğu için, aradaki oturuşlarda dünya kelâmı konuşulmazsa, başlangıçtaki niyet yeterlidir.

Tekbirden sonra imam ve cemaât sessizce Sübhâneke'yi okurlar. İmam ayrıca Eûzü-Besmele'yi de sessizce okuduktan sonra, Fatiha ile zamm-ı sûreyi seslice okur ve sonra rûku'a gidilir.

Rükû'da ve secdelerde, "Sübhâne Rabbiyel Azîm" ve "Sübhâne Rabbiyel Âlâ" tesbihâtını en az üç defa ama yavaş yavaş ve güzelce okumalıdır.

Rükû'dan doğrulup ayağa dikilince ve iki secde arasında ki oturuşlarda kesinlikle acele etmemeli ve vâcip olan ta'dil-i erkânı terk ederek günâha girmemelidir.

Terâvih namazı dört rekâta bir selâm verilerek kılındığı zaman ikinci rekâtın sonundaki ilk oturuşta Ettehiyyâtü'den sonra "Allâhümme sâlli alâ" ve "Allâhümme bârik alâ" yı güzelce ve net bir şekilde okumalı ve üçüncü rekâta kalkıldığı zaman Sübhânake mutlaka okunmalıdır.

Terâvih namazında sünnetler kırılıp atılmamalı, vâcip olan ta'dil-i erkân kesinlikle terk edilmemeli ve namaz ibâdeti amacından saptırılıp yat kalk oyununa dönüştürülmemelidir.

İster farz, ister vâcip ve ister sünnet olsun bütün namazlar da kıraât (Kur'an okuma) farzdır. Fatiha ve zamm-ı sûre okumak vâciptir.

Kur'an-ı Kerîm'i "Tertil" ile okumakta vâciptir. Tertil demek, harfleri mahreçlerinden çıkarmak, tecvid kurallarına uymak ve kelimeleri açık ve net bir şekilde tane tane okumaktır.

Bir imam, terâvih namazını amacından saptırarak, ta'dil-i erkânı terk ederek ve Kur'an-ı anlaşılabilir derecede hızlı okuyorsa, o caminin ihlâslı ve bilinçli cemaati tarafından uyarılması gerekir.

Uyarılara rağmen imam bildiğini okursa ve çoğunluk böyle istiyor diye namazın farzını, vâcibini, sünnetini, aslını ve amacını bilmeyenleri örnek göstermeye kalkışırsa, ihlâslı ve bilinçli müslümanların başka camilere gitmeleri ve yakınlarında başka cami yoksa evlerinde kılmaları gerekir.

Terâvih namazını evlerinde eşleri ve çocukları ile cemaat halinde kılanlar veya münferiden (yalnız başına) kılanlar iki rekâta bir selâm vererek kılarılarsa daha fazîletli olur.

Çok âcil ve önemli işleri olmayanlar ve günümüzde günahı, sevâbindan çok olan anlamsız iftar ziyâfetleri ile uğraşmayanlar, mübârek ramazan gecelerini en fazîletli bir ibâdetle geçirmek ve Kadir Gecesi'ni yakalayabilmek için, terâvih namazını yavaş yavaş ve uzatarak kılmalıdır.

● S- Terâvih namazını hatimle kılmak nedir?

C- Terâvih namazını hatimle kılmak ve iki rekâta bir selâm vermek sünnettir.

Her dört rekâtın sonunda sessizce oturup dinlenmekte müstehabtır.

Küçük kasabalarda bir camide ve büyük şehirlerde değişik semtlerde birer camide terâvih namazı hatimle kılınırsa bu sünnet yerine getirilmiş olur.

Terâvih namazının hatimle kılındığı camilere gidenler, namaz ve hatim dışında bu sünnetin yaşatılmasına ve yaygınlaşmasına neden oldukları için büyük ecirler ve sevaplar alırlar.

BAYRAM NAMAZLARI

- S- Bayram namazları nedir?

C- Yılda iki defa kılınan Ramazan ve Kurban Bayramı namazları, vâciptir.

- S- Bayram namazları kimlere vâciptir?

C- Cuma namazı farz olanlara yani hür, mukîm ve sağlıklı olan erkeklere vâciptir.

Bayram namazına giderken gusûl abdesti almak, temiz elbise giyinmek, dişleri misvaklamak veya fırçalamak, güzel koku sürünmek ve Ramazan Bayramı namazına giderken tatlı bir şey yemek müstahaptır.

Ramazan Bayramı namazına giderken yol boyunca sessizce tekbir getirmek ve Kurban Bayramı namazına giderken tekbiri sesli getirmekte müstehaptır.

- S- Bayram namazı ne zaman kılınır?

C- Bayram sabahı güneşin doğuşundan 45 dakika sonra başlamak üzere, zevâle (öğleden az önceki zamana) kadar kılınır.

Ramazan Bayramı namazı bir engelden dolayı birinci günü kılınamazsa, ikinci günü aynı zaman içinde kılınabilir.

Kurban Bayramı namazı ise bir engelden dolayı birinci günü kılınamazsa, ikinci veya üçüncü günü aynı zamanda kılınabilir.

● S- Bayram namazı nasıl kılınır?

C- Önce "Niyet ettim Allah rızası için Ramazan (veya Kurban) bayram namazını kılmaya, uydum hâzır olan imâma" diye niyet edilir.

İmam ile birlikte iftitah tekbiri alındıktan sonra eller bağlanır ve Sübhâneke okunur.

Sübhâneke'den sonra imam ve cemaât ellerini kaldırarak ve "Allahü Ekber" diyerek üç defa tekbir alırlar. Birinci ve ikinci tekbirde kolları aşağı salıverirler, üçüncü tekbirde kollarını bağlarlar.

İmam seslice Fatiha ve zamm-ı sûreyi okuduktan sonra rükû'a gidilir ve secdeler yapıldıktan sonra ikinci rekât için ayağa kalkılır.

İkinci rekâtta imam hemen Fatiha ve zamm-ı sûreyi okur sonra rükû'a gidilmeden önce yine eller kaldırılarak ve "Allahü Ekber" denilerek üç tekbir alınır ve kollar aşağı salınır.

Dördüncü tekbirde kollar kaldırılmaz ve rükû'a gidilir. Bayram namazının ikinci rekâtı tamamlandıktan sonra hutbe okumak üzere imam minbere çıkar.

Bayram hutbesi sünnettir ve namazdan sonra okunur. Hutbeden sonra duâ yapılır ve bayram namazı tamamlanmış olur.

Bayram namazı öncesi yapılan sohbetlerde ve bayram hutbelerinde alışagelinmiş bir âdet olarak bayramın sevinç ve neşe günü olduğu vurgulanır. Dargınların barışmasından, akraba ziyaretinden ve yoksullara yardımdan bol bol anlatılır.

Bayramdan bayrama camiye gidenler ve yalnızca bayram namazını kılanlar, sohbeti ve hutbeyi dinleyince islâ-

mın temel ilkelerinin bunlardan oluştuğunu ve bunları yapanların hemen cennete gireceği hayaline kapılırlar.

İçki arkadaşı ile kumar arkadaşı ile barışanlar, ailece bayramlaşanlar ve birbirlerinin hanımlarına, kızlarına sarılıp şapur şupur öpenler, çok sevap kazandık diye göklerde uçuşurlar.

Aldığı rüşvetten ve haram kazancından fakir fukaraya yardım edenler de, cennetin anahtarını kazandım diye sevinirler.

Sevgili kardeşlerim!

Geçirdiği korkunç trafik kazası sonucu ağır yaralı ve kanamalı bir halde hastaneye zor yetiştirilen ve acilen ameliyata alınması gereken bir hastanın, ameliyata alınmayıp, parmağındaki çiziklerin pansumanı ile oyalanılması ne derece cinnet ve cinayet ise..

Başta beş vakit namaz olmak üzere, İslâmın temel ilkelerinden kopan, şirkin, inkârcılığın ve putçuluğun kurbanı olan ve her türlü haramları işleyerek Allah'a isyan eden ve ancak bayramdan bayrama camiye gelenleri hikayelerle oyalayıp, cennetle müjdelemek daha korkunç bir cinnet ve cinayettir.

CENÂZE VE CENÂZE NAMAZI

● S- Cenâze ne demektir?

C- Ruhsuz bedene, yani ölen kişiye cenâze denir.

Rahmetli Nasrettin Hoca, eski püskü cübbesi ile bir cemiyete gitmiş, hiç kimse yüzüne bakmamış. Bunu içine sindiremeyen hoca, evine gitmiş ve en yeni cübbesini giyerek tekrar cemiyete gitmiş.

Bu defa hocayı kapıda karşılamışlar, içeri almışlar ve en üst köşeye oturmasını rica etmişler. Hoca hemen cübbesini çıkarmış ve "Bu iltifatlar sana, sen otur" diye cübbesini oraya koymuş.

Makam, mevki ve servet sahibi olan kişilere yapılan iltifatlar da gerçekte onların ruhlarına yapılan iltifatlardır. Çünkü bir kişinin işi, gücü, serveti, makamı, mevki ve yetkisi ne olursa olsun, ruhu bedenden ayrıldığı anda adı cenâze olur ve sonra bir çukura atılır.

Her canlı ölecektir. Her canlı ölümü tadacaktır. Bu değişmeyen ve değiştirilemeyen ilâhî kanun ve kuralın gereği herkes ecel şerbetini içecektir.

Ruhla sonsuzlaştırılan ve akılla bilinçlendirilen insanlar, ölüm gerçeğini gözardı edemezler.

Sevgili Peygamberimiz; "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz ve öldüğünüz gibi kabirden kalkarsınız." buyurmuştur.

Atalarımız; "Su testisi, su yolunda kırılır." demişlerdir.

Alkol, kumar, fuhuş ve uyuşturucu bağımlılarının, çıplak dansözlerin ve şarkıcıların, namaz kılarken ve Kur'an okurken öldükleri görülmemiştir.

Allah'ın rızasını isteyenlerin, îmanla ölmek isteyenlerin, Cennet'i ve Cemâlullah'ı isteyenlerin, Allah'ın dinine sımsıkı sarılmaları ve İslâmi kurallara göre yaşamaları zorunludur.

● S - Ölüm halindeki kişiye, yakınları nasıl yardımcı olabilirler?

C - Hasta, yüzü kible'ye gelecek şekilde sağ yanına çevrilir veya ayakları kible'ye doğru olmak üzere sırt üstü yatırılır ve yüzü kible'ye doğru olması için başının altına yastık konulur.

Rahmet meleklerinin hastanın yanına gelebilmesi için odadaki resim ve heykel türü şeyler dışarı atılır. Âdet ve nifas halinde olan kadınların dışarı çıkması daha uygun olur.

Sevgili Peygamberimiz; "Mevtâlarınıza (ölüm halindeki hastalara) Kelime-i Tevhîd'i (Lâ ilâhe illallah) telkin ediniz" , "Bir kimsenin dünyadaki son sözü "Lâ ilâhe illallah" olursa, Cennet'e gider" buyurmuştur.

Hastanın son sözünün Kelime-i Tevhid olması ve Âhîret'e îmanla gidebilmesi için, yakınlarından veya sevdiği kişilerden biri, ara sıra, yavaş yavaş ve hastanın işiteceği ve anlayacağı bir şekilde "Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah" der.

Ağır hastaya bunu söylemesi teklif edilmez. Ölüm halindeki kişi Kelime-i Tevhîd'i bir defa söyler ve sonra başka dünya sözü konuşmazsa yeterlidir.

Hastanın ağızına ara sıra zemzem suyu, zemzem suyu yoksa başka su, kaşık veya pamukla damlatılır.

Hastanın yanında "Yâsin" okunması çok sevaptır. Rahmet melekleri gelir, hastanın sıkıntı ve harâreti azalır ve hasta çok rahatlar.

Ölüm halindeki hastanın yanında bağırarak, çağırmak ve sesli ağlamak çok zararlıdır. Hastanın aklını karıştırır ve son nefesini etkiler.

Takdir olunan vakit gelince, sayılı nefesler tükenince, Allah'ın emri ile Azrâil canını alır ve hasta ölür.

Yakınlarından biri, "Bismillâhi ve alâ milleti Resûlillah" diyerek ölen kişinin gözlerini kapatır. Ağız açık kalmaması için geniş bir bezle alt çenesi yukarıya doğru çekilerek başının üstünden bağlanır. Fazla çamaşırları çıkarılır, kolları yana ve ayakları aşağı doğru uzatılır ve üzeri örtülür.

Ölü için yapılması gereken işlerin tümüne "Techiz", yıkanmasına "Gasil", kefenlenmesine "Tekfin", önce musallâya ve oradan kabre taşınmasına "Teşyi" ve son olarak kara toprağa gömülmesine "Defin" denir.

Bütün bu işlerin yapılması, hayatta bulunan müslümanlara kifâye yolu ile farzdır. Bir kısım müslümanlar, bu işlemleri yapınca, diğerleri sorumluluktan kurtulur. Aksi halde hepsi günahkâr olur.

● S - Kimlerin cenâzesi yıkanır?

C - Ölen kişinin müslüman olması şarttır. İslâm inancına ters düşenlerin, İslâm'a, Kur'an'a saldıranların ve Kur'an'daki ilâhî hükümlere karşı olanların cenâzeleri yıkanmaz.

Ölen kişinin bedeninin yarısından fazlasının bulunması veya yarısı ile birlikte başının bulunması şarttır.

Bir bedenın parçaları toplansa ve ancak yarısı veya daha azı bulınsa, bunlar bir organ hükmünde oldukları için, yıkanmadan bir beze sarılır ve toprağa gömülürler.

Ölü doğan bebeklerle, organları tam teşekkül etmiş (belirginleşmiş) olan düşükler de yıkanılır, ancak bunların cenâze namazı kılınmaz.

● S - Cenâze nasıl yıkanır?

• C - Cenâzenin yıkanması, hayatta olan insanların yıkanması gibidir. Yıkanmasını ve gusül abdestini almasını bilen herkes, cenâzeyi yıkayabilir. Cenâze yıkamanın özel duâları ve özel usülleri yoktur.

Ölen kişiyi en yakınlarından birinin yıkaması daha iyidir. Ölen erkeği eşi de yıkayabilir. Çünkü, 4 ay 10 gün iddette bekleyeceğinden, eşinin nikâhında sayılır.

Erkek ise ölen eşini yıkayamaz, bedenine bakamaz ve dokunamaz.

Yıkınacak olan cenâze, teneşirin üstüne konur, tüm çamaşırları çıkarılır ve göbeği ile dizleri arası bir örtü ile kapatılır.

Cenâzeyi yıkayacak olan kişi, eline bez sararak önce ölen kişinin edep yerlerini yıkar.

Sonra yüzünden başlayarak güzelce abdest aldırır. Ağzına ve burnuna su vermeyip, bir bez parçası veya pamukla dudaklarını ve burnunu mesh eder.

Sonra ılık su ve sabunla önce başını ve ön tarafını yıkar. Sonra sol tarafa çevirip, sağ yanını yıkar ve sağ tarafa çevirip sol yanını yıkar.

Cenâzeyi baştan ayağa bir defa yıkamak farz ve üç defa yıkamak sünnettir.

Sonra cenâze arkasına yaslanılarak oturtulur ve hafifçe karnına basılır. Eğer necâset gibi bir şey çıkarsa, yalnızca edep yerleri temizlenir. Tekrar abdest aldirmaya ve tekrar yıkamaya gerek yoktur.

Yıkanan cenâze bir havlu ile kurulanır ve son gömleği (giysisi) olan kefenine sarılır.

Cenâzenin saçı taranmaz, tırnakları kesilmez. Koltuk altı ve kasık kılları traş edilmez.

Yıkanamayacak derecede yanan veya derisi, etleri dökülen cenâzeler, üzerine su dökülerek yıkanır.

KEFEN

● S - Kefen nedir?

C - Erkekler için 3 ve kadınlar için 5 parçadan ibâret olan beyaz bez parçalarıdır.

● S - Cenâze nasıl kefenlenir?

C - Erkeklerle önce "Kamîs" giydirilir. Kamîs; Boyundan ayağa kadar olan, yakasız, dikişsiz bir gömlektir.

Sonra secde ettiği yerlere pamuk konur, gül suyu ve kâfur gibi güzel kokular serpilir.

Kamîsin üzerine izar sarılır. İzar; Ölüyü baştan ayağa örten bir düz parçadır.

İzarın üzerine lifâ'fe sarılır. Lifâ'fe; İzar gibi ölüyü baştan ayağa örten bir düz parçadır. Ancak, izardan daha uzundur.

Kefenin açılmaması için baş ucundan, ayak ucundan ve ortadan bağlanır.

Kadınlara da önce gömlek giydirilir ve hımar denilen örtü ile başları ve yüzleri örtülür.

Sonra izar ve lifâfeye sarılırlar ve lifâfenin üstüne göğüs örtüsü denilen genişçe bez sarılır.

İşte! Kıyâfet Kanunu'na uymadığı gerekçesi ile yasakçılar tarafından yasaklanamayan ve yasakçıların da bir gün giymek zorunluğunda olduğu kefen..

Holding yönetim kurulu başkanlarının ve servet ağalarının vârislerinden kaçırıp, kabre götürebildikleri tek ve son servetleri.

Dünyadaki tüm koşuşmalar, didişmeler, tartışmalar, çekler ve senetler, hepsi hepsi bir kefen uğruna!..

CENÂZE NAMAZI

- S - Kimlerin cenâze namazı kılınır?

C - Ölen bir kişinin cenâze namazının kılınabilmesi için; Müslüman olması şarttır. İslâm ilkelerinin tamamına inanan ve şeriât denilen dini kurallara karşı olmayanlara müslüman denir. Ölen bir müslümanın cenâze namazının kılınması kifâye yolu ile farzdır. Müslüman olmayanların ve İslâm ilkelerine karşı olanların cenâze namazını kılmak haramdır.

Cenâzenin yıkanmış olması şarttır. Yanlışlıkla yıkanmadan namazı kılınan bir cenâze, mezara konulmuş bile olsa, üzeri toprakla örtülmemişse, çıkarılır, yıkanır, namazı yeniden kılınır ve sonra mezara gömülür.

Üzeri toprakla örtüldükten sonra anlaşılırsa, artık mezardan çıkarılması haram olduğu için, özür nedeni ile yıkama zorunluluğu kalkar ve çürüyüp, dağılmadığı kanısına varılırsa, mezarının başında yeniden cenâze namazı kılınır.

Cenâzenin hazır olması şarttır. Cenâzenin tamamı olmasa bile, yarısından çoğunun veya başı ile birlikte bedeninin en az yarısının olması şarttır.

Cenâzenin yere (musallâya) konulmuş olması lazımdır. Elde, omuzda tutulan cenâzenin namazı kılınmaz.

Cenâzenin cemaât önünde olması gerekir.

Sağ olarak doğup ölenlerin ve doğum esnasında hayat belirtisi olanların cenâze namazı kılınır.

● S - Cenâze namazı nasıl kılınır?

C - Erkek olsun, kadın olsun, imam cenâzenin göğüs hizasında durur. Cenâze namazında niyet şart, kıyam ve 4 tekbir rükündür.

"Allah için namaza, şu erkek veya şu kadın için duâya, uydum hâzır olan imâma" diye niyet edilir.

Yalnız ilk tekbirde eller kaldırılır. Birinci tekbirden sonra "Sübhânekallâhümme vebihamdik vetebâre kesmük vete-âlâ ceddük ve celle senâük velâ ilâhe ğayrük" okunur.

İkinci tekbirden sonra, Allahümme salli alâ ve Allahümme bârik alâ okunur.

Üçüncü tekbirden sonra, bilenler cenâze duâsını, bilmeyenler Rabbenağfirlî gibi duâları veya Fatiha'yı okuyabilirler.

Dördüncü tekbirden sonra selâm verilir.

CENÂZENİN TAŞINMASI

- S - Cenâze, sünnet üzerine nasıl taşınır?

C - Tabutun dört kişi tarafından omuzlar üzerinde taşınması sünnettir. Zorunlu bir sebep olmadıkça, tabutun dörtten az veya dörtten daha çok kişi tarafından taşınması mekruhtur. Ayrıca tabutun omuzdan yukarı eller üzerinde veya omuzdan aşağıda taşınması da mekruhtur.

Tabutu ön taraftan ve sağ omuzdan başlayarak, dört tarafından onar adım taşımak da sünnettir.

Küçük çocukları bir kişi kucağında taşıyabilir.

Cenâze götürülürken boş şeyler konuşmamalı, yüksek sesle zikir yapmamalı ve bugün ona yarın bana düşüncesiyle hareket ederek, ölümü ve mezarı hatırlamalı ve cenâzeye bol bol duâ etmelidir.

Cenâzeyi görenlerin saygı duruşu için ayağa kalkmalarına gerek yoktur. Oturdukları yerde bir Fatiha okurlarsa, en büyük ve en gerçekçi saygıyı yapmış olurlar.

MEZARA DEFİN

- S - Ölen kişi, mezara doğru götürüldüğünü bilir mi?

C - Ölen kişi kendisini kimlerin yıkadığını, tabutunu kimlerin taşıdığını, namazını kimlerin kıldığını çok iyi bildiği gibi mezara doğru götürülmekte olduğunu ve kendisini bekleyen mezarını da bilir ve görür.

Buhâri'deki bir hadiste; "Eğer cenâze, sâlih (iyi) bir kişi ise, "accilûni, accilûni" (beni çabuk götürün) diye yalvarır." buyuruluyor.

Cennet bahçesine dönüşen mezarını açık ve net bir şekilde gören ve mezarından gelen Cennet kokularını alanlar, tabutunu taşıyanlara, beni çabuk götürün, diye sürekli yalvarırlar.

Ancak, bu dünyada aldananlar, ölümü unutanlar ve çağdaşlık adına haramlara dalanlar..

Cehennem çukuruna dönüşen mezarlarını görünce, beni nereye götürüyorsunuz diye ağlamaya ve bağırmaya başlarlar.

İş işten geçtikten sonra, bu ağlama neye yarar ki?

- S - Cenâze mezara nasıl indirilir?

C - Mezara varıldığında, tabut mezarın kible tarafında yere bırakılır ve işi olanların dışındakiler yere oturur.

Cenâzeyi en yakınlarının mezara indirmesi ve bunların

arasında sâlih ve takvâ olanların tercih edilmesi daha iyidir.

Kadını ancak mahremleri mezara indirebilirler. Ölen kadının mahremi yoksa, kocası ve diğer müslümanlar indirirler.

Cenâze, kible tarafından mezara indirilir. Cenâzenin yüzü kible'ye gelmek üzere sağ yanı üzerine mezarına konur.

Cenâzeyi indirenler, "Bismillâhi ve alâ milleti Resûlillah" diye din kardeşlerini kara toprağa teslim ederler.

Cenâzenin yanları toprakla desteklendikten sonra, kerpiç veya tahtaları dizilir ve üzeri toprakla örtülür.

Mezara kürek veya avuçla toprak atanlar, ilk atışta "Minhâ haleknâküm" (Sizi topraktan yarattık), ikinci atışta "Ve fihâ nuîdüküm" (Sizi toprağa iâde edeceğiz) ve üçüncü atışta "Ve min'hâ nuh'riciküm târeten uhrâ" (Sizi tekrar topraktan çıkaracağız) anlamındaki âyetleri okurlar.

Defin işi tamamlandıktan sonra, ölen kişinin ilk şoku atlatıp mezara alışincaya kadar yakınlarının ve sevdiği kişilerin bir müddet mezarın çevresinde oturmaları ve ölen kişi için duâ ve istiğfar etmeleri müstehaptır.

"İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn"

(Az yaşa, çok yaşa, sonun kara toprak)

*Akciğer kanserine yakalanan ve
hayattan ümidini kesen nişanlı bir kız,
ölüm yatağında şunları yazmış:*

Anne beni kaldır gezdir,
Tabutuma güller dizdir,
İçinizde ömrüm azdır,
Beni destanlara yazdır.

Penceremde siyah perde,
Yeni düştüm ben bu derde,
Ben bu dertten ölür isem,
Nasıl yatam kara yerde?

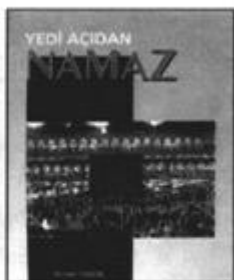
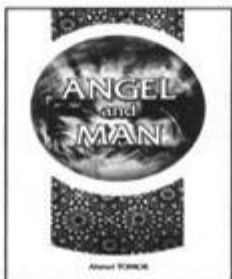
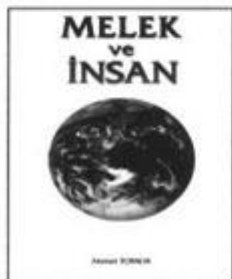
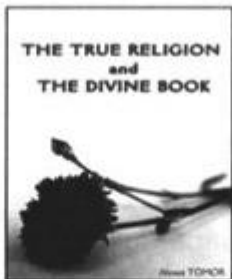
Yatağımda yata yata,
Etrafıma baka baka,
Ciğerlerim parçalandı,
Doktor, hapı yuta yuta.

Sandığımın kapağı yok!
Dertlerim çok, dermanı yok!
Gelme doktor, gelme doktor,
Bu derdimin dermanı yok.

Bu gün günler, salı, pazar,
Yaralarım durmaz, azar,
Söylemeyin nişanlıma,
Zavallı aklını bozar.

Sandığımı açtırsınlar,
Çeyizimi çıkarsınlar,
Çeyizimin parasıyla,
Bir çeşmecik yaptırsınlar.

Ey insanoğlu!

Makamın, mevkiin ve rütben ne olursa olsun,
İşin, gücün, yaşamın, çevren ne olursa olsun,
Tepeden, tırnağa günaha batmış da olsun,
Sapıtıp, taşlara, putlara tapmış da olsun,
Alkolün, kumarın, fuşşun kurbanı da olsun,
Uyuşturucunun bağımlısı, satıcısı da olsun,
Çağdaşlık adına çırlı, çıplak soyunmuş da olsun,
Hayân, iffetin, örtün, zorla alınmış da olsun,
Aldatılmış, pavyonlara satılmış da olsun,
Allah'tan ümidini kesme, seni O yarattı.
Sen O'nu unutsan da, O seni unutmadı.
Sayısız nimetleri hep senin için yarattı.
Yerleri, gökleri, Cennet'i senin için yarattı.
Sayılı nefeslerin damla, damla tükenmeden,
Azrâil, yakana yapışıp işini bitirmeden,
Tevbe et, koş, Allah'a koş !
Abdest al, namaza, felâha koş !
Yüzünü Kible'ye, gönlünü Rabbine dön.
Secde'ye kapan, yüce Allah'a dön.
Her aradığını namazda bulacaksın.
Tüm duygularınla tatmin olacaksın.
Vallahi kendini başka dünyalarda bulacaksın...

